

**SREČE
IN
ZDRAVJA
V LETU
1973
VAM
ŽELI
UREDNI-
ŠTVO
IN
UPRAVA
GLASA**

KAMNIK

● Osnovna organizacija zveze komunistov Kamnik je doslej štela 108 članov. Zaradi večje učinkovitosti so ustanovili dve osnovni organizaciji. Ena zajema člane, ki stanujejo v severnem delu mesta, druga pa člane v južnem delu mesta. Za sekretarja osnovne organizacije ZK sever so izvolili ing. Eda Peternela, za sekretarja osnovne organizacije jug pa upokojenca Jožeta Plešnarja.

Letos so v Kamniku sprejeli v članstvo ZK 34 mladincev in mladink.

J. V.

KRANJ

● Kranj, 27. decembra — Na zadnji letošnji seji se je popoldne sestal izvršni odbor občinske konference socialistične zveze. Obravnaval je nekatera organizacijska vprašanja.

● Danes (četrtek) se bo na zadnji letošnji seji sestala kranjska občinska skupščina. Odborniki bodo med drugim razpravljali in sklepali o predpisih za uresničitev programa stanovanjske politike v prihodnjih letih. O tem je v občini ta mesec potekala razprava v skupščini, v delovnih organizacijah, na sindikalni konferenci in v organih ter vodstvih drugih družbenopolitičnih organizacij. Razen tega pa bodo odborniki med drugim razpravljali tudi o akcijskem programu inšpekcijskih služb in davčne uprave.

A. Z.

RADOVLJICA

● V torek popoldne se je sestalo predsedstvo občinskega sindikalnega sveta skupaj z delegati za osmi kongres zveze sindikatov Slovenije. Razpravljali so o občinski stanovanjski politiki, o nalogah sindikatov pred občinskimi zbori in osmim kongresom ter o uresničevanju ustavnih dopolnil.

● Radovljica, 27. decembra — Na zadnji letošnji seji sta se popoldne sestala oba zbora radovljiške občinske skupščine. Razpravljala sta o akcijskem programu stanovanjske gradnje v občini do 1976. leta in sprejela več odlokov s področja stanovanjske politike v prihodnjem letu in za prihodnje srednjeročno obdobje.

A. Z.

Društvo novinarjev Slovenije želi vsem svojim članom, bralcem, poslušalcem in gledalcem srečno novo leto 1973.

Kot smo že poročali, so na Jesenicah v petek ob 13. uri na prostoru pred Titovim domom demonstrirali proti nadaljevanju vojne v Vietnamu. Protestno zborovanje so pripravile vse družbenopolitične organizacije v jeseniški občini. Zborovanje je odprla Mara Taler, predsednica občinske konference SZDL. Nad 5000 udeležencem so govorili Miha Kltnar, pesnik in pisatelj, Anton Zupan, delavec v Železarni, Magda Flander za mladino in Miloš Veskovič, predsednik klubov OZN osnovne šole Tone Cufar z Jesenic. V imenu prebivalcev jeseniške občine so protestirali in zahtevali, da se takoj preneha s krivično vojno in sklene pravičen mir. Udeleženci demonstracije so ameriškemu veleposlanstvu v Beogradu in odboru za pomoč vietnamskemu ljudstvu poslali resolucijo, v katerih so zahtevali, da se preneha s krivično morijo v Vietnamu. — B. Blenkuš

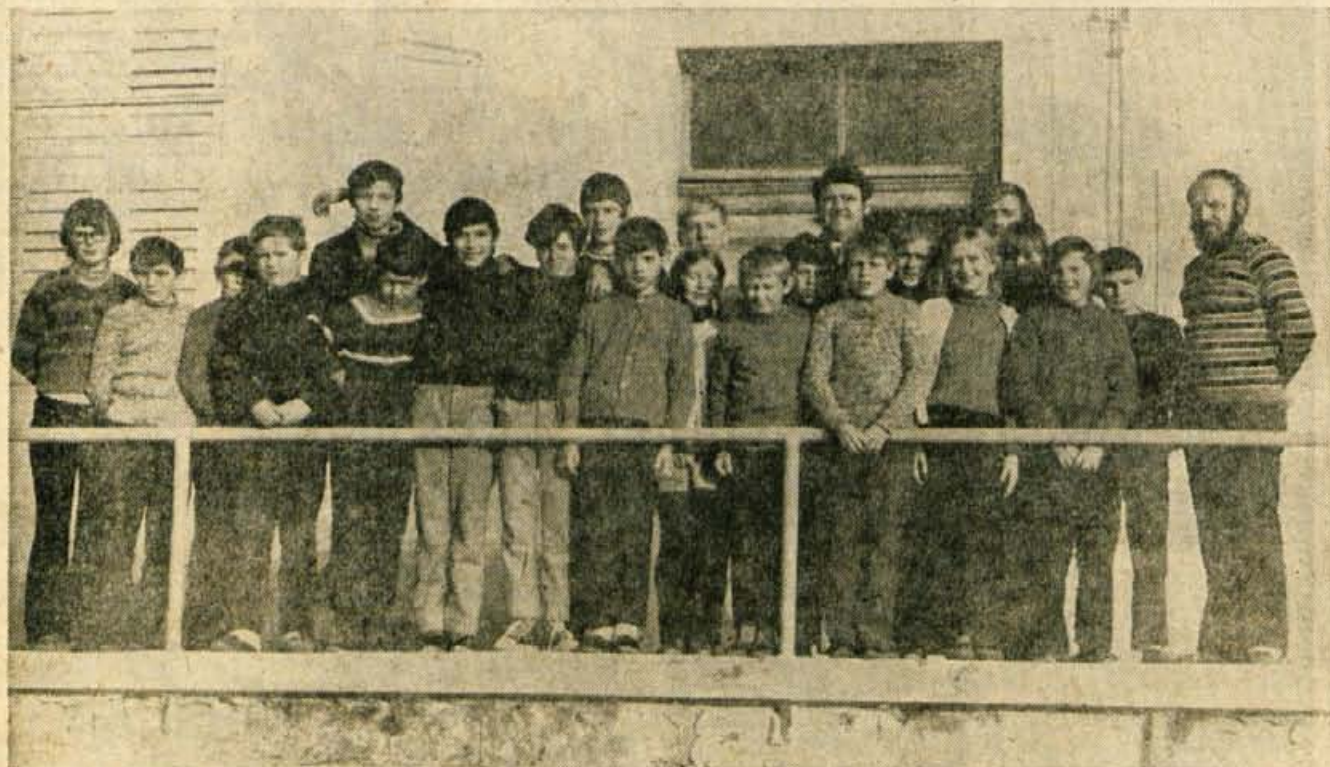
Omejitev potrošnje tudi v zdravstvu?

Ker bodo znani zvezni zakoni in drugi tudi republiški instrumenti o usmeritvi družbene potrošnje v letu 1973 šele tik pred koncem letoš-

njega leta, skupščini skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov Kranj nista mogli sklepati o izračunu dohodkov sklada v pri-

hodnjem letu in s tem jasno ne o enaki ali spremenjeni prispevni stopnji za zdravstveno varstvo. Skupščini sta le sprejeli sklep, da letošnja stopnja in vse dosedanje obremenitve veljajo do konca marca 1973, ko bo šele mogoče na podlagi sprejetih dokumentov v zvezi in republiki ter po dogovorih sklepati o dohodkih sklada v naslednjem letu.

Po dosedanjih napovedih za leto 1973 o omejevanju družbene potrošnje se tudi zdravstvu ne obetajo lepi časi. Če bo obveljala varianta, po kateri naj bi se družbena potrošnja v naslednjem letu gibala na isti višini kot v letošnjem, potem denarja za normalno izvajanje zdravstvenega varstva v letu 1973 ne bo dovolj. To pa pomeni, da se bodo morale zmanjšati pravice zavarovancev ali drugače povedano, povečati bi se morala participacija zavarovancev za posamezne storitve. Vsekakor bodo skupščine zdravstvenega zavarovanja morale rešiti težavno nalogo, če bodo hotele ob predvidenem dvigu osebnih dohodkov v gospodarstvu za okoli 14 odstotkov in ob predvidenih podražitvah energije, komunalnih storitev in višjega stanovanjskega prispevka zagotoviti zavarovancem enake pravice ob sredstvih na nivoju iz leta 1972.

ČP GORENJSKI TISK OBDAROVAL UCENCE NA SENTURSKI GORI — Časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj ima že vrsto let pokroviteljstvo nad osnovno šolo na Senturski gori. Predstavniki podjetja jih večkrat obiščejo, pa tudi učenci so bili že na obisku v podjetju. V torek, za konec leta, so jih predstavniki podjetja spet obiskali in jim poklonili različna praktična darila. Med drugim tudi priložnost za tehnični pouk. Hkrati pa so se ob tej priložnosti dogovorili, da bodo spomladi mladi šolarji obiskali podjetje in si ogledali tiskarno. Na sliki: Pred šolskim poslopjem — spomin na prijetno srečanje. — A. Z. — Foto: D. Trobec

**srečno
in uspešno 1973
Ljubljanska banka**

EMO skupaj z Iskro

V torek dopoldne je bila seja delavskega sveta združenega podjetja Iskra Kranj, na kateri so sklenili, da se celjsko podjetje EMO z novim letom priključi k Iskri. V celjskem podjetju pa so se odločili za pripojitev že na referendumu 24. novembra.

V sestavu združenega podjetja bo Iskra-EMO 19.

organizacija. Tako bo Iskra imela po novem letu 22 tisoč zaposlenih. Celjska tovarna bo obdržala sedanji predmet poslovanja in tudi zaščitni znak. Zunanje trgovinske posle bo v prihodnje opravljala še samostojno, vendar tudi v sodelovanju z organizacijo Iskra-Commerce. A. Z.

V Savi 3000 zaposlenih

V industriji gumljevih, usnjenih in kemičnih izdelkov Sava v Kranju so v torek ob 12. uri zaposlili 3000. delavca. To je bil Rado Košir iz Smartnega 25 pri Cerkljah in bo delal v skladišču gotovih izdelkov. 35-letnemu Radu Koširju so ob tej priložnosti pripravili malce slovesnejši sprejem, mu čestitali in zaželeli, da bi se v prihodnje v tem kranjskem kolektivu dobro počutil.

V primerjavi z minulim letom so letos v Savi povečali število zaposlenih za okrog 150, že prihodnje leto, ko bo zgrajena nova avtopnevmatikalarna, pa jih bodo zaposlili še okrog 350. Ker znaša po podatkih zadnjih let fluktuacija delovne sile v kolektivu okrog 250, to pomeni, da bodo prihodnje leto morali v Savi zaposliti okrog 600 delavcev.

Pravijo, da doslej pri sprejemanju novih delavcev niso imeli posebnih težav. Pričakujejo, da bodo prihodnje leto prvič morali iskati delavce tudi zunaj Gorenjske. Zato so v novem samskem domu v Skofji Loki že odkupili okrog 40 ležišč, aprila pa bodo v povečanem mladinskem domu v Stražišču dobili še 50 dodatnih ležišč za na novo zaposlene delavce. Razen tega bodo prihodnje leto tu

di več sredstev namenili za reševanje stanovanjskih vprašanj. Tako smo izvedeli, da bo Sava prihodnje leto namenila za reševanje stanovanjskih problemov zaposlenih 10 odstotkov od bruto osebnih dohodkov, medtem ko bodo morale delovne organizacije v občini na podlagi sporazuma izločiti (kot kaže) 6 odstotkov od bruto osebnih dohodkov. A. Z.

Svečanost Iskre

Delovni kolektiv Iskre Elektromehanike Kranj bo danes proslavil 26-letnico obstoja. Na svečanosti, ki bo ob 16.30 v kinu Center v Kranju bodo podelili značke in denarne nagrade članom kolektiva, ki so v Iskri 20 in 25 let. Članom zveze komunistov, ki so člani več kot 25 let, pa bodo podelili zlate

značke. Na svečanosti bo poleg predsednika delavskega sveta in sekretarja organizacije ZK govoril tudi predsednik občinske skupščine Slavko Zalokar. V kulturnem programu bodo nastopili moški pevski zbor Iskra, recitatorji in instrumentalni ansambel iz Iskre. A. Z.

NAGRADE KUPCEM OB 20-LETNICI CENTRALA — V prodajalni Delikatasa podjetja Central v Kranju je bilo v ponedeljek zvečer veliko nagradno žrebanje za kupce, ki so v trgovinah podjetja Central letos kupili pri enem nakupu za več kot 50 din blaga. V okviru 20-letnice podjetja je Central letos pripravil dve veliki nagradni žrebanji. Prvo je bilo maja letos. 200 srečnih dobitnikov je v ponedeljek izžrebala 10-letna Majda Volčini iz Kranja. Med nagradami v vrednosti 15 tisoč novih din in so bili tudi pony ekspres, 140-litrski hladilnik, sobni vlažilec zraka in pet ročnih ženskih ur. — A. Z. — Foto: E. Perdan

Izid nagradnega žrebanja v trgovini Delikatasa, ki je bilo 25. XII.

1. Pony ekspres — kupon št. 32930, 2. hladilnik GORENJE — kupon št. 53319, 3. sobni osvežilec GEZIB — kupon št. 53069, 4. ročne ure — kuponi št. 12734, 42202, 43091, 45038, 45044

IZZREBANI SO BILI SE OSTALI NAGRADNI KUPONI:

122, 280, 466, 582, 826, 1278, 1719, 1847, 2554, 2573, 2721, 2907, 3115, 3311, 3315, 4188, 4269, 4286, 4662, 4673, 4700, 5755, 6219, 6349, 6531, 6690, 6955, 7120, 7412, 8381, 8439, 8942, 8989, 9050, 9207, 10047, 10157, 10653, 10741, 10950, 11022, 11535, 11601, 12118, 12251, 12726, 13228, 13605, 14266, 15002, 15501, 15556, 16016, 16203, 16531, 16579, 16757, 17005, 17014, 17168, 17595, 17271, 18317, 19271, 19340, 19488, 19951, 20238, 20317, 20349, 21101, 21695, 21870, 22647, 22715, 23231, 23740, 23868, 24021, 24668, 25143, 25393, 25398, 25751, 25778, 26152, 26237, 26364, 26554, 26713, 26791, 27153, 27522, 27805, 27897, 27970, 28048, 29109, 29175, 29919, 30023, 30051, 30767, 30868, 31122, 31705, 31707, 32168, 32415, 33175, 34336, 34486, 34707, 34997, 35636, 35940, 36098, 36296, 36376, 36536, 36574, 36647, 37022, 37156, 37402, 37527, 37701, 37952, 38043, 38139, 38284, 38374, 38987, 39083, 39658, 40028, 40299, 41016, 41061, 41496, 41588, 41943, 42290, 42370, 43249, 43958, 45039, 45113, 45129, 45538, 45616, 45993, 46306, 47075, 47334, 47667, 47904, 48138, 48139, 48623, 48670, 49464, 49467, 50182, 50305, 50789, 50793, 50796, 51036, 51043, 51770, 51784, 52642, 52789, 53119, 53220, 53249, 53298, 53536, 53562, 53624, 53754, 54140, 54204, 54401, 54416, 54495, 54539, 8487, 36351.

murha + TOVARNA VERIG

SKRBITA ZA VARNO ZIMSKO VOŽNJO

ZIMSKE SNEŽNE VERIGE

NABIJANJE ZEBLIČKOV TAKOJŠNJA MONTAŽA

elgo

PRI POSTAJI V LESCAH

JELOVICA

Komisija za razpis mesta glavni direktor pri podjetju

JELOVICA

lesna industrija Škofja Loka

razpisuje delovno mesto

glavnega direktorja

(ni reelekcija)

Poleg splošnih, z zakonom predpisanih pogojev, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. da ima visokošolsko izobrazbo;
2. da ima najmanj pet let delovne prakse na vodilnih delovnih mestih v delovnih organizacijah ali deset let prakse v lesni stroki;
3. da ima moralne in poslovne sposobnosti, potrebne za tako mesto;
4. zaželeno je znanje vsaj enega tujega jezika in družbenopolitična aktivnost kandidata.

Kandidate vabimo, da vložijo ponudbe do 15. januarja 1973 na naslov: Jelovica, lesna industrija Škofja Loka — razpisna komisija.

Praznovanje dneva JLA

Tovarna športnega orodja Elan, HC Moste, osnovna šola Žirovnica, združenje RVS in ZZB NOV Slovenije iz Žirovnice so v počastitev dneva JLA poslale svoje zastopnike z darili v karavlo v Moste.

Sprejeli so nas vojaki in njihov starešina tovariš Drago, ki je bil ob letošnjem prazniku JLA povišan v čin zastavnika. Tov. Drago je na kratko orisal pot in ustanovitve JLA, nato pa so nas vojaki počastili s priboljškom,

katerega so tega dne deležni vsi pripadniki JLA.

Srečanja se je udeležil tudi Jože Rebolj-Planinc, nekdanji komandant partizanskih enot na območju Karavank.

T. Mežnarc

Razkrinkani škodljivci

Ni res, tovariši! Ni res, da so pri nas komisije, ki razkrinkajo družbene škodljivce, neučinkovite! Takšne govorice je namreč širila sovravno razpoložena manjšina destruktivnih elementov, spretno skrita pod krinko požbožnih in redoljubnih državljanov. Ne nasedajte jim! Naše ekipe delajo s polno paro, nič slabše kot one v sosednjih republikah, od koder prihajajo vesti o senzacionalnih aretacijah prevarantov in gošufjev velikega kalibra. Ja, res! Osebo sem raziskal razne neuradne namige in podtikanja ter odkril, da smo do danes obračunali že s celo vrsto parazitov, ki so povzročali zastoje v vsesplošnem na predku dežele. Če ne verjame, berite dalje.

Budnemu očesu tovariša Klamfaja se moramo zahvaliti, da je njegova bivša gospodinska pomočnica zdaj v preiskavi. Zenska mu je iz hlačnih žepov kradla drobiž ter ga dajala svojemu brezposelnemu ljubčku. Za nameček so ji dokazali, da je meni

nič, tebi nič uporabljala gospejino perilo in robčke. Pod nadzorstvom sta tudi dva berača, občinska podpiranca. Prvega so prijeli zato, ker je drugemu izmaknil štirideset starih tisočakov, drugega pa zato, ker ni znal pojasniti, na kakšen način je zbral denar. Nadalje so onemogočili hišnika bloka 24/9, ki je v kleti jemal premog stanovalcev. V aktovki je imel štiri kilograme, v levem žepu 50 dekagramov in v desnem 75 dekagramov tega pomembnega energetskega vira. Neizpodbitnim, skrajno resnim obtožbam ni mogel kljubovati niti kurir velikega podjetja; dognali so, da je nekako prišel do pisma direktorjeve prilježnice ter jih proti nagradi odstopil šefovi soprogi. Neupravičena preprodaja vrednostnih papirjev in izdajanje poslovnih skrivnosti, kajpak.

Tri dni pozneje so poklicali na zagovor natakarico oštarije Vrtoglavica. Baje je gostom vztrajno stregla kokole brez zamaškov. Le-te je vtilkala v svoj žep, upajoč, da

bo nekoč pod plutovino našla risbo spačka in nanaglomala postala lastnik avtomobila. Potem je počilo v tovarni Vinta. Zgrabili so strugarja, ki si je drznil med delovnim časom izpiliti rezervo. Trenutno skupaj s sostanovalcem, zapitim pleskarjem, čigar javno povedani vie o smeri plovbe jugoslovanskega gospodarstva so pristojni organi nemudoma vzeli na znanje, premišljuje, kako bi obšel čeri zakona. Toda ne bojte se, sodili jima bodo, sodili enako odločno kot kujonu, ki je v razkošnem hotelu naročil 21 jurjev vredno kosilo z vsem, kar sodi zraven in ki je nato, pri sladici, vstal, zavil v WC ter skozi okno pobegnil v noč.

Torej le mirno kri, dragi občani. Roka pravice ne počiva. Prepričan sem, da bomo kmalu, zelo kmalu prišli do dna korupcije, poneverbam, utajam in podobnim grdobam, ki ovirajo blaginjo skupnosti. Komistije, kot smo videli, nikakor ne lenarijo.

I. Guzelj

V Peku nagradili in pogostili upokojence

Navada je že, da vodstvo tovarne obutve Peko iz Trziča vsako leto pred novoletnimi prazniki povabi na ogled tovarne in na pogostitev vse nekdanje, sedaj že upokojene člane kolektiva, ki jih je preko 350. Letošnje srečanje upokojencev je bilo v torek, 26. decembra. Vabilu se je odzvalo 200 upokojenih članov kolektiva, ki so si najprej ogledali tovarno, nato pa so se zbrali v domu TVD Partizan v Trziču, kjer jih je

najprej pozdravil glavni direktor Peka Jože Dolenc. Seznanil jih je s sedanjim položajem tovarne in z načrti za prihodnost ter s pozornostjo, ki so jo deležni nekdanji člani kolektiva. Upokojence so pozdravili tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij kolektiva. V imenu upokojencev se je zahvalil Anton Kralj. Vsak upokojenec je prejel tudi 150 dinarjev in koledar.

—jk

V spomin profesorju Kalanu

Prišla je žalostna ura, ura slovesa.

Poslavljam se od vas v imenu tiste generacije, ki vas ima v tako čudovitem spominu kot vzgojitelja, učitelja in človeka z zlatim srcem. Bili smo mladi ljudje v šolskih klopih z vsemi dobrimi in slabimi lastnostmi, pač letnik med mnogimi v tistih težkih, a lepih časih povojne obnove, petletke in mladinskih brigad. Prišli ste v razred in prav po očetovsko ste nas vodili mimo vseh zaprek in težav, ki jih je prinašalo vsakdanje dijaško življenje — vse do mature. Razšli smo se kot dobri prijatelji in tovariši.

Kasneje smo se srečevali na naših obletnicah, ki so bile res prisrčne in tople. Vedno ste se radi odzvali našemu vabilu, toliko smo si imeli povedati prav vsako leto! Radi ste nas poslušali, se z nami veselili naših uspehov, nam svetovali iz svojih bo-

gatih življenjskih izkušenj in z nami obujali spomine na nekdanje dijaške dni. Skupaj smo zapeli slovensko narodno pesem in tudi naš Gaudeamus igitur. Toliko lepih spominov nas veže! Se lani, v juniju smo slovesno praznili 20-letnico naše mature!

Zal pa je letos v oktobru prišlo pismo, v katerem ste nam sporočili da iščete zdravlja v bolnišnici, da se ne morete udeležiti naše obletnice. Še so zapisani vaši zadnji pozdravi, še se jih dobro spominjamo:

»Iz srca pozdravljena vsa praznična družina, ki se bo zbrala! Tako se prijateljstvo utrjuje, mladost podaljšuje. Gaudeamus igitur!«

Nikoli vas ne bomo pozabili; bili smo dijaki kranjske gimnazije in spomin na dobrega profesorja nas bo še naprej spremljal skozi življenje...

Slava vam! M. Čampa

Srečanje starih Mošnjancov

Kot že večkrat doslej je krajevni odbor SZDL Mošnje tudi letos organiziral srečanje občanov, starih nad 70 let. Mošnjiški starostje so se zbrali skupaj minulo nedeljo, 24. decembra. Med petindvajseterico navzočih so bili trije zakonski pari, za katerimi je že več kakor 50 let življenja v dvoje.

V kulturnem programu na čast priletnim gostom so sodelovali pionirji osnovne šole Antona Tomaža Linhart, na koncu pa je prireditelj slavljenec obdaril z ličnimi novoletnimi voščilnicami ter jim zaželel obilo sreče in zdravlja v letu 1973.

—lg

Darilo za oskrbovance v Preddvoru

Svet proizvodne delovne cnote pri Tekstilnem centru v Kranju je sklenil, da letos ne bodo pošiljali običajnih novoletnih voščilnic, temveč bodo denar (3000 dinarjev),

ki bi ga potrošili za te namene, nakazali domu oskrbovancev Albina Drolca v Preddvoru za izboljšanje življenjskih pogojev naših najstarejših občanov.

—jk

Millijonta avtomobilska guma v Savi. Predsedniku delavskega sveta tovarne avtoplaščev Sava Kranj Francu Sircu (desno) jo je izročil delavec Lojze Zupanc. — Foto: I. Jereb

Program razvoja tržiške občine sprejet

Sestavljalce je oviralo pomanjkanje razvojnih programov posameznih delovnih organizacij, na katere bi se morali opirati

Oba zbora skupščine občine Tržič sta na seji, ki je bila v torek, 26. decembra, sprejela predlog družbenega plana razvoja tržiške občine do leta 1975. Ustrezne službe so dokument pripravljale več kot leto dni. Predvsem jih je oviralo pomanjkanje razvojnih programov posameznih delovnih organizacij, ki bi morali biti osnova občinskega programa. Kljub temu je po oceni odbornikov družbeni plan dober, stvaren in uresničljiv, če ne bo večjih »gospodarskih pretresov«. V programu imata industrija in gradbeništvo najpomembnejše mesto. To so potrdile tudi številne razprave o osnutku in predlogu. Bistvenih spreminjevalnih predlogov v predhodni

javni razpravi pred sprejetjem sicer ni bilo, vendar je bilo največ govora o vprašanju delovne sile. Osnutek družbenega plana do leta 1975 je bil izdelan s predpostavko, da tržiška občina ne uvaža delavcev, temveč skuša pomanjkanje le-teh nadomestiti z večjo in hitrejšo modernizacijo proizvodnje in večjimi vlaganji. Vendar se je v kasnejših razpravah pokazalo, da so bile pripombe nekaterih delovnih organizacij, ki so trdile, da takim vlaganjem tržiško gospodarstvo ne bo kos, tudi upravičene. Skupščina o tem ni sprejela končne odločitve, temveč je menila, naj o tem odloča vsaka prizadeta delovna organizacija posebej.

V družbenem programu je upoštevana tudi stabilizacija gospodarstva, ki je bila prisotna tudi že doslej. Zato v Tržiču čupajo, da bodo tej nalogi kos. Bojijo se pa, če bodo kos potrebnim vlaganjem v osnovna sredstva in v obratna sredstva.

Precej razprav je bilo tudi o delu programa, ki govori o negospodarstvu in družbenih službah. Odborniki so menili, da je ta del programa

odvisen predvsem od razvoja, ki je imelo že doslej za delo družbenih dejavnosti veliko razumevanja.

J. Košnjek

Milijonta avtomobilska guma

Izdelali so jo v torek, ob 11. uri v kranjski Savi

V torek dopoldne je bila v tovarni avtomobilskih plaščev Sava v Kranju manjša slovesnost. Ob 11. uri so izdelali milijonto avtomobilsko gumo. To je bila tako imenovana diagonalna avtomobilska guma (6.15/155-13), s kakršnimi so opremljeni avtomobili znamke prinz, fiat 124, zastava 1300 in drugi. Predsedniku delavskega sveta tovarne avtomobilskih plaščev Sava Kranj Francu Sircu je še vročo milijonto gumo izročil delavec Lojze Zupanc in rekel: »Ta plašč ti izročam s priporočilom vseh gumarjev, da ga hraniš v dokaz na pomembno delovno zmagost.«

Milijon avtomobilskih gum na leto pomeni, da kranjska Sava ne sodi več med manjše proizvajalce avtomobilskih gum. Lani so jih na primer izdelali še 940 tisoč, letos pa so proizvodnjo povečali za 11 odstotkov. Za prihodnje leto pa predvidevajo, da jih bodo izdelali že milijon 260 tisoč.

Na tiskovni konferenci so pojasnili, da bodo letos izdelali okrog 25 tisoč tako imenovanih radialnih avtomobilskih gum. Ze prihodnje leto pa bodo proizvodnjo letih, ko bosta zgrajeni nova avtopnevmatikarna in nova valjarna, močno povečali. Poprečno bodo namreč naredili tovrstnih gum različnih dimenzij 1500 na dan. Ze ob koncu leta pa se bo proizvodnja radialnih gum povečala na okrog 2000 na dan. 1974. leta pa bodo dosegli

proizvodnjo, ki so jo predvidevali v programu, ko so se odločali za novo investicijo.

Glede na povečano proizvodnjo avtomobilskih gum v prihodnjem letu (predvidevajo, da bodo v tovarni avtomobilskih plaščev dosegli 400 milijonov novih dinarjev celotnega dohodka) bodo močno povečali izvoz. Sava bo letos izvozila za okrog 3,2 milijona dolarjev izdelkov, kar je precej več kot so predvidevali na začetku leta. Prihodnje leto pa naj bi izvozili za 4 milijone dolarjev izdelkov, od tega samo avtomobilskih gum za okrog 3 milijone dolarjev.

A. Zalar

Razpisna komisija pri osnovni šoli LUCIJAN SELJAK KRANJ razpisuje prosto delovno mesto

snazilke

za nedoločen čas

Nastop službe takoj.

ZDAJ TUDI SEMAFORJI — V ponedeljek ob 13.30 je Kranj dobil drugo semaforso križišče. Vključili so namreč semafor na križišču gorenjske ceste z obvoznico — Foto: F. Perdan

V ponedeljek je obiskala Tekstilindus prva skupina upokoencev. — Foto: F. Perdan

Srečanje upokoencev Tekstilindusa

Podjetje Tekstilindus je letos ob koncu leta prvič povabilo v podjetje upokojene člane kolektiva. Prejšnja leta je namreč vsak obrat posebej vabil upokojence. Ker pa ima Tekstilindus okrog 1300 upokoencev, bodo srečanja trajala

več dni. Ta in prihodnji teden bo namreč vsak dan obiskala podjetje po ena skupina. V ponedeljek je obiskala podjetje prva skupina. Bilo jih je okrog 130. Ogledali so si podjetje, potem so jih pogostili in obda-

rili. O poslovanju in načrtih podjetja jim je prvi dan govoril direktor kadrovskega sektorja Tine Rojina. Podjetje Tekstilindus bo letos za srečanja z upokojenci namenilo okrog 80 tisoč novih dinarjev.

A. Z.

Načrtno delo žirovskega AMD

Žirovsko AMD šteje 195 članov — Uspešno delo komisij — Največja želja: prostori

Na razširjenem sestanku avto-moto društva Žiri so preteklo nedeljo njegovi člani pregledali delo v preteklem letu in si začetni smernice za delo v prihodnje. Ugotovili so, da so poglavito zastavljeno nalogo dobro izpolnili. Število članov v AMD se je namreč v zadnjem letu povečalo s 149 na 195. Vseeno pa žirovci menijo, da je v primeri s številom vozil na tem področju — 350 je samo osebnih avtomobilov — članov še vedno premalo.

Gospodarska komisija je v letu 1972 izvedla akcijo testiranja motorjev motornih vozil (59 testov) in akcijo tehničnih pregledov motornih koles. Kot je znano letos na območju občine Škofje Loke ne bi bilo nobenega pregleda teh lahkih vozil in prav zato se je žirovsko AMD glede na oddaljenost odločila za to pohvale vredno potezo. »Brenčlje« je pripeljalo kar 305 mopedistov iz vse Poljske doline.

Komisija za šport in rekreacijo s svojim delom ni

popolnoma zadovoljna. Izleta v avstrijski kraj Zeltweg na ogled avtomobilskih dirk formule I, turističnega izleta v Cortino d'Ampezo v Italiji in izleta v neznano po Tuhinjski dolini se je udeležilo le malo članov. Mnogi so na sestanku menili, da je za to kriva slaba obveščenost. Sklenili pa so tudi, da bodo z izleti v tej ali drugačni obliki tudi prihodnje leto nadaljevali. Omeniti je treba, da je ta komisija ob krajevnem prazniku pripravila tudi že tradicionalno spretnostno vožnjo, ki je dobro uspela.

Solska komisija skrbi za šolanje voznikov in za nakup učnih pripomočkov. Žirovsko avto šola ima trenutno na voljo osem inštruktorjev in tri vozila, štiri nove inštruktorji pa naj bi bili usposobljeni že v kratkem. Teoretični del izpita je letos opravljalo 78 kandidatov. Poleg vsega tega pa je komisija v novembru pripravila še uspelo predavanje o zimski vožnji.

Za najmlajše v društvu skrbi komisija za podmla-

dek. Mladi žirovci so v zadnjih dveh letih dosegali lepe uspehe tudi v republiškem merilu. Dobre rezultate pa sta jim letos onemogočila nerazumljiva odločitev republiške komisije (brez obveštila povsem neznane teste!) in pa bolezen zlatenice. Tako je odplaval po vodi tudi republiški naslov, ki se jim je letos najbolj nasmihal!

V nadaljevanju so se udeleženci sestanka pogovarjali predvsem o možnostih gradnje novih prostorov za AMD. Čeprav se že zdaj — nič drugega ne pričakujejo tudi v prihodnje — morajo spoprijeti s številnimi, včasih tudi nepotrebnimi težavami, so v žireh prepričani, da bodo s skupnimi močmi tudi to željo uresničili. Ta pridobitev pa bi tudi pomenila možnosti za še uspešnejše in boljše delo.

Predstavniki AMZ Slovenije je ob koncu pozdravil uspešno delo društva in članom zaželel tudi v prihodnje veliko uspeha.

J. Govekar

Pomoč za socialno šibke učence

V petek popoldne sta se v Škofji Loki na skupni seji sestali skupščina temeljne izobraževalne skupnosti Škofja Loka in svet za izobraževanje in vzgojo skupščine občine Škofja Loka. Prisotni so obravnavali učno-vzgojne uspehe osnovnih šol v občini v preteklem šolskem letu, o organiziranju pouka v letošnjem letu, o štipendijah in kadrovski problematiki v osnovnih šolah ter o socialnem programu temeljne izobraževalne skupnosti.

Glede zasedenosti delovnih mest na šolah v občini so menili, da je ta precej boljša kot v preteklem šolskem letu. Izjema je le žirovska šola, kjer se je stanje celo poslabšalo. V primerjavi s preteklim letom je letos na šolah manj učiteljev s srednješolsko izobrazbo, nekaj več je predmetnih učiteljev, povečanje števila študentov in absolventov pa ni vplivala na strokovno zasedenost pouka. Kljub napredku pa ena najvažnejših nalog vodstev šol in samoupravnih organov še vedno ostaja prizadevanje, da nestrokovno zasedena mesta zasedejo usposobljeni strokovni delavci, učiteljem, ki so v učni praksi uspešni in še nimajo ustrezne strokovne izobrazbe, pa je treba omogočiti, da bodo lahko študirali. Ugotovljeno je bilo tudi, da bi skupščina občine morala v okviru svojih možnosti prosvetnim delavcem pomagati reševati stanovanjske probleme, saj bodo le na ta način šole lahko dobile strokovno usposobljene učitelje. Prav tako pa bo treba razpisati še več štipendij za slabše zasedena področja: na filozofski fakulteti ali pedagoški akademiji, za razredno stopnjo (strokovno nezasedena so mesta v žireh, Javorjih in Škofji Loki) pa štipendije za oddelek za razredni pouk na pedagoški akademiji.

Ker razlike v socialnem položaju učencev močno vplivajo na njihov vsestranski razvoj in s tem v zvezi tudi na potek učnovzgojnega procesa, je skupščina temeljne izobraževalne skupnosti predlagala, da je na vseh šolah treba ugotoviti socialni sestav učencev kot osnovo za vse nadaljnje ukrepe. Na podlagi ugotovljenega stanja pa naj bi šole ob zagotovljenih sredstvih nudile socialno šibkim učencem pomoč v obliki brezplačnih malic, kosil, učbenikov in ekskurzij. Nadalje naj bi že v bližnji prihodnosti vse šole pripravile oddelke podaljšanega bivanja, ki naj bi v prvi vrsti zajeli socialno šibke učence, učenci pa bi prispevali le za prehrano. Da bi se zmanjšale razlike v pripravljenosti otrok na vstop v šolo, je treba povečati zmogljivosti obstoječih vrtcev in ustanoviti nove v vseh večjih naseljih ter uvesti celoletno brezplačno malo šolo. Izboljšati je treba sodelova-

nje med starši in šolo ter vsem sposobnim učencem iz socialno šibkih družin omogočiti nadaljevanje šolanja oziroma usposabljanje za ustrezen poklic (štipendije!). Še bolj pa se je treba tudi prizadevati po zaposlenju vrzeli, ki pogosto nastane ob prehodu učencev iz osnovne šole v šole druge stopnje.

J. Govekar

Nagradna igra
v Pratici, v
Pavlihi kupon

Novo leto 1973 prinaša prve kmečke pokojnine

Skoraj 16.000 slovenskih kmetij bodo po novem letu obiskali in prvič izročili najstarejšim slovenskim kmečkim gospodarjem skromne, a težko pričakovane in zaslužene pokojnine!

Na osnovi zakona o starostnem zavarovanju kmetov, ki ga je slovenska skupščina sprejela aprila letos, bodo po 250 din na mesec dobili 75 in več let stari kmetje ter najmanj 70 let stari kmetje-borci. To bodo najstarejši kmetje, kajti zakon, ki smo ga aprila sprejeli v Sloveniji, bo začel popolnoma veljati leta 1975. Do takrat pa bomo zakon, ki odpravlja boleče socialne razlike na podeželju, uveljavljali postopoma. Starostno pokojnino bodo najprej dobili kmetje, stari 75 in več, leta 1974 kmetje, stari najmanj 70 let, leta 1975 pa končno vsi upravičenci, stari nad 65 let. Kmetje-borci bodo dobili pokojnino pet let prej kot ostali upravičenci. Kmečka starostna pokojnina bo za vse enaka in bo znašala 250 din. V najnujnejših in upravičenih primerih bodo imeli kmetje-borci tudi pravico do varstvenega dodatka.

Kdo bo dobil pokojnino?

Na katerih domačinah se bodo torej prihodnje leto vsak mesec ustavljale pismo- noše s sicer skromno vsoto? Starostno pokojnino bo dobil kmet, ki je že dopolnil oziroma bo leta 1973 dopolnil 75 let. Razen tega mora biti do dneva uveljavitve pokojnine najmanj 5 let kmečko zdravstveno zavarovan. Prav tako je moral prejemnik pokojnine v zadnjih 20 letih vsaj 10 let opravljati izključno kmetijsko dejavnost. Pogoji za prejemanje pokojnine je tudi, da mora kmet-upokojenec izročiti kmetijo nasledniku, ki bo prav tako starostno kmetijsko zavarovan ali bo plačeval prispevek v kmetijski pokojninski sklad. Po novem letu bo prejemal pokojnino tudi preužitkar, ki je, oziroma bo leta 1973 dopolnil 75 let in je ob izročitvi posestva izpolnjeval pogoje, ki so določeni za kmeta zavarovanca. Vendar velja ta pravica le za tiste preužitkarje, ki so to postali pred 7. aprilom 1972. Ta dan je namreč začel veljati kmetijski pokojninski zakon.

Kmetje-borci imajo ugodnejše pogoje

Omenili smo že, da imajo kmetje-borci nekoliko ugodnejše pogoje za prejemanje kmečke pokojnine. Pokojnino bodo dobili tisti kmetje-borci, ki so stari 70 let in izpolnjujejo pogoje, ki veljajo tudi za druge kmečke zavarovance. Enako velja tudi za preužitkarje. Stari morajo biti najmanj 70 let in izpolnjevati tudi ostale že prej omenjene pogoje.

Tudi pri kmetih-borcih je zakon precej natančen. V narodnoosvobodilni borbi oziroma gibanju so morali prizadeti kmetje-borci sodelovati pred 9. septembrom leta 1943, dotlej italijanski državljani pa pred 13. oktobrom 1943, doba sodelovanja do 15. maja 1945 pa mora biti šteta dvojno in to brez prekinitve. Torej, samo dvojno

priznana leta sodelovanja z narodnoosvobodilnim gibanjem daje kmetom-borcem take ugodnosti pri pokojnini.

Kmetje-borci, ki so socialno ogroženi, imajo pravico do varstvenega dodatka. Merila za višino teh socialnih prejemkov določijo občinske skupščine. Starostna pokojnina in varstveni dodatek lahko dosežeta mejni znesek pokojninskih prejemkov v delavskem zavarovanju. Ta mejni znesek bo leta 1973 znašal 855 dinarjev. Kmet-borec, ki izpolnjuje pogoje za prejemanje varstvenega dodatka, lahko dobi po novem pokojninskem zakonu pokojnino že z dopolnitvijo 60 let starosti.

Pokojnine tudi za preužitkarje

Tudi zakonec kmeta-zavarovanca ali preužitkarja bo dobil prihodnje leto družinski pokojnino, če je dopolnil 65 let. Zakonec kmeta-borca pa, če je dopolnil 60 let. Seveda to le ob pogoju, če je umrl zakonec dobival starostno pokojnino ali če je ob smrti izpolnjeval pogoje za pokojnino. Zakonec ima prav tako tudi pravico do varstvenega dodatka, če je bil pokojni zakonec borec, ali če je prosilec za pokojnino tudi borec.

Vse posle pri uveljavljanju kmečkih starostnih pokojnin je prevzela služba skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije, kar je ceneje. Ustanavljanje nove, posebne službe, bi bilo neprimerno dražje. Vlogo za pokojnino mora kmet oddati pristojni podružnici te službe. O tem smo naše bralce že obvestili.

Rezultat načrtnejšega in dolgoročnejšega reševanja problematike vasi in podeželja

Na Gorenjskem bo v prihajajočem letu 1973 prejela pokojnino okrog 430 kmetov, ki izpolnjujejo pogoje,

zapisane v zakonu. Pogoje za varstveni dodatek pa ima po podatkih ustrezne službe okrog 100 kmečkih gospodarjev in preužitkarjev!

Na prvi pogled so te številke precej skromne. Skromne, ker je kmetov na našem, vedno bolj »nekmetijskem«
področju, precej več. Vendar, skromne pokojnine, ki jih bodo pismo- noše prvič raznosile po novem letu, so šele začetek urejanja in reševanja socialne problematike vasi in zametek politike, ki bo zagotavljala našemu, sicer trdnemu kmečkemu življu, večjo socialno in družbeno varnost ter obetavnejšo prihodnost. Ta varnost in prihodnost, o kateri pi-

šem, ni pomembna le za kmečko generacijo, ki odhaja in je ostala zvesta kmetijstvu v njegovih najtežjih časih. Omenjena varnost in prihodnost je še posebno pomembna za generacijo kmetov, ki prihaja. To so mladi ljudje, voljni dela na kmetiji in prepričani, da njihov samoupravni položaj v družbi ne bo nič slabši od delavčevega in nič manj plačan. In kar je še posebno pomembno, pokojnine jim kažejo, da bodo lahko tudi na stara leta, ko njihove roke ne bodo več zmogle dela, preskrbljeni. Pokojnine, o katerih pišemo, nimajo torej le ekonomskega pomena. Veliko večji je njihov socialni pomen za sedanjí trenutek in še bolj za prihodnjega.

Leto 1973 torej začneja naš kmet s pridobitvijo več. Upajmo, da bodo prihodnje leto zaživele tudi druge reši-

tve in kmečke pridobitve, o katerih smo včasih pisali v tem letu. O njih je tekla beseda na nekaterih naših najvišjih partijskih in državnih zasedanjih: večja vlaganja v kmetijstvo, beneficiranje obrestne mere pri vlaganjih v kmetijstvo, nov zakon o gozdovih, večja vlaganja v kmečki turizem, načrtno preusmerjanje kmetij itd. Končno smo spregovorili tudi o potrebnosti vzgajanja večjega števila kmetijskih strokovnjakov in o izobraževanju kmetov! Odgovorni na vseh ravneh so se teh vprašanj lotevali nadvse resno. Slišali smo zagotovila: tokrat ne bo in ne sme ostati le pri obljubah in besedah.

Upamo, želimo in prepričani smo, da bo tako res in da bomo ob zatonu leta 1973 lahko napisali prav tako spodbudne in pohvalne besede. Kmetijstvo in ljudje, ki jim daje ta pomembna gospodarska panoga kruh, in posredno vsa družba, si želi še več dejanj in uresničenih obljub!

Pripravil:
J. Košnjek

Življenje na gumb

Odpor do sodobne tehnike

Kot bi bilo včeraj, se spominjam neke žene, kako se je zgrazala nad prvimi pralnimi stroji, češ, da je pač vajena čistoče in ne bo nikdar dala nase perila opranega v nekem stroju. Prav tako se spominjam starejše tajnice z dolgoletno prakso, ki je bila med najboljšimi stenografi. Doživela je pravi krah, ko so ji začeli okrog mize nameščati diktafone in druge sodobne tehnične pripomočke. Človek se s težavo prilagodi sodobnim tehničnim napravam, ropotu in ob tem naglici. To velja zlasti za starejše ljudi, ki jih sodobno življenje na gumb po dolgem, ustaljenem kalupu in navadah v današnjem razvoju nenadoma postavi pred tolikšno novost. Ne znajo, ne morejo se prilagoditi, čutijo do tega celo odpor.

In kako naj se takim spremembam prilagodijo šele živali? Ta misel se je vsiljevala ondan na živinorejski farmi v Poljčah ob ogledu povsem avtomatiziranega molzišča najnovejšega tipa švedske proizvodnje Alfa Lawall. To je prvo tako sodobno molzišče v Jugoslaviji, po naročilu četrto na svetu, kot trdijo proizvajalci. Celotna vrednost molzišča velja okrog 3 milijone dinarjev. Farma je kot eno izmed delovšč kmetijske zadruge Radovljica v sklopu Kmetijsko živilskega kombinata Kranj.

Molzišče zavzema precejšen prostor, v katerem počasi, komaj opazno kroži 7 vagončkov. Molznice prihajajo po urejenem ozkem hodniku in vsaka, ki je na vrsti, ne vede stopi na vagonček. Zlasti še, ker jo tja izvabi poslastica — porcija zobanja, odmerjena za čas molže, ki se ji vsuje tik pred gobec. Medtem ko je krava vsa za maknjena v zobanje, se ji domala avtomatično očisti vime, nadene sesalni aparat in čez dobre pol minute ko je vse opravljeno, jo ograje na drugi strani rahlo potisnejo,

prisilijo v izhod. Ves prostor je prepleten s cevmi in z napravami ob medli, nevzmetljivi razsvetlavi. V eni uri se zvrsti na tem vrtiljaku 100 do 120 krav. Ves postopek je zelo higieničen, udoben, avtomatiziran. A kar je glavno, z mnogo manj ročnega dela.

Kljub tolikšnim novostim, stroškom in skoraj dveletnim pripravam na ta objekt, pa uradne otvoritve ni bilo. Povsem razumljivo. V Poljčah so s strahom pričakovali, kako se bodo na to novost prilagodile živali. Tudi konstruktorji so na to opozarjali. In res. Prve molže so bile prave borbe; ruvanje s kravami, ki so bile vznemirjene, nekatere dobesedno podivjane. Ob tem so ugotovili, da so krave si mentalne pasme zelo trde, »neumne«
za take novosti. Krave črno-bele pasme — flske pa so se v večini mirneje privadile. Nekaj krav se je ob tem celo poškodovalo. Zato so morali nekaj starejših krav in nekaj poškodovanih »obsoditi na smrt«, nekaj pa so jih prodali ali začasno dali kmetom.

Toda po mesecu prakse so je vse umirilo. Krave na dohodišče komaj čakajo na vrsto, da se v vagončku »pokerljajo«
z zobanjem in vse že teče mirno, skoraj neslišno. Led je prebit. Tudi molznice, ki bodo med vso čredo prvič vstopile, se bodo v že prilagojenem okolju lažje spraznile s to novostjo.

Farma v Poljčah ima šdedaj okroglo 150 molznice. Predvideno je, da čredo povečajo za 100 glav — na 250 molznice. Poprečne mlečnosti na kravo stalno dvigajo in so lani že dosegli 5200 litrov, posamezne molznice pa celo do 8000 litrov na leto. Ob takih uspehih so vsa leta deležni vse pozornosti živinorejskih strokovnjakov pri nas in celo v tujini. Nova sodobna molzišča pa bo lahko še nov prispevek k njihovim naporom za večjo proizvodnjo in za znižanje proizvodnih stroškov.

K. Makuc

Protih prhljaju in za rast las uporabljajte

DROGESAN lasno vodo proti mastnim lasem DROGESAN nealkalni šampon

Kem. kozm. obrt. P. Sinkovec Kranj, Prešernova ul.

Vsem poslovnim prijateljem in delovnim ljudem želimo srečno in uspešno novo leto 1973

TRIGLAV KONFEKCIJA KRANJ

Sredstva za posebna voščila smo namenili za opremo otroških vrtcev v okolici Kranja.

srečno '73

Sava Kranj

industrija gumijevih, usnjenih
in kemičnih izdelkov

Delovni kolektiv podjetja

TEHTNICA Kranj

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem želi srečno novo leto 1973 ter se priporoča s svojimi storitvami

Obrtno podjetje Tržič

se priporoča s svojimi storitvami v mizarski, zidarski, tesarski, tapetniški in slikarski stroki

Obenem vsem delovnim ljudem želi srečno novo leto 1973

Delovni kolektiv

Komunalnega podjetja Tržič

želi vsem delovnim ljudem srečno novo leto 1973

in se še nadalje priporoča za svoje storitve

Osrednja knjižnica občine Kranj

želi srečno novo leto vsem občanom posebno obiskovalcem svojih oddelkov

LJUDSKA KNJIŽNICA
PIONIRSKA KNJIŽNICA
STUDIJSKA KNJIŽNICA

Tudi v letu 1973 bomo ustregli vsem vašim željam po najnovejši leposlovni, strokovni knjigi in periodiki

Elektrotehniško podjetje KRANJ

Koroška cesta 53c

s svojo dejavnostjo:
projektiranje, maloserijska proizvodnja, elektroinstalacije, prodaja električnega materiala in servisov.

Želi vsem poslovnim prijateljem in občanom srečno in uspeha polno novo leto 1973

Stanovanje - želja in cilj mnogih

Zadnje letošnje seje občinskih skupščin bodo v mnogočem odločilne za nadaljnjo stanovanjsko politiko na Gorenjskem. Ko so se na primer v kranjski občini začele razprave o nadaljnji stanovanjski gradnji, o tem, koliko stanovanj bo zgrajenih na leto, je predsednik občinske skupščine Slavko Zalogar rekel, da bo pri končni odločitvi glede tega kranjsko gospodarstvo naredilo izpit. Pa ne le kranjsko gospodarstvo. Lahko bi rekli, da je ogledalo ekonomske moči družbe ali družbene skupnosti ravno tako ali drugače urejeno stanovanjsko vprašanje občanov. Stanovanje je namreč tisti človekov prostor, v katerem preživljamo več kot polovico življenja. Prav zato ni le pomembno zanj in za razvoj družine, marveč za celotno socialno varnost in družbeno aktivnost.

Kot rečeno bodo prav zadnje seje občinskih skupščin glede tega odločilne. Na njih bodo namreč določili merila, koliko denarja bo šlo v prihodnje za gradnjo stanovanj.

Kaj bi lahko napovedali ta hip?

POTREBE VEDNO VEČJE KOT MOŽNOSTI

Takole na prvi pogled bi lahko rekli, da bodo v prihodnje delovne organizacije namenile enkrat več denarja za gradnjo stanovanj kot so ga doslej. Če vemo, da je bilo že doslej treba odvajati najmanj 4 odstotke od bruto osebnih dohodkov in da to ni bil ravno majhen denar, potem bi pričakovali, da po- slej ne bo več toliko težav zaradi pomanjkanja stanovanj. Pa le ni tako. Zanimivo je, da se prav pri stanovanjih in seveda tudi pri drugih oblikah družbenega standarda (šolstvo, kultura, zdravstvo, socialno varstvo) srečujemo vedno z večjimi potrebami kot so dejanske možnosti.

Človek bi se vprašal, ali je stanovanje res tako nepomembna kategorija družbenega standarda, da jo lahko zanemarimo. Po vsej merili družbene in socialne varnosti ne bi mogli pritrdilno odgovoriti. In vendar se kljub drugačnemu prepričanju spiski prosilcev za stanovanja iz dneva v dan daljšajo.

STANOVANJE JE MERILO DRUŽBENEGA STANDARDA

V celoti se strinjam s tistimi, ki na tem področju zagovarjajo ekonomsko logiko. Z drugimi besedami to pomeni, naj se tako imenovana ne- produktivna dejavnost v družbi prilagaja gospodarski oziroma produktivni. Ali drugače povedano, gospodarstvo naj bo toliko obremenjeno, kolikor zmore. Po tej logiki naj bi bila torej od razvitosti gospodarstva odvisna tudi razvi- tost standarda. In ob tak- šnem zaključku se prav hitro znajdemo pri stanovanju. Kajti to je prav gotovo eno od osnovnih meril za razvi- tje.

Kaj naj torej pomeni jutri- nji dan? Ne le boljši kos kruha dan? Ne le boljši kos kruha ob mesečnem izplačilu, ne le več sredstev za družbeni stan- dard, marveč tudi boljše in trdnjše gospodarjenje, večjo proizvodnjo, boljšo kva- liteto in s tem tudi večji osta-

nek dohodka za tako imeno- vano družbeno dejavnost.

ZELJA IN CILJ MNOGIH

Takšne nekako so tirnice, po katerih teče ekonomska logika. Kakšni pa so primeri iz tako izpeljane ekonomske realnosti?

Mlad človek se danes v ve- čini primerov ne srečuje s stanovanjskim problemom. V mislih imam tista mlada leta od 10. do 20. ali 25. leta, ko se svoje eksistence zaveda, ne občuti pa pomanjkanja pro- stora. Preprosto ne zato, ker živi pri starših, ki pa vsaj v večini primerov recimo v teh letih že imajo stanovanje. Ko pa se mlad človek odloči za samostojno pot, za lasten dom, se nenadoma sreča s to eksistenčno dobrino. Pravilo- ma traja nekaj let, da dobi stanovanje. Mnogi se že kma- lu po odločitvi trenutku za samostojno pot odločijo za gradnjo lastnega doma. Ne- kaj let traja odpovedanje in pot do cilja. In skoraj jih ni, ki ga ne bi dosegli. Mnogi pa se odločijo za varčevanje in prav tako v nekaj letih s po- močjo podjetja, v katerem so zaposleni, dobijo stanovanje v bloku.

Skratka, vsem mladim (pa ne le mladim) je danes želja in cilj stanovanje.

MLADOST JE NOROST

Mladost je norost, čez ja- rek skače, kjer je most, pravi pregovor. Pa je kar prav ta- ko. Večina mladih, ko se po- roči, namreč nima stanova- nja. Največkrat si niti ne zna- ro predstavljati težav, s kate- rimi se bodo morali spopri- jeti, ko se poročijo. Ena naj- večjih je skoraj vedno stan- ovanje. Tokrat pravzaprav šele nastopi prava iztreznitev.

Prvi dom mladoporočen- cev je navadno stanovanje pri ženinih ali moževih star- ših. Zanimivo je, da v po- prečju več mladih zakoncev rešuje začetne stanovanjske težave pri ženinih starših. Matere mladih mož sicer ra- de sprejmejo snahu v hišo, vendar kot kaže, se v takšnih

primerih preje začne kazati pravilo, da mladi in stari ne gredo skupaj. Zetje se s ta- ščami običajno dlje časa do- bro razumejo. Vendar pa je res, da noben zet nima tašče tako rad, da bi namesto že- nine nosil s seboj taščino sli- ko. Skratka, mladi in stari gredo pri reševanju začetnih stanovanjskih in zakonskih težav še kako skupaj. Ven- dar ne za dolgo. Prava »lju- bezen« med mladimi in stari- mi se skoraj vedno začne šele tedaj, ko imata mlada sta- novanje in hodita domov na obiske.

Več načinov je, da da- nes v začetnih težavah dobi mladi par stanovanje. Eden od takšnih je, da postaneš podnajemnik v privatnem stanovanju. V takšnih prime- rih je največkrat treba na mesec lastniku odšteti pre- cejnijo najemnino. In še se ti lahko zgodi kot znanec: Ko je žena povila drugega otro- ka, mu je lastnik čez noč postavil pohištvo na dvorišče. In ko se je žena vrnila do- mov, je za nekaj let uredil neprijeten dom v mrzli pod- strešni sobici. Šest let sta z ženo in dvema otrokoma zdr- žala brez stanovanja. Zdaj ga imata. S pomočjo podjetja sta ga dobila.

Pa še nekaj se danes vse bolj pogosto dogaja mladim, ki so podnajemniki. Za veliko mesečno odškodnino oddaja- jo nekateri stanovanja, za ka- tera plačujejo majhno najem- nino v blokih. Neupravičeno bogatenje bi lahko rekli te- mu.

V sedanjih razpravah o ceni stanovanja je bilo veliko govora tudi o tako imeno- vanem standardu stanovanj. Sta- novanja bi bila lahko namreč nekaj cenejša, če kopalnice in kuhinje ne bi bile opre- mljene, če v stanovanju ne bi bilo poda itd. Razprave so pokazale, da takšna pocenitev stanovanja ni nikakršna re- šitev. Sploh pa ne za mlade, ki na začetku običajno nima- jo lepih osebnih dohodkov.

Poznam mlado družino. Po poroki sta nekaj časa stano- vala pri moževih starših. Ni jim šlo skupaj. Preselila sta se k ženinim. Pa tudi nista kaj prida prebrala. Potem sta imela srečo. Med številnimi prošnjami so ugodili njuni. Odobrili so jima dvosobno (majhno) stanovanje. Vendar sta pred vselitvijo morala na- peljati elektriko, položiti pod, opremiti kuhinjo ter strani- šče s kopalnico itd. Zdaj ima- ta stanovanje, bojita pa se, kako bosta vračala vsa poso- jila. Pa vendar stanovanje ni njuno. Če se bosta izselila, bosta marsikaj morala pustiti v njem.

V soboto malo pred 11. uro dopoldne sta se poročila v Kra- nju. Oba sta zaposlena v podjetju Zivila. Dokler ne bosta dobila stanovanja, bosta živela pri Adinih starših v Pred- dvoru, je povedal nekaj minut »star mož« Zvone. — Je res norost, če se mladi poročijo, dokler nimajo stanovanja? Ne. Podali so se na resno in trezno pot. Največkrat na težjo, kot so pričakovali. — Foto: F. Perdan

Številna podjetja danes razmišljajo, kako bi dobila nove delavce. Ko jih dobijo, jih z zadovoljstvom sprejme- jo. Pred sprejetjem, pa mo- rajo le-ti podpisati še kratko izjavo: »Ob vstopu na delov- no mesto izjavljam, da v pod- jetju pet let ne bom zaprosil za stanovanje ali za odobri- tev posejila za gradnjo.« Mar- sikdo takrat ne pomišlja in podpiše tudi to. Potem pa spozna medvedjo uslugo.

Se bi lahko naštevati pri- mere. Vsak je po svoje pre- tresljiv in zgodovina slehor- nega je, da je vsaj nekaj let treba spoprijemati se s teža- vami. In ne malokrat se zgo- di, da je mlada družina že ta- ko prekaljena, da bi se sko- raj zlomila, ko končno za- živi v novem domu.

500 NA LETO

Samo v Kranju vsako leto zabeležijo okrog 500 porok. In prenekatere med njimi že prvi dan po sklenitvi zakon- ske zveze čaka skrb, kako priti do stanovanja.

Upajmo, da se vsem tem (tudi mladim) pričakovalcem zdaj obetajo boljše časi. Za- kaj? Z novim letom naj bi bi- la stanovanjska politika dru- gačna. Začrtana je tako, da se začne zmanjševati socialne razlike na tem področju. K temu naj bi pripomogli tako imenovani solidarnostni skla- di, v katerih bi se natekal denar, za delno nadomestitev stanarin tistim, ki ne bodo mogli plačati polne stanari- ne. Iz teh skladov naj bi se gradila tudi stanovanja za mlade zakonce. Tisti pa, ki se odločajo za gradnjo lastnega stanovanja, naj bi zaradi skromnih dohodkov dobivali posojilo pod ugodnejšimi po- goji.

Prav zato so ti zadnji dno- vi tega leta glede stano- vanjske politike odločilni. Upamo in želimo si lahko, da bodo tisti, ki bodo od- ločali o njej v prihodnje, razumeli, da je ustrezno stanovanje danes osnovna družbena dobrina, ki pa je še vedno želja in cilj mno- gih.

A. Zalar

Napredek medicine

Znanstveniki napovedujejo, da bo medicinska znanost do leta 1980 premagala ošpice, rdečke, migreno, kronične depresije, sklerozo, božjast, visok krvni pritisk, diabetes in še druge bolezni, medtem ko bo na hodu ostal. V tem desetletju naj bi se po napovedih znanstvenikov medicinska znanost tako obogatila s tehničnimi dosežki, da bo praktično lahko nadomestila vsak del človeškega telesa razen centralnega živčevja in hrbteničnega mozga. Manj rožnate napovedi pa veljajo za bolezni srca in ožilja ter za duševne bolezni.

Zločinci s talci

V ameriški državi Tennessee v mestu Chattanooga je policija presenetila štiri oborožene zločince, ko so ropali samopostrežno trgovino. Roparjem pa je uspelo pobegniti, s seboj pa so vzeli štiri talce, med njimi majhnega otroka. Policija se jim ne upa približati, da se roparji ne bi znesli nad talce.

Preživeli potniki

Sedemdeset dni po nesreči urugvajskega potniškega letala so med zasneženimi vrhovi Andov našli 16 preživelih potnikov. V letalu so bili člani ragbijskega moštva iz Montevidea, namenjeni pa so bili v Čile. Dva od preživelih sta deset dni hodila po zasneženih pobočjih, da sta prišla do ljudi in prinesla vest o preživelih. Letalo se je razbilo na 6000 metrih višine, zato je kazalo, da ni od potnikov nihče ostal živ. Na kraj nesreče so po novici, da tam še čakajo preživeli na rešitev, takoj poslali dva helikopterja. Ta dva sta prepeljala šest potnikov, ostalih osem pa zaradi viharja še niso mogli rešiti.

Hormon rasti

Sodelavka bukreštanskega inštituta za endokrinologijo dr. Livia Simionescu je izolirala iz

človeške hipofize hormon rasti. Romunija je četrta država na svetu, kjer je strokovnjakom uspelo ta znanstveno tehnični dosežek. S pridobljenim hormonom zdravijo otroke, ki zaostajajo v rasti in tiste z bolno hipofizo.

Letalska nesreča

Zahodno od Osla se je zrušilo norveško potniško letalo z 42 potniki in 3 člani posadke. Le sedem ljudi je nesrečo preživel. Doslej še niso ugotovili, zakaj se je letalo zrušilo 20 kilometrov pred letališčem norveškega glavnega mesta.

Železniška nesreča

Tovornemu vlak, ki je vozil od Matuljev proti Reki, so na strmini odpovedale zavore, tako da je pripeljal na reško železniško postajo s hitrostjo 108 kilometrov na uro. Vagoni vlaka so se začeli odklapljati, rušili so progo in trgali električno omrežje. Vlak je nato treščil v prazno kompozicijo potniškega vlaka. Strojvodja potniškega vlaka je še pravočasno izskočil, tako da je nesreča minila brez človeških žrtev. Lažje ranjena pa sta strojvodja podvignega vlaka in njegov pomočnik, ki sta prav tako izskočila tik pred trčenjem v potniški vlak. Skodo cenijo na 10 milijonov din.

Slaba odpornost proti raku

Avstrijski znanstvenik dr. Hans Altmann, ki dela v zavodu za jedrske raziskave, meni, da nekatera zdravila, praški in razpršila v sodobnem gospodinjstvu zmanjšujejo sposobnost človeškega organizma za boj proti zločestim bumam. Med snovmi, ki zelo zmanjšujejo naravno obrambno sposobnost organizma, naj bi bili po mnenju tega znanstvenika močno razširjeni preparati za zdravljenje revmatizma in malarije, v gospodinjstvu pa pralni praški, laki za lase in razne kemične snovi proti mrčesu.

Predmeti na Luni

Na Luni je dvanajst astronautov v treh letih in pol pustilo neizbrisne sledove. Vse naprave, ki so jih pustile odprave po šestih pristankih na Luni, so vredne, kot so izračunali pri NASI, okoli 40 milijonov dolarjev. Te naprave ne bodo rjavale, ker na Luni ni vode, niti ne bodo začele razpadati kako drugače, ker ni zraka niti peščenih viharjev. Znanstveniki menijo, da bodo naprave v prihodnjih petih letih pravilno delovale in bodo ostale nepoškodovane. Med »odpadki« na Luni so tudi lunarni avtomobili, televizijske kamere, stopnice, po katerih so izstopali iz lunarnega modula, ter zavoji s hrano in oranžnim sokom.

Enciklopedija posebnosti

V Veliki Britaniji je izšla svojevrsna enciklopedija, kjer so zbrani vsi nenavadni rekordi. Tu je omenjeno na primer ime Leslia Jonesa, ki v devetih sekundah popije 26 svežih jajc, v desetih sekundah 1,136 litra mleka, v treh minutah in 23 sekundah pa poje 25 banan.

Slabo mislimo o kačah

Ameriški živalski psiholog Houston McVey trdi, da po krivici mislimo o kačah, da so slabe, nevarne in strupene, medtem ko so v resnici mirne, čiste in koristne. Od 2500 vrst kač jih ima okoli 400 vrst strupene zobe, od tega pa jih le nekaj ugrizne tako hudo, da je človek v smrtni nevarnosti. Kače so koristne predvsem zato, ker uničujejo mrčes vseh vrst in pa poljske miši, ob slab glas pa naj bi kače spravila biblija z zgodbo o prepovedanem jabolku.

Dvojni tir za najdaljšo progo

Transsibirska železnica, ki je s 9337 kilometri najdaljša na svetu, bo do leta 1975 na svojem evropskem odseku med Moskvo in Uralom dobila še drugi tir. Dela so že v polnem teku. Prvih 64 kilometrov so te dni izročili prometu.

Matjaž Žigon 34 DRUGO ROJSTVO

Ida ga je morala počukati za rokav, da se je prebudil iz zagledanosti in sta odšla navzdol, po ograjeni potki tlakovani z brunci, vzdolž spodnje barake, zavila okrog vogla in prišla do lesene stopnišča pred vhodom v doljno bolniško sobo, kamor se je nameril na prvi obisk. Ko se je počasi povzpela na tretjo, četrto stopnico, je začutil vse burnejše utripanje žil v sencih pa rahla omotica se ga je znova lotevala, tako da si je moral malce odpočiti, oslonjen na bolničarko. Šele potem sta vstopila.

Notranjščina te bolniške sobe je skoraj enaka kakor zgoraj, je na prvi pogled ugotovil Aleš, samo nekoliko je manjša: enak pograd v dve nadstropji na eni strani, enake postelje — dvojčice na drugi, enaka pečica iz bencinskega sode v sredini, ranjenci in ranjenke v povojih... in tamle na drugi postelji od vrat, le par korakov proč, sedj in mi kaže hrbet čokat možki v modrikasto zelenem suknjiču, s črnimi lasmi, počesanimi na prečo, ogleduje si čevlje v rokah, svetlikajo se, novi, in spredaj so nekam čudno kratki, kakor bi bili prirezani — seveda, Vanja, naš Vanja je, in čevlji so vsekakor narejeni posebej za njegova znakažena stopala!

Ni ga takoj poklical, v hudomušnosti, ki se je naenkrat porodila v njem, ga je hotel iznenaditi — naj me Vanja kar sam zagleda na nogah — to bo zjall! si je mislil — nemara malce po otročje, a ne da bi se tega zavedal. Za hrbtom ga je opazoval, kako se je obul — levo nogo je imel še vedno do gležnjev obvezano — kako je nato vstal, oprijemaje se za pokončni tram dvonadstropne postelje, in zakoračil po prehodu med ležišči, proč od vhoda: tršatega možaka prvi koraki v čevljih so bili od sile okorni — toda hodil je sam, ne da bi se za karkoli oprijemal — brez palcev, brez toliko prstov na obeh nogah kar imenitno!

In ko se je pri koncu prehoda komandant obrnil, nerodno kakor rekrut, ki prvič v življenju zasliši povelje Na levo — krog!, ter je zagledal skojevca pokonci, se je sprva ves začudil, nato pa se mu je polni obraz razlezel v nasmeh, z jamicami na licih, razkazovaje zdrave, bleščeče bele zobe.

Aleš, od radosti ta hipec kar krepak, mu je pohitel naproti. Pogosto sta se bila videvala v zgornji baraki, a sta se ta čas rokovala srčno, kakor bi se sešla šele po dolgih, dolgih mesecih.

Vanjino presenečenje nad tem, kako se je stanje Aleša v zadnjem tednu, dveh popravilo, ni bilo brez razloga: saj je do tega primera zanj, ki o medicini pač ni dosti vedel, pomenil zadetek naravnost v sence lahko edino — smrt!

Drži, je ta čas ocenjeval, izdelalo je fanta, da ga bolj ni moglo: omešaval je, lične kosti mu kar izstopajo izza obveze, bled je, ko brez krvi pa ko da ni sonca nikoli videl, oči so se mu pogreznile v dupline — ali te oči zdaj sijajo od veselja!

— Sakrabort, Aleš, dobro si se izrezal!

S temi skopimi besedami je komandant izrazil vse svoje občudovanje.

Posadil je od prvega sprehoda utrujenega gosta na svojo posteljo, v prijetno toploto, ki se je širila od bližnje pečke, in o marsičem sta se imela pogovoriti. Vanja je s takšnim glasom, kakor da mu je za izgubljene prste mar ko za lanski sneg, povedal med drugim, kako je z njim: edino na levi nogi, tam, kjer je popred bil palec, se še majčkeno cedi, Felicijan pravi tudi, da mu bodo noge prve čase pri hoji pač nekoliko otekale — ali kaj zato, le dober teden, če se mu ne bo ravno kaj skisalo, je dejal doktor, pa bo lahko zapustil grapol!

Naslednjega dopoldneva je Aleš po kratkem sprehodu sem in tja po baraki utrujen sedel blizu zglavja na rob svoje postelje in se zagledal nekam skozi okno. Plitve, njemu samemu ne povsem jasne misli so brez reda, kakor je naneslo, prehajale s predmeta na predmet — naenkrat pa se je ovedel, da ima na umu svojo usnjeno vojaško torbico, ki je v njej nosil vso

duševno pašo, kar jo je premogel — tistih nekaj brošuric, beležke s partijskega tečaja in skojevske dopise. Odkar ga je zadelo, se menda še ni bil spomnil nanjo, zaradi tega je sedaj toliko bolj nestrpno zaželel, da bi si jo ogledal — če je sploh ohranjena, če so jo prinesli z njim v bolnico.

Ozrl se je na Ido, ki je bila ta dan dežurna v njegovi sobi: sedela je pri nogah tistega ranjenca na desni sosednji postelji, onstran proti peči, na stolu zraven sebe je imela pleteno košaro, s kupom polno opranih, razvitih povojev, in z debelimi prsti jih je urno in spretno zvijala v svitke.

Ni rada videla, če jo je kdo brez nuje motil sredi posla, toda na klic Aleša je delo pri priči odložila, vstala in stopila do pričakujočega; pa v oči se ji je bralo, da je pripravljena takoj ustreči sleherni njegovi želji, naj bo še tako malo pomembna. — Ako je morda to novost pri njej, to njeno razločevanje med Alešem in drugimi ranjenci — naj se je razlike zavedala ali ne — opazil kak prizadeti, je najbrž ni mogel kar brez zavisti vzeti na znanje!

Ko je Aleš iz odgovora zvedel, da so torbico prinesli obenem z njim in da jo ima Ida spravljeno na podstrešju, ter je nato zaprosil, naj mu jo koj prinese, se ni nič ohotavljala, odšla je precej, kakor da gre za nujno zadevo, pa komaj bi naštel do sto, že se je vrnila ter mu jo nasmehljano izročila.

Z obema rokama jo je poprijel, ne pretežno, toda nabasano, iz svinjine, ustrojene na hitro, z dolgim jermenom za čez ramo — in ko jo je z zanimanjem ogledoval od vseh strani, je presenečen opazil v desnem spodnjem vogalu poklopca kot grah veliko luknjico z razcefranim robom; odvil je vogal in dve podobni luknjici je uzrl približno na istem mestu tudi na obeh straneh ob robu torbice, skozi sprednjo in stransko steno, vse tri luknjice v isti črti.

Ha! Tudi tule je šel skozi en drobec tiste bombe, ali kaj je že bilo! je spretelo Aleša. Fant, vražje srečo si imel — par centimetrov — pa bi jo dobil še v kolki!

RADIO

Poročila poslušajte vsak dan ob 4.30, 5, 6, 7, 8, 9, 10 (danes dopoldne) 11, 12, 13, 14, 15, 19.30 (radijski dnevnik), 22, (dogodki in odmevi), 17, 18, 23, 24; ob nedeljah pa ob 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19.30 (radijski dnevnik), 22, 23 in 24.

CETRTEK,
28. decembra

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev) — 9.35 Mali pevski sestavi pojo pesmi slovenskih skladateljev — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Vesele pesmi Marjana Kozine — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igrajo pihalne godbe — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Mladina poje — 14.30 Sestanek instrumentov — 15.40 Etude na koncertnem odru — 16.00 Vrtljak — 16.40 Naš podlistek — 17.10 Koncert po željah poslušalcev — 18.15 Četrti ur z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana — 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana — 18.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 19.00 Lahko noč, otroci — 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni večer — 22.15 Paleta popevk in plesnih ritmov — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Večer sodobne poljske glasbe

Drugi program

13.05 Panorama zvokov — 14.00 Otroci med seboj in med nami — 14.10 Beat glasba evropskih izvajalcev — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Slovenski pevci zabavne glasbe — 16.05 Levo, desno, naokrog — 16.40 Rezervirano za mlade — 17.40 Naš intervju — 17.50 Z ansamblom Silva Stingla — 18.00 Sestanek ob juke-boxu — 18.40 Jazz za mlade — 19.00 Filmski vrtljak — 19.05 Zabavna glasba od včeraj in danes

PETEK,
29. decembra

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.35 Glasbena pravilica — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Risto Savin: odlomki iz opere Lepa Vida — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z domačimi ansambli — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Za otroke otroške pesmi — 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Ludwig van Beethoven: Prva klavir-

ska sonata v f-molu — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Ray Martin — 17.10 Operni koncert — 17.50 Človek in zdravje — 18.15 Signali — 18.50 Ogledalo našega časa — 19.00 Lahko noč, otroci — 20.00 Ob 60-letnici Petra Liparja — 20.30 Top-pops 13 — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program

8.05 Vedri zvoki — 8.40 Petek na valu 202 — 12.40 Panorama zvokov — 14.00 Radijska šola za nižjo stopnjo (ponovitev) — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Vodomet melodij — 16.05 Beat glasba po svetu in pri nas — 16.40 Melodije po pošti — 17.40 Svet in mi — 17.50 Deset minut z ansamblom Atija Sosa — 18.00 Glasbeni cocktail — 18.40 Z velikimi plesnimi orkestri — 19.00 Odmevi z gora — 19.20 Kitara v ritmu — 19.35 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe

30. DECEMBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Godala v ritmu — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Naš orkester igra Dvoraka — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Po domače — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji — 15.40 Pojo naši operni pevci — 16.00 Vrtljak — 16.40 S knjižnega trga — 16.55 Glasbena medigra — 17.10 Z ansamblom George Shearing — 17.20 Gremo v kino — 18.15 Dobimo se ob isti uri — 18.45 Naš gost — 19.00 Lahko noč, otroci — 20.00 Plesni orkester RTV v Portorožu — 21.30 Zabavna radijska igra: Inšpektor Jones pripoveduje — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

8.05 Uvodni akordi — 8.40 Sobota na valu 202 — 12.40 Panorama zvokov — 14.00 Od-rasli tako — kako pa mi — 14.20 Z ansamblom Les Paragualos — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Zabavni zbori, filmska glasba in še kaj — 16.05 Danes smo izbrali — 16.40 Rad imam glasbo — 17.40 Instrumenti v ritmu — 18.00 Oddaja progresivne glasbe — 18.40 Jazz na 11. programu — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Za vsakogar nekaj

31. DECEMBRA

6.00 Dobro jutro — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.45 Skladbe za mladino — 9.05 Koncert iz naših krajev — 10.05 Se pomnite, tovariši —

10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, vmes ob 11.50 Pogovor s poslušalci — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z domačimi ansambli — 14.05 Nedeljsko športno popoldne — 16.10 Z jugoslovanskimi zabavnimi ansambli — 16.30 Vesele silvestrske otroške in mladinske popoldne — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Silvestrovo 1972 — 24.00 Srečno 1973 — 00.05 Prvi ples v novem letu — 01.00 Po novem plesnem redu — 02.05 Nekaj okroglih — 03.00 Spomini in želje — 04.05 In še malo glasbe za ples — 05.00 Pa lahko noč in nasvidenje

Drugi program

8.05 Vedri zvoki za nedeljsko jutro — 8.40 Glasbeni mozaik — 9.35 Nedeljski sprehod — 12.00 Opoldanski cocktail — 14.00 Panorama zvokov — 15.00 Silvestrovo na valu 202

1. JANUARJA

6.00 V praznično jutro — 8.05 Radijska igra za otroke: Pojoča hiša — 8.45 Orkestralne skladbe za mladino — 9.05 Z veselo pesmijo v novo leto — 10.05 Mojca Murko: Svet v letu 1972 — 10.30 Zaplešimo ob novoletni jelki — 11.15 Novoletni sejem — 12.10 Čestitke ob novem letu — 13.30 Posebna oddaja: Partizansko novo leto 1942 — 14.05 Parada opernih glasov — 15.05 Novoletna skakalna turneja — prenos — 15.35 Lahka glasba — 16.15 Dvanajst voščil za dvanajsti rojstni dan — 17.05 Novoletni ples — 18.20 Pozabljene strani — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Z ansamblom bratov Avsenik — 20.00 Novoletni koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana pod vodstvom Sama Hubada — 22.20 Za ljubitelje jazz — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Od popevke do popevke

Drugi program

13.05 Panorama zvokov — 14.20 — Sprehod instrumentov — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Melodije velikih mojstrov v novih priredbah — 16.05 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe — 16.35 Glasba ne pozna meja — 18.40 Dvajset minut s Plesnim orkestrom RTV Ljubljana — 19.00 Kulturni mozaik — 19.05 Igramo za vas — 19.40 Svetovna reportaža

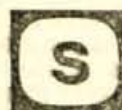
2. JANUARJA

6.00 Dobro jutro — 8.05 Pesmi o zimi, vinu in ljubezni — 9.05 Posebna oddaja: Delo aktivov delavcev komunistov — 9.30 Zima in mi — 10.05 V tricertrinskem taktu — 11.15 Radi ste jih poslušali — 12.10 Posebna oddaja: Sedanji utrip partizanskih gozdov — 12.35

Cocktail melodij — 13.30 Lahka glasba — 14.05 Posebna oddaja: Delovni ljudje iz vaše republike v letu 1973 — 14.30 Melodije iz slovenskih oper — 15.05 Gostje mednarodnega festivala Slovenska popevka 72 — 16.00 Zgodilo se je zares — 16.30 Za mladi svet — 17.05 Uspehi naših ansamblov v preteklem letu — 18.20 Janez Menart: Krvava rihta — 19.00 Lahko noč, otroci — 20.00 Novoletna razprodaja melodij — 20.30 Radijska igra: Mesečna vozovnica — 21.20 Lahka orkestralna glasba — 22.20 Popevke se vrstijo — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Za vsakogar nekaj

Drugi program

13.05 Panorama zvokov — 14.35 Glasbeni variete — 13.35 Lahka glasba na našem valu — 16.00 Ponovitev oddaje silvestrovske večera

3. JANUARJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Nenavadni pogovori — 9.25 Iz glasbenih šol — 9.45 Glasbeni spomini — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Charles Gounod: Valpurgina noč iz opere Faust — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Poje Komorni zbor RTV Ljubljana — 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Majhen recital violonista Roka Klopčiča — 16.00 Vrtljak — 16.40 Listi iz albuma Newyorških Filharmonikov — 17.10 Naša glasbena galerija — 17.45 Jezikovni pogovori — 18.15 Glasbene vije — 18.30 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu — 22.15 S festivalov jazz — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe

Drugi program

13.50 Panorama zvokov — 14.00 Radijska šola za srednjo stopnjo (ponovitev) — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana — 16.05 Srečanje melodij — 16.40 Mladina sebi in vam — 17.40 Mejniki v zgodovini — 17.50 S slovenskimi instrumentalnimi ansambli — 18.00 Popevke na tekočem traku — 18.40 Beat ansambli in pevci — 19.00 O avtomobilizmu — 19.10 Izbrali smo vam

4. JANUARJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.35 Mali pevski sestavi pojo narodne pesmi — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Koncertni drobiž — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igrajo pihalne godbe — 13.30 Priporočajo

vam — 14.10 Mladina poje — 14.30 Sestanek instrumentov — 14.40 Med šolo, družino in delom — 15.40 Suita in burleska — 16.00 Vrtljak — 16.40 Naš podlistek — 17.10 Koncert po željah poslušalcev — 18.15 Zvoki z orkestrom Raimondo — 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana — 18.45 Kulturna kronika — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Latinos — 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nočno — 22.15 Paleta popevk in plesnih ritmov — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Glasba ameriških skladateljev tega stoletja

Drugi program

13.05 Panorama zvokov — 14.00 Mehurčki — 14.10 Beat glasba evropskih izvajalcev — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Slovenski pevci zabavne glasbe — 16.05 Levo, desno, naokrog — 16.40 Rezervirano za mlade — 17.40 Naš intervju — 17.50 Z dixeiland ansamblom Jožeta Privška — 18.00 Sestanek ob juke-boxu — 18.40 Jazz za mlade — 19.00 Filmski vrtljak — 19.05 Zabavna glasba od včeraj in danes

5. JANUARJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.35 Koncert za mlade poslušalce — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Jakob Gotovac: prizor iz 3. dej. opere Ero z onega sveta — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z domačimi ansambli — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Za otroke otroške pesmi — 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Med Beethovenovi bagatelami — 16.00 Vrtljak — 16.40 S slovenskimi instrumentalnimi ansambli zabavne glasbe — 17.10 Operni koncert — 17.50 Človek in zdravje — 18.15 Signali — 18.50 Ogledalo našega časa — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Tekmovanje amaterskih pevskih zborov — 20.30 Top-pops 13 — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program

8.05 Vedri zvoki — 8.40 Petek na valu 202 — 12.40 Panorama zvokov — 14.00 Radijska šola za nižjo stopnjo (ponovitev) — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Vodomet melodij — 16.05 Beat glasba po svetu in pri nas — 16.40 Melodije po pošti — 17.40 Svet in mi — 17.50 Deset minut z ansamblom Mojmir Sepeta — 18.00 Glasbeni cocktail — 18.40 Z velikimi plesnimi orkestri — 19.00 Odmevi z gora — 19.20 Orgle v ritmu — 19.35 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe

CETRTEK, 28. decembra

9.35 TV v šoli, 10.30 Angleščina, 10.45 Nemščina (RTV Zagreb), 11.00 Francoščina (RTV Beograd), 14.45 TV v šoli — ponovitev, 15.40 Angleščina — ponovitev, 15.55 Nemščina — ponovitev (RTV Zagreb), 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.30 C. Dickens: Oliver Twist — 1. del, 18.10 Obzornik, 18.25 Družina Jehu — serijski film, 18.50 Mozaik, 18.55 Sedem morij — serijski barvni film, 19.45 Pri dedku Mrazu, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Četrtkovi razgledi: Cesta, 21.35 Proslava ob 30-letnici USAO — oddaja TV Beograd, 22.50 Poročila (RTV Ljubljana)

PETEK, 29. decembra

9.30 TV v šoli (RTV Zagreb), 11.00 Angleščina (RTV Beograd), 14.00 TV v šoli — ponovitev (RTV Zagreb), 15.30 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd), 16.00 Rokomet Partizan (Bjelovar): Banik — prenos (RTV Zagreb), 17.15 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.50 Očka po želji — glasbena pravljica, 18.25 Obzornik, 18.40 Atletska gimnastika, 18.50 Ekonomsko izrazoslovje: Kredit, 18.55 Recital Igorja Dekleve, 19.10 Mozaik, 19.15 Profesor Baltazar — barvna risanka, 19.25 Skok v prazno — reportaža, 19.45 Pri dedku Mrazu, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 Reportaža, 20.30 3-2-1, 20.40 Dekleta iz Rocheforta — francoski film, 22.40 Poročila (RTV Ljubljana)

SABOTA 30. DECEMBRA

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb), 11.00 Marksizem (RTV Sarajevo), 12.00 Obersdorf: smučarski skoki — barvni prenos (EVR-Ljubljana), 16.30 Košarka Lokomotiva: Rabotnički — prenos (RTV Zagreb), 18.05 Obzornik, 18.20 Nenavadni kojot Concho — barvni film iz serije Disneyev svet, 19.10 Mozaik (RTV Ljubljana), 19.15 Humoriistična oddaja (RTV Beograd), 19.45 Pri dedku Mrazu, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Zakaj bi veselo ne peli, 21.35 Na poti k zvezdam — barvna oddaja, 22.00 Arsen Lupin — serijski barvni film, 22.50 TV kašipot, 23.10 Poročila (RTV Ljubljana)

NEDJELJA 31. DECEMBRA

8.55 Pet minut po domače, 9.00 Kinetijski razgledi: Varnost pri delu, 9.20 Mestece Peyton, (RTV Ljubljana), Kinetijska oddaja (RTV Beograd), 10.55 Mozaik, 11.00 Otroška matineja: Prigode psa Civila, Dežela voda, 11.50 Poročila, 11.55 TV kašipot, Nedeljsko popoldne, 18.05 Poročila, 18.15 Srečno Kekec — slovenski film, 19.35 Pri dedku Mrazu, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.45 Propagandna oddaja, 21.00 Novoletni spored (RTV Ljubljana in Beograd)

PONEDJELJEK 1. JANUARJA

9.30 Novoletna čestitka in napoved, 9.35 J. Zmavc: Domača naloga na potepu — mladinska igra, 10.35 Propagandna medigra, 10.40 Disneyev svet — barvni film, 12.10 Propagandna medigra (RTV Ljubljana), 12.15 Novoletni koncert — barvni prenos z Dunaja (EVR-Zagreb), 13.25 Glasbena medigra (RTV Ljubljana), 13.30 Garmisch: smučarski skoki — barvni prenos (EVR-Ljubljana), 15.30 Veseli planšarji v Planici, 16.00 Otroški novoletni spored, 16.20 Zlepljene basni: Zajec Repoder, Trije čurvarji, Vsi junaki (RTV Ljubljana), 16.35 Otroški spored (RTV Zagreb), 17.10 Otroški cirkus Bylija Šmarta — barvna oddaja, 18.10 Reportaža, 18.15 Poročila, 18.20 Svet v letu 1972 (RTV Ljubljana), 19.00 Mladi za mlade (RTV Sarajevo), 19.45 Propagandna medigra, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1 (RTV Ljubljana), 20.30 Nastop ansambla Lado (RTV Zagreb), 21.00 Lice ob licu, 22.20 Koncert za največji jezik (RTV Beograd), 22.40 Zabavno glasbena oddaja (RTV Sarajevo), 23.40 Poročila (RTV Beograd)

TORIST 2. JANUARJA

10.05 Napoved sporeda (RTV Ljubljana), 10.10 Radost Evrope — ponovitev finalne oddaje (RTV Beograd), 11.20 Otroški spored, 12.20 Svetovni pokal v alpskem smučanju za ženske — Zlata lisica — poenotek s Pohorja (RTV Ljubljana), pribl. ob 14.00. Vojška glasbena oddaja (RTV Sarajevo), 14.15 Domače gledališče — humoriistična oddaja (RTV Beograd), 14.55 Stan in Olio prodajata mišlovke — ameriški film, 16.05 Poročila (RTV Ljubljana), 16.10 Koncert za sosede (RTV Beograd), 16.40 Mozaik, 16.45 Silvestrska oddaja, 18.45 Reportaža, 18.55 Malta — dokumentarna oddaja, 19.50 Cikcak,

20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1 (RTV Ljubljana), 20.30 Kako je svet majhen ali Humoriistični kabaret (RTV Zagreb), 21.20 Stendhal: Rdeče in črno — zadnja oddaja (RTV Ljubljana), 22.10 Ritem v črno — Poročila (RTV Ljubljana)

SREDA 3. JANUARJA

12.55 Innsbruck: smučarski skoki — barvni prenos (EVR-Ljubljana), 15.15 Svetovni pokal v alpskem smučanju za ženske — posnetek s Pohorja (RTV Ljubljana), 16.50 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.45 Prigode psa Civila — serijski film, 18.10 Obzornik, 18.25 Od filma do filma, 18.45 Znanost in ekonomika, 19.10 Mozaik (RTV Ljubljana), 19.15 Jazz: Koncert Bobbyja Hutchersona in Harolda Landa (RTV Zagreb), 19.45 Risanka, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Nekateri so za vroče — ameriški film, 22.25 Glasbeni nohturno: Mitja Gregorac, 22.45 Poročila (RTV Ljubljana)

ČETRTAK 4. JANUARJA

16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.30 C. Dickens: Oliver Twist — 2. del, 18.15 Obzornik, 18.30 Družina Jehu — filmska serija, 18.55 Sedem morij — barvna oddaja, 19.45 Risanka, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Četrtkovi razgledi, 21.25 V. Petrovič: Popje za ožganega grma — 4. del, 22.15 W. A. Mozart: Così fan tutte — zadnja oddaja, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana)

PETEK 5. JANUARJA

16.50 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.45 Veseli tobogan, 18.20 Obzornik, 18.35 Rekreativna: Orodna telovadba, 18.45 Ekonomsko izrazoslovje: Cena, 18.50 Mozaik, 18.55 Sodobniki: A. Rubinstein, 19.45 Risanka, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 Reportaža, 20.30 3-2-1, 20.40 Ljudje z otoka Hemsoc — švedski film, 22.25 Pesem Planice — barvni film, 22.40 Poročila (RTV Ljubljana)

Obvestilo!

Do nadaljnjega so zaradi gripe preprečeni obiski bolnikov na oddelkih Splošne bolnice Jesenice, razen za novo leto, t. j. v ponedeljek, dne 1. januarja 1973, od 13. do 14. ure najožjlim svojcem, če so popolnoma zdravi.

Ta teden na TV

Torek, 2. januarja, ob 14.55:

STAN IN OLIO PRODAJATA MIŠLOVKE — ameriški film; režiser John Greiten; v glavnih vlogah: Stan Laurel in Oliver Hardy;

Stan Laurel in Oliver Hardy sta neuničljivi par, njuna komična pojava pa postaja spet vse bolj priljubljena. Skoda, da sta bila deležna tako številnih slabih in celo neumnih scenarijev. Kljub temu ju imamo radi, saj sta nepozabna kot dobrohotni »modri« in pokroviteljski Olio ter nemočni, otročji in vedno podrejeni Stan. V filmu, ki ga bomo danes gledali, sta v švicarskih Alpah, kjer prodajata mišlovke.

Sreda, 3. januarja, ob 20.35:

NEKATERI SO ZA VROČE — ameriški film; režiser Billy Wilder, v glavnih vlogah: Marilyn Monroe, Tony Curtis, Jack Lemmon, George Raft;

Film o dveh mladih muzikantih, ženskem orkestru in bandi čikaških gangsterjev je predvsem izvrstna komedija s skoraj neizčrpno vrsto domislic in komičnih situacij, kjer se sijajno prepleta duhovita parodija na gangster-ske filme. Režiser Wilder je za ta film angažiral vrsto sijajnih igralcev.

Petek, 5. januarja, ob 20.40:

LJUDJE Z OTOKA HEMSOE — švedski film; režiser Arne Mattson;

Film odlikuje lepa fotografija in izredna čistost v slogu. Igralska ekipa je mojstrsko opravila svojo nalogo; ustvarjalni rezultat vseh sodelujočih je v popolno filmsko sozvočje zila celota, pač dosežek več v trdni tradiciji švedskega filma. Letos je bilo mednarodno leto knjige. Ze lani smo začeli s predstavitvijo filmov, posnetih po literarnih delih, a nam ni uspelo zbrati dovolj literarnih del za lepo predstavljeno zbirko. No, tako se nam je to posrečilo letos. Gledalci bodo imeli dovolj priložnosti za primerjanje, saj je večina knjig, po katerih so bili posneti filmi iz tega cikla, prevedenih v slovenščino. Naj navedemo nekaj naslovov: Zločin in kazen (Dostojevski), V 80 dneh okoli sveta (J. Verne), Striček Vanja (Čehov), Rimljanka (Mora-via), Kralj Lear (Shakespeare), Ana Karenina (Tolstoj), Madama Bovary (Flaubert), Tihi Don (Solohov).

Kranj CENTER

28. decembra ni kino predstava

29. decembra amer. barv. film MASCEVANJE HANNIE CAULDER ob 16., 18. in 20. uri

30. decembra amer. barv. film MASCEVANJE HANNIE CAULDER ob 16., 18. in 20. uri, premiera angl. barv. filma ZADNJI DRAKULA ob 22. uri

31. decembra JUNAKI RISANEGA FILMA ob 10. uri, amer. barv. film MASCEVANJE HANNIE CAULDER ob 15., 17. in 19. uri, premiera amer. barv. filma VROCI DIAMANT ob 21. uri

1. januarja angl. barv. film ZADNJI DRAKULA ob 15., 17. in 19. uri, premiera šved. barv. filma PREGRESNI VIKAR ob 21. uri

2. januarja šved. barv. film HUGO IN JOZEFINA ob 10. uri, angl. barv. film ZADNJI DRAKULA ob 15., 17. in 19. uri

3. in 4. januarja šved. barv. film PREGRESNI VIKAR ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORZIC

28. decembra šved. barv. film HUGO IN JOZEFINA ob 16. uri, amer. barv. CS film CRNI IZZIV ob 18. in 20. uri

29. decembra špan.ital. barv. CS film DINAMITAR JOE ob 16. in 20. uri, amer. barv. CS film CRNI IZZIV ob 18. uri

30. decembra JUNAKI RISANEGA FILMA ob 16. uri, amer. barv. CS film PUSTI KAVBOJA, KADAR LJUBI ob 18. uri, premiera angl. amer. barv. filma DETEKTIVOVA LJUBEZENSKA ZGODBA ob 20. uri

31. decembra amer. barv. CS film PUSTI KAVBOJA, KADAR LJUBI ob 14. in 18. uri, JUNAKI RISANEGA FILMA ob 16. uri, amer. barv. CS film CRNI IZZIV ob 20. uri

1. januarja šved. barv. film HUGO IN JOZEFINA ob 14. uri, angl. amer. barv. film DETEKTIVOVA LJUBEZENSKA ZGODBA ob 16., 18. in 20. uri

2. januarja JUNAKI RISANEGA FILMA ob 14. uri, angl. amer. barv. film DETEKTIVOVA LJUBEZENSKA ZGODBA ob 16., 18. in 20. uri

3. januarja angl. barv. film ZADNJI DRAKULA ob 16., 18. in 20. uri

4. januarja angl. barv. film ZADNJI DRAKULA ob 16. in 20. uri, angl. amer. barv. film DETEKTIVOVA LJUBEZENSKA ZGODBA ob 18. uri

Kamnik DOM

28. decembra danski barv. film RDECI RUBIN ob 18. in 20. uri

30. decembra špan-ital. barv. CS film DINAMITAR JOE ob 16. in 20. uri
31. decembra špan-ital. barv. CS film DINAMITAR JOE ob 15. in 17. uri, danski barv. film RDECI RUBIN ob 19. uri

3. in 4. januarja amer. barv. CS film PREPOZNO ZA HEROJE ob 18. in 20. uri

Tržič
29. decembra kanad. barv. film UVAJANJE V LJUBEZEN ob 18. in 20. uri

30. decembra šved. barv. film HUGO IN JOZEFINA ob 16. uri, kanad. barv. film UVAJANJE V LJUBEZEN ob 18. in 20. uri

31. decembra premiera angl. barv. filma HREPENENJE PO VAMPIRJU ob 15. in 17. in 19. uri

1. januarja angl. barv. film HREPENENJE PO VAMPIRJU ob 15. in 17. in 19. uri

2. januarja angl. barv. film HREPENENJE PO VAMPIRJU ob 15. in 17. uri

4. januarja amer.-ital. barv. CS film TEPEPA ob 18. in 20. uri

Cerkije KRAVEČ

31. decembra šved. barv. film HUGO IN JOZEFINA ob 16. uri, franc. barv. film 7 FANTOV IN ENA... ob 19. uri

Skofja Loka SORA

28. decembra angl. barv. film FANTOM LONDONA ob 20. uri

30. decembra amer. barv. film DR. DOOLITTLE ob 18. uri, amer. barv. film KOCKAR IN PROSTITUTKA ob 20. uri

31. decembra amer. barv. film DR. DOOLITTLE ob 16. uri, angl. barv. film NEKAJ SE PLAZI V TEMI ob 18. in 20. uri

1. januarja amer. barv. film KOCKAR IN PROSTITUTKA ob 18. in 20. uri

2. januarja amer. barv. film GRAND PRIX ob 17.30 in 20. uri

3. januarja angl. barv. film FANTOM LONDONA ob 18. uri, franc. barv. film ZLATA MLADOST ob 20. uri

4. januarja ital. barv. film KORBARJI ob 20. uri

5. januarja ital. barv. film KORBARJI ob 18. in 20. uri

Železniki OBZORJE
29. decembra angl. barv. film NEKAJ SE PLAZI V TEMI ob 20. uri

30. decembra angl. barv. film FANTOM LONDONA ob 20. uri

31. decembra amer. barv. film KOCKAR IN PROSTITUTKA ob 17. uri

1. januarja amer. barv. film GRAND PRIX ob 17. in 20. uri

2. januarja amer. barv. film DR. DOOLITTLE ob 17. uri, amer. barv. film KOCKAR IN PROSTITUTKA ob 20. uri

3. januarja amer. barv. film DR. DOOLITTLE ob 20. uri

5. januarja franc. barv. film ZLATA MLADOST ob 20. uri

Bled

28. decembra angl. barv. film REBUS ob 17. in 20. uri

29. in 30. decembra amer. barv. film DOBRI IN SLABI FANTJE ob 17. in 20. uri

31. decembra amer. barv. film DOBRI IN SLABI FANTJE ob 15. in 18. in 20. uri

1. in 2. januarja ital. barv. film CENA OBLASTI ob 15. in 20. uri

3. in 4. januarja danski barv. film MAZURKA V POSTELJI ob 17. in 20. uri

5. januarja amer. barv. film BALADA O DINGAS MAGIJU ob 17. in 20. uri

Radovljica

28. decembra amer. barv. film PLAVI VOJAK ob 20. uri

29. decembra franc. barv. film MORILEC V IMENU ZAKONA ob 20. uri

30. decembra franc. barv. film MORILEC V IMENU ZAKONA ob 18. uri, amer. barv. film PLAVI VOJAK ob 20. uri

31. decembra franc. barv. film MORILEC V IMENU ZAKONA ob 16. uri, amer. barv. film PLAVI VOJAK ob 18. uri, šved. barv. film POROCNI VIKAR ob 20. uri

1. januarja ital. barv. film VIKING JAGA ob 16. uri, amer. barv. film POLNOCNI KAVBOJ ob 18. uri, angl. barv. film MESTO, IMENOVANO KUKAVICA ob 20. uri

2. januarja angl. barv. film MESTO, IMENOVANO KUKAVICA ob 16. in 18. uri, ital. barv. film VIKING JAGA ob 20. uri

3. januarja angl. barv. film PRIVIDI ob 20. uri

4. januarja amer. barv. film KOCKAR IN BLODNICA ob 20. uri

5. januarja amer. barv. film POLNOCNI KAVBOJ ob 20. uri

Obvestilo živino- rejcem

Živinorejsko veterinarski zavod v Kranju sporoča vsem živinorejcem, da je moral povečati pristojbino za osemenjevanje govedi — krav in telic na 80 din. Za ta znesek ima lastnik živali plačano: osemenitev, pregled na brejost ter v gotovih primerih zdravljenje plodnostnih motenj. Osemenjujemo po hlevih na domu, kar je za rejce zelo velika ugodnost. Opomnimo naj samo to, da skoraj na vseh ostalih področjih osemenjujemo na določenih mestih, kamor gonijo plemeničnice tudi po več kilometrov daleč.

Nova pristojbina velja od 1.1.1973. Osemenjevanje bo potekalo po točno določenem programu, ki ga izvajamo že več let. Upamo, da bodo rejci sprejeli z razumevanjem našo odločitev.

Živinorejsko veterinarski zavod Kranj želi vsem živinorejcem uspešno in zadovoljno novo leto!

Nova dramska predstava na Sovodnju

Člani KUD »Boštjan Jezeršek« iz Sovodnja v Poljanski dolini bodo na silvestrovo, v nedeljo, 31. decembra ob 17. uri pripravili na Sovodnju že drugo dramsko predstavo letos. Prizadevni Sovodnjčani so se tokrat odločili za veseloigro *Tri sestre*. Devet igralcev, ki so pripravili predstavo pod taktirko domačina Ignaca Kržišnika, upajo, da bodo dosegli prav tak uspeh, kot s spomladansko predstavo *Pinčgarjeve dramc*. Dekla Ančka. Z veseloigro bodo igralci iz Sovodnja gostovali še po nekaterih sosednjih krajih.

-jg

CETRTEK, 28. decembra, ob 15.30 za šolo Simon Jenko, ob 17. uri za šolo France Prešeren — Vos-Petan: PLESOCI OSliceK; ob 13. uri v PG za Projektivno podjetje Kranj, ob 16. in 17.30 gostovanje na Jesenicah — Novak: PRAVLJICA O MEZINČKU, lutkovna predstava; ob 15.30 gostovanje v Predvoru, ob 17.30 pa v Goričah — L. Kovačič: NOVOLETNO PRAZNOVANJE, lutkovna predstava;

PETEK, 29. decembra, ob 17. uri za šolo Stane Zagar — Vos-Petan: PLESOCI OSliceK; ob 15.30 gostovanje na OŠ Gorje, ob 18. uri pa na OŠ v Lescah — Novak:

PRAVLJICA O MEZINČKU, lutkovna predstava; ob 15.30 gostovanje v Mavčičah — L. Kovačič: NOVOLETNO PRAZNOVANJE, lutkovna predstava;

SOBOTA, 30. decembra, ob 15.30 za Gorenjska oblačila Kranj, ob 17. uri za trg. podjetje Kokra Kranj — Vos-Petan: PLESOCI OSliceK; ob 15.30 gostovanje na OŠ BLEDE, ob 18. uri na OŠ France Prešeren — Novak: PRAVLJICA O MEZINČKU, lutkovna predstava; ob 15.30 gostovanje na Jezerskem — L. Kovačič: NOVOLETNO PRAZNOVANJE, lutkovna predstava; pri vseh predstavah bo otroke obiskal tudi dedek Mraz;

PETEK, 5. januarja, ob 19.30 — L. Cankar: ZA NARODOV BLAGOR; gostovanje v Bohinjski Bistrici.

Iz starega pokopališča park

Deset let od zadnjega pokopa se lahko neko pokopališče spremeni v park in šele po nadaljnjih desetih letih ga lahko uporablja za druge namene.

Od zadnjega pokopa na starim jeseniškem pokopališču pa je minilo že več kot deset let, pa vendar je še vedno neurejeno in v sramoto mestu, še posebno, ker sto, skoraj sredi novega urbaniziranega središča Jesenic. Ureditev starega pokopališča zato predstavlja na Jesenicah poseben problem, ki ga v zadnjem času z vso resnostjo skušajo tudi odpraviti.

Pokopališče naj bi po novem programu spremenili v park že prihodnje leto. Ostal naj bi edinole spomenik padlim, vse drugo pa naj bi primerno hortikulturno uredili. Pri hortikulturnem delu naj bi poskrbeli za ustrezno hortikulturno ureditev, denar za obnovo pa bi prispevala občinska skupščina. Skrb za nadaljnje negovanje cvetličnih nasadov pa naj bi pozneje prevzeli člani hortikulturnega društva Jesenice.

Projektivno podjetje Kranj, Cesta JLA 6 (nebotičnik)

Izdeluje načrte za stanovanjske hiše in vse vrste ostalih gradenj

želi srečno in uspešno novo leto 1973

Kinopodjetje Kranj

želi vsem svojim obiskovalcem in ostalim občanom
srečno novo leto

V januarju smo pripravili dva filma, ki jih ne smete zamuditi

Volk samotar, jugoslovanski barvni film (od 6. do 21. januarja)

Herbie — Ah, ta čudoviti avto, amer. barvna komedija (od 7. do 14. januarja)

OB TISOČLETNICI LOŠKEGA GOSPOSTVA

Piše dr. Pavle Blaznik (27)

Velike terezijansko-jožefinske reforme so oblast freisinškega škofa nad loškim ozemljem do temeljev zamajale in to tembolj, ker so gospostvo vodili ljudje, ki so položaj krepko zlorabljali. V najbolj kritičnih časih je stal na čelu uprave loški glavar Leopold Paumgarten, ki je bil prav tako neamožen kot nadut. V 'akih nemogočih razmerah se je škof vse bolj nagibal k misli, da odda loško gospostvo v najem. Kandidatov za prevzem gospostva v najem je bilo na pretek. Med prvimi so se oglašili loški podložniki, ki so se zavedali, da si od najemnika nimajo obetati nič dobrega. Prosili so za prednostno pravico; pripravljeni bi bili položiti kavelj 25.000 gld., najemnino bi poravnali četrtletno naprej, postavili pa bi se v varstvo starološkega graščaka Jožefa Demšarja, ki bi opravljal sodne posle. Prošnja je ostala brez odmeva. Mimo loških podložnikov se je javila še vrsta drugih prosilcev. Poleg loškega justiciarja Prennerja, ki je ponujal 16.300 gld. letne najemnine v štirih obrokih, se je prijavil dr. Jožef Luznar iz Ljubljane, ki je bil pripravljen plačati enako vsoto. Nekaj manj je ponujal baron Bernhard Rosetti, ki je želel skleniti pogodbo za 16 let, najboljšje pogoje pa je postavil oskrbnik žlanskega gospostva Krenn; gospostvo naj bi prevzel v najem za deset let z letno najemnino 19.300 gld., ki bi jo plačeval za pol leta naprej.

Vprašanje oddaje gospostva v najem je postalo izredno pereče leta 1795, ko je odstopil loški glavar Leopold Paumgarten in je vodstvo gospostva le provizorno prevzel baron Ignac Matt. Ker spočetka še ni bilo jasno, kaj misli škof ukreniti, so se nekateri potegovali za podelitev donosnega mesta loškega glavarja. Med prosilci je bil npr. baron Daniel Wolkenberg iz Puštal. V vlogi je navajal, da je bil paž pri cesarju Jožefu II., da je študiral pravo na Dunaju ter bil v službi cesarja Leopolda II. Znal je vrsto jezikov; razen nemščine in slovenščine je obvladal francoščino, italijanščino in latinščino. Prošnja ni bila ugodno rešena. Ker so čisti dohodki z loškega gospostva še naprej padali, se je škof odločil, da gospostvo v najem in sicer baronu Rosettiju. Po pogodbi naj bi Rosetti prevzel gospostvo za devet let; v prvih ostalih letih naj bi letno plačeval po 18.500 gld., v devetem letu naj bi se najemnina dvignila na 19.000 gld. — vse plačljivo v četrtletnih obrokih. Rosetti naj ne bi bil navaden, marveč admi-

nistrativen najemnik, ki ne bi smel v gospostvu prav nič spreminjati. Na gradu naj bi še naprej ostala dotedanji justiciar Andrej Alojzij Prešeren in kašcar Ignacij Jakob Cebal. Vrhovno nadzorstvo je pripadalo baronu Ignacu Mattu, ki ga je škof postavil za generalnega administratorja vseh freisinških gospostev; sedež je imel na Dunaju. Po stari navadi je Rosettija instaliral v gosposki pisarni na gradu freisinški predstavnik baron Ignac Matt ob navzočnosti vseh županov in nekaterih drugih uglednih podložnikov ter mu predal gosposki blagajno.

Ob prevzemu gospostva Rosetti ni imel lahkega stališča. Grad je bil v izredno slabem stanju; če smemo verjeti viru, so bila tedaj okna, peči in tla tako dotrajana, da nobena soba ni bila primerna za stanovanje. Da opravi najnujnejša dela na gradu, je škof Rosettiju dovolil odpis 500 gld. Najemnik je našel v velikem neredu tudi blagajniško poslovanje. Kašcar Ignacij Cebal je imel npr. kar 3.846 gld. zaostanka; do leta 1800 je mogel ta zaostanek znižati samo na 2000 gld., drugo je ostalo še naprej odprto.

Preden je potekla devetletna pogodba, je zadela freisinško škofijo prava katastrofa, ki so ji botrovali napoleonske vojne. V spopadu med Avstrijo in Francijo je bila avstrijska vojska leta 1800 pri Marenju v severni Italiji poražena. Naslednje leto je bil

sklenjen mir v Lunevillu, po katerem je Francija vključila v svoje meje celotno ozemlje do Rena; mir je obenem določal, da dobe nemški posvetni knezi za izgubljeno ozemlje na levi strani Rena odškodnino na račun cerkvene posesti. Mirovno določilo je bilo uresničeno leta 1803 s sklepom o sekularizaciji cerkvene posesti.

Ob tej priliki je freisinški škof v začetku leta 1803 z mediatizacijo izgubil položaj posvetnega kneza, hkrati pa je škofiji odvzeta sekularizirana posest. Freisinška posest na Bavarskem je postala državna last Bavarske, freisinška gospostva po Avstriji pa so bila vključena v avstrijsko komorno ozemlje. Tako je freisinška škofija izgubila med drugim tudi loško gospostvo. Freisinški škof Jožef Konrad pl. Schöffenberg se je po izgubi svoje rezidence v Freisingu preselil v Berchtesgaden, kjer pa je že 4. aprila istega leta (1803) umrl.

S sekularizacijo loškega gospostva se je obrnil nov list v pestri zgodovini loškega ozemlja. Dolga stoletja trajajoča povezava med njim in Freisingom je bila čez noč pretrgana. Loško gospostvo je postalo komorna last, s čimer pa se notranji ustroj ni bistveno spremenil. Do temeljitih sprememb je prišlo šele v revolucionarnem letu 1848, ko je bil fevdalizem uklonjen in se je tudi loško ozemlje znašlo v povsem novih razmerah.

Konec

Dobri učni uspehi

Na območju občine Škofja Loka je v šolskem letu 1971/1972 obiskovalo pouk na osemnajstih podružničnih in petih centralnih osnovnih šolah 4264 učencev, od tega 4064 učencev v čistih oddelkih, 200 pa v kombiniranih. Vse podružnične šole z izjemo Sorice so obiskovali le učenci do četrtega razreda. Letos pa se že tudi učenci iz Sorice in okoliških vasi od četrtega razreda dalje šolajo v železnikih.

Na organizacijo šolske mreže v občini v dobrini meri vpliva veliko vozačev. Ker je bila doslej pozornost v pretežni meri usmerjena v pravno take šolske mreže, ki bi omogočile kakovitejši pouk čimvečjemu številu otrok, pa bo v prihodnje nedvomno treba upoštevati še posebne prilike, v katerih se bodo šolali ti učenci. Razmisliti bo treba o posebnem sistemu pouka, o prehodu na celodnevno bivanje večjega števila učencev na šolah. V oddelke podaljšanega bivanja je v preteklem letu že bilo vključenih 117 učencev, in sicer predvsem takih, ki nimajo urejenega varstva, in pa učenci, katerim je potrebna intenzivna dodatna pomoč. Potrebe pa so še znatno večje. Omeniti je treba tudi to, da tople malice pripravljajo po vseh šolah, vendar vsi učenci še vedno niso naročeni nanjo. Spricho velike zaposlenosti žena pa kosi na šolah zelo majhno število: komaj 169 šolarjev, pa čeprav take možnosti že imajo v Gorenji vasi. Škofji Loki in Železnikih.

Na šolah v škofjeloški občini je v preteklem letu poučevalo 188 učiteljev. Na razredni stopnji sta bili nestrokovno zasodeni le dve mestni Stanje pa je dosti drugačno na stopnji predmetnega pouka, kjer je strokovno zasodeni le 69,1 odstotka učnih ur. Zaradi pomanjkanja odziva na razpisana mesta, precejšnja ovira je pomanjkanje stanovanj, so šole prisiljene sprejemati tudi kandidate, ki nimajo opravljenih vseh študijskih obveznosti.

Ob koncu šolskega leta je v višji razred po šolah celotne občine napredovalo 96,29 odstotka učencev, kar pomeni dober učni uspeh. Zanimiv je tudi podatek, da uspeh iz leta v leto raste. Tudi med šolami bistvenih razlik ni. Osmi razred je uspešno končalo prek 70 odstotkov šolarjev ali za blizu 7 odstotkov več kot prejšnje leto. Z eno negativno oceno pa je v višji razred do četrtega razreda napredovalo 48 učencev. Bolj vznemirljiv je podatek, da je ob koncu leta osem učencev ostalo neocenjenih. Štirje niso obiskovali pouka zaradi bolezni, ostali štirje (vsi na osnovni šoli v Gorenji vasi) pa iz neupravičenih razlogov.

Vse osnovne šole v občini dajejo učencem možnost, da se udeležujejo tudi v izvenšolskih dejavnostih, ki so vezane na učni načrt, dejavnosti v okviru kulturnoprosvetnih sekcij, tehnične in telesne vzgoje. Občinska pionirska komisija je pripravila več prireditev z namenom, da te dejavnosti po šolah še bolj poživijo. Osnovna šola Železniki je za 120 učencev četrtega razreda pripravila v Fažani pri Pulju celo šolo v naravi.

Naj ob koncu omenim še uspelo akcijo snovanja fonda učbenikov v knjižnicah. Najbolje je uspela v Gorenji vasi, kjer je kar 90 odstotkov učencev dobilo učbenike v šoli.

J. Govekar

Po vaši izbiri

darilni zavitki in košare
nad 20 din

globus

POSEBNA OSNOVNA
SOLA KRANJ
razpisuje prosta
delovna mesta:

PU za razredni
pouk

nastop dela takoj;

PU ali

vzgojiteljica

za šolsko varstvo, nastop
dela takoj

PU

za varstvo srednje duševno
prizadetih otrok,
nastop dela 5. februarja
1973.

Razpis velja do zasedbe
delovnih mest.

LIKOZAR MARJAN
cementni izdelki
Kranj, Benedikova 10
Stražišče

Vsem cenjenim strankam
želi srečno in uspeha polno
novo leto 1973 in se pri-
poroča svoje izdelke

Gostilna Benedik
Stražišče — Kranj
Telefon 22-888

Vsem cenjenim gostom želim srečno novo leto 1973
Domače specialitete, kraški teran, pristni cviček,
avtomatsko kegljišče.
Se priporočam!

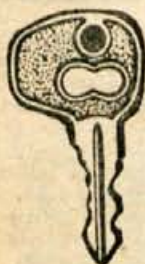
Gostilna DRAKSER
Labore
Kranj

Cenjenim gostom želimo srečno in
uspeha polno novo leto 1973 ter se
priporočamo

Mnogo sreče in zadovoljstva v novem letu
1973 želi vsem svojim cenjenim odjemalcem in
se priporoča

SEVER FRANCKA
cvetličarna,
Kranj, Vodopivčeva 3
(Mohorjev klanec)

Najceneje vam nudim najlepše cvetlice, aranžiranje,
jubilejne in žalne vence, cvetlice trajnice ipd.
Priporočam se tudi vi!

Ekspres
izdelava ključev
RADIKOVIC
Kranj (za trgovino Glo-
bus)

Izdelujemo vse vrste klu-
čev in popravljamo klu-
čavnice (tudi avtomobil-
ske)
Vsem cenjenim strankam
želimo srečno novo leto
1973 in se priporočamo

LUKEŽ MARJAN — TV radio servis
antenske instalacije
Kranj, Titov trg 22

Vsem cenjenim strankam želim srečno novo leto
1973 in se priporočam

FLORJANČIĆ MIRKO
— parketarstvo
Zasavska 24, Kranj
telefon 24-412

Vsem cenjenim strankam
želim srečno novo leto
1973 in se priporočam.

Dobava, polaganje, struže-
nje in lakiranje vseh vrst
podov.

Vsem cenjenim stran-
kam želi srečno in
uspeha polno 1973. leto

ANDROJNA FRANC,
krznarstvo
Kranj,
Jahačev prehod 1

Obenem obveščam, da iz-
delujemo in predelujemo
vse vrste plašev po naj-
novejši modi. Popravljamo
in izdelujemo ovratni-
ke in kape. Prevzemamo
tudi v hrambo.

GOSTILNA LECTAR
Mencinger Angela
Radovljica

Cenjenim gostom želim
srečno in uspeha polno
novo leto 1973 ter se pri-
poročam

RIBNIKAR MATEVZ
avtokaroserija
Kranj, Ljubljanska 5

Vsem cenjenim strankam
želim srečno novo leto
1973 in se priporočam

Galvanizacija
RACIĆ IVO
Kranj, Škofjeloška

Vsem poslovnim prijate-
ljem in strankam želim
srečno in uspeha polno
novo leto 1973 ter se pri-
poročam

MAJDELJ KAZIMIR
urarstvo,
Radovljica, Linhartov
trg 6

Vsem občanom želim
srečno in uspeha polno
novo leto 1973 in se pri-
poročam

Slaščičarna SINK
Kranj
Titov trg 11

Obiščite nas!

Postregli vas bomo s kva-
litetnim pecivom, kavo in
pijačami. Izdelujemo tu-
di po naročilu in se pri-
poročamo.

Srečno 1973.

Cevljarstvo
BEZINOVIĆ KRUNO
Tomšičeva 42, Kranj

Vsem poslovnim prijate-
ljem in cenjenim stran-
kam želim srečno in uspe-
ha polno novo leto 1973
ter se priporočam

AJDINI SABAN
slaščičarna Jadran in
drugi obrat
Vodopivčeva 17 in
Gospodsvetska 3 —
Zlato polje

Vsem cenjenim strankam
želim srečno in uspeha
polno novo leto 1973 ter
se priporočam.

Sveže pecivo, torte, kava
in ostale slaščice.
Sprejemamo tudi naro-
čila.

Gostilna AUGUSTIN
Šuštar Angela
Radovljica

Cenjenim gostom želim
srečno novo leto 1973 in
jih vabim na prijetno šil-
vestrovanje

Plastičar
NOVAK MIRKO
Tomšičeva 42, Kranj

Vsem cenjenim strankam
ter poslovnim prijateljem
želim srečno novo leto
1973

Polagam vse vrste plasti-
čnih podov in obloga
stopnic

SAJEVIC ANDREJ
Seklars'vo
Radovljica

želi vsem cenjenim stran-
kam srečno in uspešno
novo leto 1973 in se pri-
poroča

ENGELMAN MARJAN
in **MILENA**
puškar — plastika
Kranj, Tomšičeva

želi vsem cenjenim
strankam srečno novo le-
to in se priporočata

CVERN MARKO
optik
Radovljica

Vsem cenjenim strankam
želim srečno novo leto
1973 ter se priporočam

MALI SLAVKO
usnjar
Radovljica

Vsem cenjenim strankam
želim srečno novo leto
1973 in se priporočam

MILKO KUNSTELJ
Brivec-frizer
Kranj, Prešernova 4

želi vsem cenjenim stran-
kam srečno novo leto
1973 ter se priporoča

Zlatarska
delavnica
LEVIČNIK, Kranj

Maistrov trg 9
(nasproti
Delikatese)

želi cenjenim
strankam srečno
novo leto 1973 in
se priporoča

PABERKI IZ GORENJSKE LITERARNE IN KULTURNE ZGODOVINE

Josip Vandot in njegov pogumni Kekec

(Nadaljevanje in konec)

Ker smo se v prvem zapisu o našem kranjskogorskem rojaku omejili le na pripoved o pisateljevem življenju, trpljenju in tragični smrti, bomo morali danes kaj več povedati o deležu, ki ga je prispeval Josip Vandot v zakladnico slovenske književnosti, posebno mladinske.

DELAVEN MOZ

Najbrž večina naših ljudi ne ve, da je bilo Vandotovo pisateljsko delo močno pestro. Resda je svoje pero najraje sukal za mladino — bil je naravnost otroško sreden, kadar je dal iz rok novo gorsko pripovedko, kot bi dal mladim bralcem dar iz srca — toda pisal je tudi drugačno prozo in jo objavljaj v tako uglednih literarnih revijah, kot so bile Dom in svet, Ljubljanski zvon, Slovan in druge. Krajše stvari so mu tiskali tudi takratni dnevni časniki (Ljubljansko jutro, pa si je častno ime priljub-tržaška Edinost idr.). Seveda ljene mladinskega pisatelja — prvega za Franom Milčinskim — pridobil z objavami svojih planinskih pripovedk v Vrhu in Zvončku, delno tudi v Mladem Zadrugarju.

Vsekakor pa so najboljše Vandotove dela prav tista, v katerih nastopa hrabri pastirček Kekec — podoba mlade-ga Vandota samega — torej so te gorske pripovedke prav-zaprav pisateljeva mladostna avtobiografija, seveda moč-no poetizirana.

Naštetem naj le nekaj naj-bolj znanih Vandotovih del o Kekecu ki so naša pot celo v filmsko podobo: Kekec na volčji sledi, Kekec na hudi poti, Kekec nad samotnim brezdnom, Kocljeva osveta.

Pisatelj Josip Vandot (15. 1. 1884 — 11. 6. 1914)

Močno se je mladih bralcev dojmila tudi idilična pripovedka Popotovanje naše Jelice (naj pripomnimo da je pisatelj še živeči hčerki ime Jelica!).

Pisal pa je Vandot tudi za publikacije Mohorjeve družbe, celo v samozaložbo svojih del se je spustil, kar je bilo včasih močno tvegano dejanje. V samozaložbi je Vandot izdal povest Kekec na hudi poti. Za prodajo knjige je poskrbel pisatelj-va hčerka Jelica, ki je s ko-lesom potovala od šole do šole in ponujala očetovo de-lo... Treba je bilo namreč plačati — že tedaj! — visoke tiskarske in knjigoveške stroške!

Domachi so ohranili Vando-tovo literarno zapuščino, žal še vedno le v rokopisu (pes-niška zbirka Gorske romance in Pesmi iz izgnanstva, Poto-pis slovenskega izgnanca — fragment, ker v njem popi-suje le pot od Maribora do prihoda v Bosno).

MANJ ZNANA STRAN

Zasledil pa še nisem, da bi kateri od Vandoto-vih biografov omenil Odmeve slovenskega sveta. To literarno-kulturno revijo je v letih 1929—1933 urejal pesnik Radivoj Peterlin-Petrška, znan kot nekdanji romar po ruskih cestah in stepah.

Josip Vandot je bil gotovo eden od najplodovitejših so-trudnikov Odmevov. V revijo je prispeval izvirna dela, do-gnane študije o mladinski književnosti in celo vrsto ocen n novo izdanih del, na-menjenih otrokom in dora-senjočim mladini.

Med izvirnimi deli, ki jih je Vandot objavil v Odme-vih, je najbrž najboljša no-vela »V rutarskih domovih«. Prav zato, ker nam je vsem v ušesih le Vandotova Kek-čeva govorica, je prav, če po-vzamem nekaj stavkov iz na-vedene novele. Ta stran pi-sanja Kekčevega očeta nam je manj znana — kaže pa vendar Vandotovo zvesto lju-bezen do lepega jezika, do slikovite prispodobe in nje-govo človeško plemenitost:

»Čudovit vonj se razliva po podstrešni kamrici starega rutarskega doma. Sam ne vem, ali deliti nekje iz skri-nje sveče, na soncu in v lu-ninah žarkih qbeljeno laneno platno, ali pa je to vonj rož-nih tetes vsch onih deklet, ki so kdaj v tej kamrici, med nageljni in rožmarinom san-jale o ljubezni, ki se jim ni izpolnila nikdar... Skozi li-

no se zdaj usiplje mesečina, srebrna kakor planine, ki se ovijajo okrog rutarskih polj; tihota se razpreda po vsem podstrešju, a ta tihota ni ne-ma, saj govori s tišocerimi besedami, kakršnih človek ne more izreči nikdar...»

Tehtna, za trideseta leta najbrž tudi edina, študija (Odmevi 1933) izpod Vando-tovega peresa pa je vsekakor razmišljanje »Struje v naši mladinski književnosti«.

Takole rezonira Vandot v svoji temeljiti študiji:

»Civilizacija je zatrla na-rodno pesem in še bolj na-rodno pravljico, hkrati s tem pa tudi pravo otroško poe-zijo, ki raste in se hrani le iz pravljic in pripovedk. — Predzgodovinsko človeštvo je imelo še popolnoma otroško fantazijo. Tem ljudem je bil svet in življenje v njem ena sama uganka, velika pravljica, narava pa polna pravljicnih bitij, poleg bogov in besov. Ti vsi žive svoje posebno življenje in snujejo iz večnosti v večnost. Fanta-zija naših davnih prednikov je bila popolnoma enaka fan-taziji naših današnjih otrok. Cesar niso dojeli z razumom, so odeli v pravljico kopre-no. V ta svet so verjeli otroško preprosti ljudje vse do-lej, dokler ni prišlo spozna-nje, z njim pa razočaranje. Sleherno spoznanje nas sicer postavi na trdna tla, je pa smrt fantazije, smrt velikega lepega in zanimivega sveta, ki si ga je ustvarila fanta-zija. V trezni vsakdanjosti pa pravljica in z njo vred fantastična poezija nimata več prostora.«

KEKEC BO ŽIVEL!

Pisatelj, ki ustvaril lik tega pogumnega gorenjskega fantiča, je res moral umreti, a živel bo še v svojem Kekecu, dokler bo kaj slovenskih otrok, ljubi-teljev pravljicnega branja. Kot bodo živeli tudi drugi otroci iz zgodb o Kekecu: Tin-kara, Mojca, Jerica in Rožle pa Jelica. In tudi čudaška bitja iz gorskih gozdov: teta Pehta, Bedanec, Kocelj, Ko-sobrin in še drugi.

Trije filmi s snovjo o Kek-cu, ki jih je zrealiziral Jože Gale, so ponesli slavo in le-poto gorenjskih gora po vsem svetu (filmni so bili prodani v trideset držav); Kekečeve zgodbe pa se še vedno znova in znova ponatiskujejo. Tako je Mladinska knjiga leta 1969 izdala obsežno knjigo Kek-čeve zgodbe (397 strani) s pravično spremeno besedo Petre Dobrilove.

Potem je France Bevk s svojim tankim posluhom za otroško knjigo priredil štiri Vandotove zgodbe o Kekecu. Mladinska knjiga jih je natisnila v obliki slikanic (ilu-stracije Maričke Korenove). Naslovi teh štirih knjig so: Kekec gre na pot, Kekec se vrne, Kekec ozdravi Mojco ter Kekec in botra Pehta.

Tako nov čas in nov rod znova odkrivata pisatelja Jo-sipa Vandota in mu s tem tudi določata pravo mesto v slovenskem slovstvu.

Znanec bi utegnil reči, da se za Vandota zato tako nav-dušujem, ker sem ga osebno poznal; za Kekeca izpod Mar-tuljkovih snežnikov pa zato, ker sem del svojih let preživ-ljal v gorski koči »Na jase-nih« v osrčju Martuljkovih gozdov.

Zato citiram odlomka iz ocen dveh uglednih sodobnih slovenskih književnikov.

Pesnik Jože Smit pravi: »Isčem po spomini in ne najdem zgodbe, podobne Vandotovemu Kekecu. Sprašujem se, kateri od mladih junakov mi je do danes ostal v srcu, pa uzrem ob Kekecu

samo še Toma Sawyerja. Za-to Kekeca vsakekrat odkrivam novega, čeprav iz njegova prva, najprej ugledana po-doba vendarle vedno ista. Droben, a prikupen, veder deček me vodi s seboj v skrivnostni gorski svet, in prestavlja me nazaj v tisti neznani čas, ki ga opisujejo pravljice...»

Pisatelj France Novšak je bil tudi eden od onih sloven-skih otrok, ki so se opajali ob Vandotovih zgodbah o Kekecu. Takole se spominja prvih zgodb: »V spomini so mi — kakor da bi bilo vče-raj — tisti dnevi nestrpnega pričakovanja, ki sem jih do-življal kot učenec osnovne šole v šolskem letu 1924—25. Tedaj je v otroškem listu Zvončku izhajala mladinska povest pisatelja Josipa Van-dota Kekec nad samotnim brezdnom, ki smo jo vsi učenci tako rekoč brali vsi diha: vse je bilo tako nape-to, grozljivo, pravljico, poe-tično, prirčno. Malo knjig, ki sem jih bral pozneje, se je tako globoko vtisnilo v moj spomin.«

Črtomir Zorec

Občni zbor folklorne skupine iz Gorij

V petek, 22. decembra, so imeli člani folklorne skupine iz Gorij, ki deluje v okviru KUD Svoboda Gorje, redni letni občni zbor. Skupina, ki je z odhodom predsednika zašla v težave, je kritično obravnavala svoje dokaj uspešno delo v pretekli sezoni. Izdelali so plan dela za prihodnje leto in izbrali iz svoje srede strokovni in organizacijski organ, ki bosta skrbela za razvoj skupine in njeno delo.

F. Pavlič

Razstava otroških risb

Pred dnevi so v galeriji osnovne šole Ivan Tavčar v Gorenji vasi v Poljanski dolini odprli razstavo otroških risb učen-cev gorenjskih osnovnih šol pod naslovom »I. ex-tempore otroške risbe«. Razstavo, za katero je dal pobudo aktiv li-kovnih pedagogov Gorenjske, so si pred tem že lahko ogledali Tržičani v tržičkem paviljonu NOB. Na razstavi sodeluje prek 50 otrok iz 18 gorenjskih osnovnih šol. Nedvomno bo ome-njena razstava po seriji razstav fotografij v tej galeriji tudi med prebivalci Poljanske doline zbudila dovolj zanimanja.

-12

Ekipa Mošenj v finalu

Preteklo soboto je bil mošnjanski kulturni dom prizorišče javne radijske oddaje Spoznavajmo svet in domovino. Po-merile so se mladinske ekipe domačinov, Celjanov in pre-bivalcev stare Gorice. Ciklus vprašanj je obravnaval zgodovino hokeja, atletike in šaha. Z maksimalnim številom zbranih točk so premočno zmagali predstavniki Mošenj, na drugem mestu je pristalo moštvo Celja, na zadnjem pa mladi tek-movalci iz Gorice. Prihodnje, finalno srečanje, bo 17. febru-erja v Celju. Udeleženci bodo morali pokazati, koliko vedo o manj znanih športih, o smučarskih skokih in o življenjski poti telovadca Mira Cerarja. V konkurenci sta ostali le še izbrani vrsti Mošenj in Celja.

Obveščamo cenjene goste, da bo Samopostrežna restavracija Kranj zaprta 31. decembra 1972, 1. in 2. ja-nuarja 1973.

Želimo vsem občanom srečno in uspeha polno leto 1973

Dragi mladi bralci!

Leto je za nami. Mnogo se je zgodilo v tem letu in o marsičem ste nam v svojih prispevkih tudi sporočali. Veseli smo bili vseh in skušali smo objaviti, kolikor smo imeli prostora. Nikoli pa nam ne sporočite, kaj bi še radi, morda bi vašim željam lahko ustregli in tako bi postala naša stran še zanimivejša.

Iz leta v leto vam ponavljamo čestitko o tem, da se pridno učite, letos pa vam želimo, da bi vam dedek Mraz prinesel veliko lepega in želimo si z vami, da bi kmalu zapadlo toliko snega, da ga tudi med polletnimi počitnicami ne bi zmanjkalo.

Vaša urednica

Ura

Otroci smo zelo razposajeni in radovedni. Po razposajenosti me poznajo že vsi sosede. Nekega lepega sončnega dne očeta ni bilo doma. Šel sem v delavnico in začel premetavati po omarah. V omarah, v kateri je imel oče spravljeno mizarско orodje, sem našel žepno uro. Zanimalo me je, kakšne znamenitosti hranil v sebi, saj tega do tedaj še nisem uspel izvedeti. Vzel sem izvijal in odprl uro. Kar sapo mi je vzelo, ko sem zagledal polno majhnih koles in vzmeti. Tedaj mi je utekelec iz pokrova ure padel na tla in se razbil. Tako ure nisem mogel zapreti. Bil sem v velikih skrbih, kaj bo,

ko se oče vrne. Res, kmalu je prišel in v delavnici videl odprto omaro, na delovni mizi pa uro z razbitim steklom. Prišel je v kuhinjo in me vprašal: »Ali si ti razbil uro?« »Ne,« sem kratko odgovoril. Čez nekaj časa mi je dejal, da mi bo veliko lažje, če bom priznal. Kaj sem hotel? Moral sem priznati. Potem mi jih je z gumijastim pasom odštel deset po zadnji plati in bilo je končano. Od takrat ne stikam več toliko po hiši, kadar pa, dam vsak predmet nazaj na mesto, kjer sem ga dobil.

Marjan Logar, 7. a r. osn. šole Stanka Mlakar, Senčur

Bil sem še zelo majhen, komaj pet let mi je bilo. Že tedaj sem se zelo zanimal za avtomobile. Vsakega sem opazoval z velikim zanimanjem. Zrl sem za njim, dokler se ni izgubil za prvim ovinkom.

Že več kot teden dni sem ležal hudo bolan v svoji postelji. Dnevi so se vlekli kakor jesenske megle po skalnatih poboč-

Takšen sem bil

jih Storžiča. No, končno je prišla nedelja in na obisk je prišel stric. Vesel sem skočil pokonci in hotel stricu odpreti vrata. Toda, joj, zelo nerodno sem padel po tleh, kakor sem bil dolg in širok. Planil sem v jok, ker sem dobil kar precejšnjo buško. Stric, ki je bil takoj pri meni, me je tolažil z besedami: »Nikar ne joči, no, ali ne, da

je že nekoliko bolje!« Pa njegove tolažilne besede niso kaj prida pomagale. »Marko,« me je poklical stric, »kaj, če ti kupim avto? Boš potem nehal jokati?« Bolečine v meni so hipoma prenehale, celo vročice nisem več čutil. Ves navdušen sem vprašal: »Ali kar pravega?« »Da,« je stric odločno odgovoril. Materi sem pozneje kar v eni sapi povedal, kaj mi je obljubil stric. No, zdravje se mi je kmalu obrnilo na bolje. Vse dneve sem premišljeval, vse noči sem presanjal o pravem avtomobilu. Celo z risanjem sem si ga hotel jasneje predstavljati.

In končno je prišla tista nedelja. Stric je prišel pozno popoldne. Stopil je v kuhinjo in prijazno pozdravil: »Dober dan vam želim! O Marko, si že zdrav?« »Stric,« sem skoraj zakričal, »ali imate zunaj avto?« Le-ta me je pogledal in rekel: »Veš, to je skoraj nemogoče, da bi ti imel pravega.« »Kaj?« sem razočarano izdaval. »Poglej,« me je hotel razveseliti stric, »kupil sem ti ga, le manjši je. Ali ni lep?« Vzel sem ga iz njegovih rok in še zahvalil se nisem. Stric je kmalu odšel. Jaz pa sem se zaprl v svojo sobo. Vsi načrti, ki sem jih prej koval, so se podrli. Navil sem avtomobilček do konca, da se je kakor pravi zaletel v steno in se prevrnil.

Marko Naglič, 7. a r. osn. šole Matija Valjavec, Preddvor

Rebekina domača naloga

V torek dopoldne se je Rebeka vrnila iz šole. Kakor vedno je postavila torbico na staro mesto v polici in si ogledala urnik. Sreda — sami težki predmeti. Hitro je vzela zgodovinski zvezek, narisala skico in se iz knjige naučila novo snov. »Prebavila« je še Karavanke in napisala slovensko nalogo. Ko se je vrnila mama iz službe, je Rebeka odšla na dvorišče. Tu se je spomnila, da je pozabila napraviti matematično nalogo. Toda preveč je bila zatopljena v igro, da bi se lahko odtrgala od nje. Misli-la je, da jo bo med odmorom prepisala, potem pa se bo že vse uredilo.

Naslednji dan je Rebeka prvič odšla v šolo brez domače naloge. Prvi dve uri je bila sila nemirna, kajti skrbelo jo je, kako bo pri matematiki. Med glavnim odmorom se je Rebeka z bonboni približala Martini. »Kaj pa bi rada?« jo je vprašala Martina. »Oh, veš...«, je v zadregi odvrnila Rebeka, »samo

matematično nalogo sem pozabila napisati. Ali mi lahko posodiš tvoj zvezek?« je zaprosila vsa ponižna. »Saj ne bom prepisovala, samo da vidim, kako gre.« »Ne!« je odločno zavrnila Martina. Rebeka je planila kri v lica. »Sama moram še nekaj popraviti,« se je izgovarjala Martina. »In, če bom brala, bom dobila minus.«

Tako sta se prepirali. Sol-ski zvonec je kmalu naznanil začetek pouka.

Med matematiko je tovariš poklical Rebeko, naj bere domačo nalogo. Odprla je zvezek in se zagledala v prazne liste. »Torej brez naloge?« jo je očitajoče vprašal tovariš. »No, tudi tebi ne bi škodoval minus,« ji je rekel profesor in v redovalnico zapisal maj-hen minus, toda bil je še vedno viden.

Od tedaj je Rebeka sklenila, da bo vedno napisala domačo nalogo.

Zdenko Zejan, 8. č r. osn. šole Simona Jenka, Kranj, iz glasila OS Glas mladosti

Strah

Bil sem pri stari mami. Vračal sem se domov. Nastajal je mrak.

Hodim počasi. Moji koraki ne preglašajo žuborenja potoka, ki me spremlja vso pot. Želim si ob sebi človeka, ki bi me varoval pred temo. Sence dreves se mi zdijo kakor veliki, veje teh pa ro-

ke, ki me bodo zdaj zdaj zgrabile in ponese v mogočno usta teh velikanov. Tudi potoka me je strah. Njegovi svetlikačji se valovi so se mi zdeli, da me bodo pograbili in dali velikanom. Pospešil sem korak. Vendar to ni pregnalo vseh strahov, ki so bili v meni. Strah me je strl. Ko rak mi je prešel v tek, začel sem teči pred strahovi, pred temo in vsem, kar je v meni vzbujalo, da me bo pogubilo, zmajalo. Končno sem zagledal mesto. Mesto mi je vilo poguma in kmalu sem bil rešen muk, ki sem jih tačas prestajal.

Prišel sem domov. Nikoli več si ne želim, da bi šel sam v temi k stari mami ali kam drugam.

Matija Meglič, 7. a r. osn. šole heroja Bračiča, Trzin

Brinov grm

Na vrtu za ograjo brinov grm zeleni. Igle sem in tja razteza, da ga za prijeti ni.

Brin zeleni ni na temle vrtu vzklil rastele je na skalnem krasu, kjer se veter je podil.

Brin zeleni, brin zeleni rasti nam lepo in ostani živ spominček na to kraško zemljo.

Lidija Razpet, 3. b r. osn. šole Petra Kavčiča, Skofja Loka

Tiho prihaja mrak, plah je njegov korak, ni ga čuti...

Stal sem sredi travnika. Zl-ve duše ni bilo nikjer, le vzkliki ljudi so se slišali iz vasi.

Ves dan je sijalo sonce. Čim bolj se je bližal večer, tem manjša je bila njegova moč. Padalo je vse nižje in nižje, dokler ga ni prekrila zavesa oblakov. Oblaki so zardeli kakor železo, ki ga kovač potegne iz žerjavice, kot da bi se upiralo. Sonce je počasi zlezlo za goro, počasi kakor kača se je iz kotlin začela plaziti megla. Vse je bilo tiho in mirno. Mrak je prodiral iz gozdov, globeli in porečij. Niti vetrič ni pihljaj. Strah me je bilo. Gola drovesa so bila v mraku podobna orjakom, ki stegujejo svoje roke nekam daleč naprej. Opazil sem štor. Zazdelo se mi je, da se za njim nekdo skriva in čaka, da me ujame. Mraz in mravljinca so mi lezli po hrbtu navzgor. Bolj ko sem napenjal oči, temneje je bilo.

Nato je zavel mrzel vetrič. Zazeblo me je. Počas in z okornimi koraki kot starec, sem se vrnil domov.

Iztok Dacar, 7. a r. osn. šole heroja Bračiča, Trzin

Usoda

S prestreljeno glavo taval je sam in tekel, ne vem kam. V obupu se zgrudil je in ostrmel...

Smrt! Smrt na njem je stala, koso v rokah je držala. Stal je pod njo? Podložen in tih, v trenutku ni mogel več dihati in vpiti. Ves tih in nem se vdal je v usodo. In je umrl.

Saša Drljača, 7. a r. osn. šole Lucijana Seljaka, Kranj, iz glasila OS Brstje

MARTA
odgovarja

Lucija B. iz Kranja — Prosim, svetujte mi obleko s kratkimi rokavi, ki bi bila primerna tudi za silvestrovanje. Imam rdeče blago z belimi črtami. Obleko bi kombinirala z belim blagom. Rada imam obleke z visokim pasom in koničastim izrezom.

Marta — Obleko si oglejte na levi strani. Je princes kroja, srednji in zadnji del sta po sredini prerezana. Končuje se nad koleno, zape-

nja pa z zadrgo ob strani. Spodnji rob, obroba ovratnika, pas okoli ramen ter rokavi so iz belega blaga. Na rokavih pa je pas rdeče barve in gumbki.

Anica D. iz Skofje Loke — Iz blaga, katerega vzorec prilagam, bi rada imela obleko. Obleka naj ima dolga rokava ter naj sega do kolen. Všeč so mi gube, okrasni šivi ter koničasti ovratniki. — Stara sem 14 let, visoka 162 cm, tehtam pa 50 kg.

Marta — Pri modelu za vas sem upoštevala predvsem vaše želje. Dolžina obleke je do kolen, rokavi so dolgi. Do pasu je obleka oprijeta. Pas je vstavljen in prešit s šivi črne barve. Ti krasijo tudi spodnji del rokavov ter koničast ovratnik. Obleka ima spredaj šest gub, zadnja stran je gladka, zapenja pa se z zadrgo ob strani.

Predlogi za novoletni jedilnik

Ce ste obupali nad ceno orehov, še ni treba, da bi bili novoletni prazniki brez kolača. Poskusite za spremembo takle recepti: potrebujemo 4 jajca, 12 dkg margarine ali surovega masla, 25 dkg sladkorja, 28 dkg moke, osminko litra mleka in pecilni prašek. Masčobo zmešamo, da se speni, nato pa dodamo drugega za drugim rumenjake. Počasi umešamo še polovico sladkorja. Ko je zmes dobro premešana dodamo moko s pecilnim praškom ter snega iz beljakov, v katerega smo vtepli drugo polovico sladkorja. Po potrebi dodamo še mleko. Kolač spečemo v okroglem modelu v srednje vroči pečici od 40 do 60 minut. Pečenega pustimo v modelu, da se na pol shladi, nato ga obrnemo na pomokano desko in pustimo vsaj 12 ur. Potem ga

prerežemo in namažemo z dobro marmelado. Kolač nato prelujemo z belim prelivom. Zanj potrebujemo: 250 gramov sladkorja v prahu, sok ene limone, nekaj žlic tople vode, beljak. Sladkor presejemo, ga damo v lonček ter dodamo beljak, limonin sok in če je potrebno še toliko vode, da dobimo gosto tekočo zmes. Vse skupaj mešamo toliko časa, da postane popolnoma gladko. Kolač spečemo vsaj dan prej preden ga bomo ponudili.

Da ne bi vse novoletne praznike stali pri štedilniku, skuhamo že dan prej in shranimo v hladilniku sarme, obara, paprikaš, vampe, golaž ali mrzlo pečenko. Tudi krompirsko solato, če ime pove, da se prileže po neprespani novoletni noči, lahko pripravite za več obrokov dan po prej in shranite v hladilniku. Pripravimo jo takole: na kosčke zrežemo kuhan ohlajen krompir, dodamo kuhan korenček, grah ali stročji fižol, zeleno, kislo kumario, kis, olje, limono, gorčico, peteršilj, sol in poper in morda še malo smetane. Vse sestavine pomešamo in do uporabe shranimo na hladnem. Poleg ponudimo pivo.

**DRUŽINSKI
POMENKI**

**zdravnik
& svetuje**

Nalezljiva zlatenica (7)

Bolnik ne sme uživati cvrtja (tudi na olju), preveč masčob, svinjske masti in mesa, hrano, ki napenja in je težko prebavljiva, konzerv vseh vrst, alkohola, pravega čaja in kave. Jeli nekoliko manj solimo. Tudi zdravila mora jemati bolnik le tista, ki mu jih predpiše zdravnik. Tako dieto imajo odrasli pacienti velikokrat leta in leta, ker čutijo večje ali manjše težave ob kršenju tega režima. Priporočljivo je popiti na tešče vsak dan kozarec mlečne mineralne vode donat (Rogaška slatina).

Nalezljiva zlatenica je bolezen, ki se mora po zakonu obvezno prijaviti pristojnemu epidemiološkemu oddelku. Bolezen prijavlja zdravnik. Pri zlatenici so izvor okužbe blato, kri in verjetno tudi izločki iz nosu. Bolnik je kužen že pred pojavom vidnih znakov zlatenice in okužuje svojo okolico še preden vemo, da je bolan. Virus zlatenice se izloča z blatom in zato moramo misliti na vse možne poti od črevesja bolnika do ust bodočega bolnika, če hočemo preprečiti širjenje bolezni. Strogo se moramo držati vseh navodil glede higiene, s katerimi nas seznanjajo sanitarni tehnik ob obisku na domu še pred tem pa zdravnik, ki je ugotovil zlatenico.

Bolnik mora imeti svoj jedilni pribor in posodo, svojo brisačo ter osebno in posteljno perilo. Pri pranju in čiščenju posode in predmetov kot tudi perila je potrebno še posebno razkuževanje z razkužili, detergenti in prekuhavanjem. Enakih navodil o osebni higieni se morajo držati tudi svojci. Zlasti ne smemo pozabiti na umivanje rok pred pripravljanjem hrane, pred jedjo in po uporabi stranišča. Posebno pozornost in skrb moramo pokazati pri otrocih, ki so premajhni, da bi lahko vso osebno higieno pravilno in natančno izvajali. S seznanjanjem in upoštevanjem vseh teh navodil pomagamo bolniku in zdravniku ter preprečujemo razširjanje nevarne bolezni.

dr. M. Zavrnik

Pred ogledalom

Letos se bomo od starega leta poslavliali v nedeljo zvečer in prav to koledarsko presenečenje bo verjetno razveselilo vse zaposlene žene, posebno frizerke, pa žene, ki delajo v trgovinah in drugje. Tako ne bodo utrujene od delovnega dne, ki bi ga sicer morala končale ob sedmi uri zvečer, nato pa hitele domov, da pripravijo večerjo, denejo otroke spat, nato pa bi odhitele še na veselo praznovanje. Le prav mlade ob takem delovniku potem še lahko preplešejo vso novoletno noč. Praznovanje v nedeljo zvečer pa bomo lahko pričakale spočite, kar se bo seveda poznalo tudi na obrazu, pa naj bomo praznovali doma ali kje zunaj.

Za poslednji večer v letu bi bili vsekakor še posebno radi lepi in urejeni. Razporedite si dan tako, da bosta dve uri popolnoma vaši, najbolje je, če je to čas od šest do osme ure zvečer, ko navadno odhajamo od doma ali pa sprejemamo goste. Najprej je na vrsti obraz. Če se šminkate, je treba staro dnevno šminko odstraniti z mlekom ali losionom. Nato je na vrsti kopal. Voda naj ne bo prevroča, da ne boste utrujeni. Lase in frizuro za varujte z veliko plastično kapo. Če vas bolijo noge, jih na koncu stuširajte s hladno vodo. V kad vrzite tudi sol za kopanje ali pa tudi pest ali dve morske soli, kar poživljuje cirkulacijo krvi. Sicer pa se potem, ko boste zlezli iz kadi in se obrisali, zdrgnite po vsem telesu s kolonjsko vodo. To vas bo še posebno osvežilo. Zdaj se lahko še polepšate z masko. Če nima-

te že kupljene, je pri roki gotovo nekaj kvasa ali rumenjaka. Z masko na obrazu je treha leči za četrto ure, nato se s toplo vodo sperite. Obraz lahko zdaj navlažite z losionom ali pa ga opljuskate z mlačnim kamiličnim čajem. Zdaj je na vrsti oblačenje svežega perila, nato pa začnete lahko šminkati obraz. Če niste navajeni šminkanja, potem nikar ta zadnji večer ne eksperimentirajte. Pametno je kak dan prej preizkusiti nove barve ali nov način šminkanja; da ne bo jeze, razočaranja. Obraz pred šminkanjem namažemo z dnevno kremo. Nato nanj nanesemo tekoči puder, ki ga razmažemo tudi po vratu in dekolteju, če je obleka izrezana. Nato operemo zoba in pod pazduho nanesemo deodorans. Dlake pod pazduho odstranimo že dan ali dva prej, če obleka nima rokavov. Če vam pristoja, lahko na lica nanesete moderno rdečilo, nato pa uporabite, če ste vajeni, še puder v prahu. Nato so na vrsti obrvi in oči. Senca za oči se ne bo razmazala, če veke prej popudramo. Trepalnice namažemo dvakrat, drugič šele, ko se prvi premaz posuši. Zdaj se lahko oblečete, nato pa namažete ustnice, če to seveda želite. Preden z glavnikom popravite pričesko, obleko zavarujte z ogrinjalom. Nohti ne bodo lepi, če jih boste lakirali v zadnji minuti, zato mislite na to že med dnevom. Če imate fadi, nanesite še kapljico parfuma na zapestje in za uho in že ste urejeni od nog do glave in pripravljeni za najlepšo noč v letu.

Na podlagi odloka o podeljevanju nagrad občine Kranj (Uradni vestnik Gorenjske, št. 15-162/68, 19-176/69 in 27-248/69) skupščina občine Kranj, komisija za podeljevanje nagrad občine Kranj, po sklepu seje z dne 22. decembra 1972

razpisuje
nagrade občine Kranj za leto 1973

- za skupine občanov, delovne in druge organizacije: za izredne uspehe pri delu, ki imajo poseben pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine;
- za posamezne občane: za izredne uspehe pri delu in za zgledna dejanja, ki imajo poseben pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine.

Nagrada občanu znaša 5000 din, nagrada skupini občanov, delovni ali drugi organizaciji pa 10.000 din.

Predloge za podelitev nagrade občine Kranj lahko dajejo občani ter delovne in druge organizacije.

Predlogi za podelitev nagrad morajo biti predloženi komisiji za podeljevanje nagrad občine Kranj do 30. aprila 1973.

Nagrade bodo podeljene ob občinskem prazniku, 1. avgusta.

SKUPŠČINA OBČINE KRANJ
Komisija za podeljevanje
nagrad občine Kranj

Peko

prodajalna obutve
Kranj

razglašča prosto delovno mesto

prodajalca

Pismene ponudbe pošljite v poslovalnico Peko I, Kranj, Titov trg 13. Nastop dela je mogoč takoj.

Elektrotehniško podjetje Kranj

objavlja prosto delovno mesto

fakturista

Pogoji:

dokončana administrativna šola. Zasedba delovnega mesta za določen čas. V poštev pridejo tudi kandidati, ki z nepopolno administrativno šolo in znanjem stroje pisja ter dela v administraciji. Ti kandidati bodo morali opraviti pred zasedbo delovnega mesta preskus znanja.

Kandidati za objavljeno delovno mesto naj se zgledajo osebno ali pošljejo svoje vloge na upravo podjetja v 8 dneh od dneva objave.

modna hiša

Modna hiša v Ljubljani ima v prodaji bogato kolekcijo damskih in moških večernih oblek, ki bodo dobrodošle za veselo praznovanje novega leta in podobne svečane priložnosti. Obleke so v prodaji v najrazličnejših krojih, materialih in desenh in velikosti, tako da bo lahko vsakdo zlahka našel sebi primeren model.

Razpisna komisija

Tržiška industrija obutve in konfekcije, Bračičeva 1/a
na podlagi 85. člena statuta ponovno razpisuje prosto delovno mesto

direktorja

- Pogoji:** 1. visoka izobrazba ekonomske ali pravne smeri in tri leta delovnih izkušenj na odgovornih delovnih mestih v gospodarstvu;
2. višja izobrazba ekonomske, pravne, upravne ali organizacijske smeri in 5 let delovnih izkušenj na odgovornih delovnih mestih v gospodarstvu.

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

da ima organizacijske sposobnosti, splošno družbenopolitično razgledanost, ki je potrebna za opravljanje dela direktorja podjetja.
Vsak kandidat mora svoji prijavi priložiti: dokazilo o izobrazbi, potrdilo o nekaznovanju in kratek življenjepis o dosedanjem delu.
Nastop službe je po dogovoru, najkasneje pa do 30. aprila 1973. Razpisni rok traja do 10. januarja 1973.
Komisija za razpis in imenovanja direktorja bo kandidate o svojem sklepu obvestila v roku 8 dni po sprejetju sklepa. Kandidati naj na kuverte napišejo za razpisno komisijo.

**standard
invest**

Za graditev stanovanjskih hiš, garaž in gospodarskih poslopij prodajamo kvalitetne legozidake po ugodnih cenah v naslednjih poslovalnicah:

LJUBLJANA:

Standard-Invest
Celovška cesta 89
Vodovodna cesta 101

KAMNIK:

»Metalka« prodajalna
Kidričeva ulica

JESENICE:

»Univerzal«, PE Kurivo
Spodnji plavž

**CERKLJE
NA GORENJSKEM**

Kmetijska zadruga

Cenjenim interesentom
dajemo pismene
informacije!

STANDARD-INVEST,
Ljubljana,
Celovška c. 89.

Obratovalni čas prodajaln veletrgovine ŽIVILA Kranj za novoletne praznike:

Prodajalne bodo v nedeljo, 31. decembra in ponedeljek, 1. januarja 1973 zaprte, v torek, 2. januarja 1973 bodo prodajalne odprte od 8. do 11. ure.

Obveščamo cenjene stranke, da smo namesto novoletnih čestitk sredstva namenili vzgojnovarstvenim ustanovam

**Kmetijsko živilski
kombinat Kranj**

obrat Komercialni servis

obvešča graditelje in kmetovalce, da bomo s 1. januarjem 1973 pričeli prodajati v našem novem skladišču v Hrastju (bivša farma bekonov):

- gradbeni material
- stavbno pohištvo
- umetna gnojila

Cene konkurenčne! Priporočamo se!

mali oglasi**PRODAM**

Prodam KRAVO po tretjem teletu. Prebačevo 53, Kranj 5747

Prodam HARMONIKO hohner. Benedik, Strmica 3, Sela 6737

Prodam TELEVIZOR RR Niš avtomatic. Carman Lovro, Kopališka 19, Skofja Loka 6738

Prodam dva PRASICA za zakol. Čebašek, Voklo 30 6739

Prodam PRASICA za zakol. Podreča 26, Kranj 6740

Prodam dobro ohranjeno diatonično HARMONIKO. Praprotnik Metod, Ljubno 86 a 6741

Prodam PRASICKE. Babni vrt 2, Golnik 6742

ZAMENJAM plemensko KRAVO z mlekom za jalovo, lahko starejšo, za meso. Podlonk 17, Železniki 6743

Prodam PRASICA za zakol in BIKI za dopitanje. Zalog 31, Cerklje 6744

Prodam 120-litrski HLA-DILNIK, PISALNO, MIZO in KAVC. Telefon 24-009 Kranj. Naslov v oglasnem oddelku 6745

Prodam ELEKTRICNI STEDILNIK gorenje po zelo ugodni ceni. Povšin Jože, Ribno 24, Bled 6746

Prodam 110 kg težkega PRASICA in dva PRASICA, težka po 50 kg. Stiška vas 1, Cerklje 6747

Prodam dva PRASICA, težka po 80 kg. Češnjavek 8, Cerklje 6748

Prodam malo rabljeno lahko ogrodje za KAVC (orehov furnir). Kožuh, Staneta Rozmana 11, Kranj 6749

Prodam ELEKTROMOTOR 4 KM na vozičku s kablom. Voklo 31 6750

Prodam električni 50-litrski BOJLER (4 oglat), malo rabljen TELEVIZOR, kombiniran OTROSKI VOZIČEK in SPALNICO »BELA« (Meblo). Naslov v oglasnem oddelku 6751

Prodam 16-colski GUMI VOZ in mlade PSE ovčarje. Jugovic Vencelj, Frankovo naselje 127, Skofja Loka 6752

Prodam sedem tednov stare PRASICKE. Smartno 13, Cerklje 6766

Prodam šest tednov stare PRASICKE. Pšenična Polica 4, Cerklje 6767

Prodam 100 kg težkega PRASICA. Zalog 43, Cerklje 6768

Prodam osem PRASIC-KOV, starih šest tednov. Ambrož 5, Cerklje 6769

Prodam 16 mesecev starega BIKI. Lenart 5, Cerklje 6770

Prodam težko KRAVO s teletom. Zalog 17, Cerklje 6771

Prodam PRASICA. Trboje 52 Smlednik 6772

Prodam dobro ohranjen STEDILNIK tobi, KUHALNIK na tri plošče in MOPED kolibri. Ribno 22 6773

Poceni prodam novo PLIN-SKO in novo trajnožarečo PEC ter GRAMOFON s ploščami asimil za učenje nemščine. Pristov Bogdan, Vrba 18 6774

Prodam PRASICA za zakol. Zg. Bela 19, Predvdor 6775

Prodam lesen SKEDENJ 8 x 10 m v dobrem stanju, krit s cementno opeko folca Voklo 45 6776

Prodam okrog 600 kg težko KRAVO, ki bo čez 14 dni teletila, in 13 mesecev staro TELICO za pleme, težko 300 kg. Likozar Anton, Voklo 83 6777

Prodam PRASICA za zakol. Trboje 38 6778

Prodam TRAKTOR lanž 20 KM in KONJA. Zbilje 26 6779

Poceni prodam dobro ohranjen TELEVIZOR RIZ Zagreb. Partizanska 44, Kranj 6780

Prodam nov TELEVIZOR panorama iskra avtomatic z garancijo. Bife pri Mari, Struževo, Kranj 6781

Ugodno prodam dva para rabljenih kompletnih SMULCI za starost od 10 do 15 let. Simonič, Nazorjeva 12, Kranj 6782

Prodam PRASICA za zakol. Trboje 74 6793

Ugodno prodam večjo količino STRESNE OPEKE bobrovec — nekaj nove, BAL-KONSKO OGRAJO za ceno železa in spomladi še kompletno, rabljeno OSTRESJE. Rihtaršič, Sempeterska 43, Kranj, telefon 21-502 6795

Prodam v 9. mesecu brejo KRAVO. Voklo 16, Senčur 6796

KUPIM

Kupim SADILEC za krompir z branami. Zerovnik Jože, Voglje 53 6753

Kupim okrog 400 kg težkega delovnega VOLA ali dam v zamenjavo eno leto starega BIKI. Bešter Marija, Zg. Besnica 48 6754

MOTORNA VOZILA

Prodam SKODO S-100, letnik 1970. Skrbiš, Sutna 68, Zabnica 6755

Prodam FIAT 1100. Podreča 26, Kranj 6756

Prodam ZASTAVO 750, registrirano za leto 1973. Naslov v oglasnem oddelku 6757

V Kranju na Cesti St. Zagarja št. 7 prodam GARAZO. Dolinar, Partizanska 42, Skofja Loka (nova stolpnica) 6758

Prodam FIAT 750, letnik 1969. Dvorje 32, Cerklje 6759

Prodam FIAT 1100 R, letnik 1967. Cesta talcev 1, Skofja Loka 6760

Zaradi odhoda k vojakom nujno prodam R4 (katrol). Rozman Aci, Smledniška 62, Kranj 6761

Prodam nov FORD COR-TINO. Ogled v sobotah od 12. do 18. ure. Cerklje 265 6762

Prodaj dobro ohranjen
SEBNI AVTO opel kapitän
etnika 59/61 z novim motor-
em in vgrajenim plinskim
priljubljenom. Cena 10.000 din.
Informacije po telefonu 84 576
od 15. do 20. ure.

Prodaj ZASTAVO 600 D in
SPACKA, letnik 1966. Naklo
6797

ZAPOSLOTITVE

Takoj sprejem kolarske-
ni ali mizarskega POMOČ-
NIKA in DELAVCA lesne
troke. Debeljak Zvonko,
Planeta Žagarja 45, Kranj
6706

Iščem mlajšo dekle za
parstvo 4 mesece stare
punčke. Stanovanje in hrana
ter možnost šolanja. Sprej-
memo tudi starejšo gospo.
Mavrič, Partizanska 40, Skof-
ja Loka 6759

OBVESTILA

ROLETE, lesene, plastične
in žaluzije, kakor tudi nara-
nja za PARKET sprejema
strojnik SPILER, Gradni-
cova 9, RADOVLJICA, tele-
fon 064 75-610. Pišite, pridem
v dom 5427

V petek, 29. decembra, se
bne v delavskem domu
Kranj nov PLESNI TECAJ
začetnike. Tečaj bo vedno
v sredah in petkih ob 18.30
6760

Obveščam cenjene stranke,
da od 1. januarja 1973 dalje
nemam s prodajo na drob-
no ker bom delal samo po-
sredstvo za Kmetijsko go-
spodarstvo Škofja Loka.
Alojz, predelava mesa,
Naklo 6761

Vse stranke prosim za od-
govor na uokvirjenih slik, ogle-
val namiznih in premičnih
p. Po šestih mesecih ne
odgovarjam več in ne odsko-
nem. Colnar Otmar, Ste-
novo Kranj 6761

STANOVANJA

Moškemu oddam ogrevano
stanovljeno SOBO. Zanova 18,
Kranj 6787

Starejša ženska vzame na
STANOVANJE dve dekleti.
opret Franciška, Mlakarje-
va 25, Senčur 6794

Izdaja in tiska CP Go-
rnjski tisk Kranj. Ulica
Moše Pijadeja 1 — Naslov
uredništva in uprave lista:
Kranj, Moše Pijadeja 1. —
tekoči račun pri SDK v
Kranju 51500-601-10152 —
telefoni: glavni urednik,
odgovorni urednik in upra-
va 21-190, uredništvo 21-835,
novinarji 21-860, malooglas-
ni in naročniški oddelki
21-194. — Naročnina: letna
40, polletna 30 din, cena
eno številko 70 par.
Mali oglasi: beseda 1 din,
naročniki imajo 10% po-
sta. Neplačanih oglasov
ne objavljamo.

Iščem sobo v Kranju ali
bližnji okolici za leto dni,
lahko tudi v Medvodah. Pla-
čam redno. Ponudbe pod šif-
ro »Relacija Ljubljana—
Kranj«.

POSESTI

Prodaj stanovanjsko HI-
SO s 1500 m² VRTA na son-
čni legi v mirnem kraju 3 km
od Kranja. Potočnik, Rako-
vica 12, Besnica 6788

Prodaj 1 ha TRAVNIKA
blizu Kranja. Ulica 31. divi-
zije 3, Kranj 6789

Prodaj HIŠO z gospodar-
skim poslopjem, primerno
za kakršnokoli obrt. Naslov v
oglasnem oddelku 6790

IZGUBLJENO

Izgubil se je PES ovčar.
Sliši na ime Don. Najditelj
naj ga proti nagradi vrne
oziroma sporoči na Staro
cesto 6, Kranj 6791

OSTALO

PROSTOR ZA MIRNO
OBRT (okrog 28 m², sanitari-
je, trofazna električna nape-
ljava, centralno ogrevanje)
dam v najem na Kokrici. A.
Cebulj, Kokrica, Kuratova 28
(naselje Jelovica), Kranj 6792

PRIREDITVE

TVD PARTIZAN STRA-
ZISCE priredi 31. decembra
ob 20. uri TRADICIONAL-
NO SILVESTROVANJE in
1. januarja ob 19. uri NO-
VOLETNI PLES. Rezervaci-
je za silvestrovanje po 40 din
se dobijo pri hišniku. Zaba-
vali se boste ob spremljavi
kranjskega ansambla DIXI-
LEND 6679

KUD Storič KOKRICA
prireja SILVESTROVANJE v
kulturnem domu na Kokrici.
Igra ansambel TURISTI.
Vljudno vabljeni! 6731

Krajevna organizacija RK
Sv. DUH priredi SILVE-
STROVANJE 31. decembra
1972, ob 19. uri v kulturnem
domu. Igra ansambel bratov
OSTERMAN. Predprodaja
vstopnic v bifeju. Vabljeni!
6732

MLADINSKI AKTIV TR-
BOJE priredi vsako soboto,
ob 19. uri MLADINSKI
PLES. Igra ansambel TU-
RISTI. Vabljeni! 6762

MLADINSKI AKTIV MAV-
ČICE prireja 1. januarja, ob
18. uri MLADINSKI PLES.
Igra ansambel TIGER. Vab-
ljeni! 6763

MLADINSKI AKTIV ZA-
LOG pri Cerkljah priredi
31. decembra ob 19. uri TRA-
DICIONALNO SILVESTRO-
VANJE. Za veselo razpolo-
ženje igrabo VIA KARAVAN.
Vabljeni! 6764

DPD SVOBODA SENCUR
priredi veselo SILVESTRO-
VANJE v domu kulture v
Senčurju od 19. do 4. ure.
Rezervacije po 20 din dobite
v Samopostrežni trgovini.
Vabi DPD Svoboda Senčur

Kompas Ljubelj

prireja silvestrovanje v prostorih restavracije

Igral bo ansambel Orion. Cena sil-
vestrovanja, bogatega menuja je 170
din. Rezervacije sprejema recepcija
v hotelu na Ljubelju.

Kompas Ljubljana
Gostinski obrati Ljubelj

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 78. letu zapustil naš najdražji mož,
oče, brat, stric, bratranec in svak

Božidar Kern

korektor Glasa v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, 29. decembra, ob 15.30 iz mrliške vežice
na kranjsko pokopališče.

Žalujoči: žena Halka, hčerka Darja,
brat Ivan z ženo in drugo sorodstvo

Kranj, Ljubljana, Glasgow, 27. decembra 1972

Zahvala

Vsem, ki ste naklonili pozornost, ljubezen, dobroto
mojemu ljubljenu edinemu sinu

Bogomiru

v njegovem prekratnem življenju ob smrti in slovesu.
Iskrena hvala.

Žalujoča mami Anica Arhar

Zahvala

Ob težki izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

Alojza Pernuša

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem,
ki ste ga v tako velikem številu spremlj k njegovemu preranemu grobu, mu
poklonili cvetje in nam izrazili sožalje. Posebej se zahvaljujemo sestram,
dr. Pavlinu in dr. Priji ter strežnemu osebju bolnice Golnik. Nadalje se
zahvaljujemo g. župniku za ganljiv govor in pevcem iz Kokrice in Kranja za
zapete žalostinke. Lepa hvala tudi Lojzetu za tople besede ob odprtem grobu,
gasilec za spremstvo ter sodelavcem podjetja Creina in Tekstilnemu centru
za poklonjene vence. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Za njim žalujejo: žena Marija, hčerka Dana z
Romanom, sinova Janez z družino in Branko

Kokrica, Kranj, 24. decembra 1972

nesreče

S CESTE NA TRAVNIK

V soboto, 23. decembra, dopoldne je na cesti prvega reda na Jeprej voznica osebnega avtomobila Anica Ambrožič iz Ljubljane zapeljala preveč v desno na bankino, od koder je njen avtomobil zaneslo na travnik. Voznica je bila v nesreči lažje ranjena, škode na vozilu pa je za 2000 din.

IZSILJEVANJE PREDNOSTI

V soboto, 23. decembra, popoldne je na cesti prvega reda v Podvinu voznik osebnega avtomobila nemške registracije Janez Mohorč zavijal v levo proti Mošnjam, pri tem pa je izsilil prednost pred osebnim avtomobilom nemške registracije, ki ga je vozil Stjepan Kravos. Pri trčenju sta bila ranjena voznik Mohorč in sopotnica v njegovem avtomobilu ter sopotnika v Kravosovem avtomobilu. Škode na vozilih je za 50.000 din.

SMRTNA NESREČA

Na Koroški cesti v Kranju je v ponedeljek, 25. decembra, popoldne voznica osebnega avtomobila Karolina Hobič iz Zg. Bitenja kljub zaviranju zadela Drago Lindiča, starega 75 let, iz Kranja, ki je nenadoma z desne strani zunaj prehoda za pešce prečkal cesto. Avtomobil je zbil pešca na levo stran ceste, vtem pa je iz nasprotni smeri pripeljal v osebnem avtomobilu Anton Dolenc iz Rodin. Na tleh ležečega Draga Lindiča je prepozno opazil, tako da ga je avtomobil zadela. Drago Lindič je obležal mrtel.

PREKRATKA VARNOSTNA RAZDALJA

V ponedeljek, 25. decembra, ob 19. uri je v križišču Ceste maršala Tita in Ceste Cirila Tavčarja na Jesenicah voznik osebnega avtomobila Viktor Endliher iz Kranjske gore zmanjšal hitrost, ker je nameraval zaviti na desno, kar je nakazal tudi z desnim smernikom. Med zavijanjem pa je vanj trčil zaradi prekrajne varnostne razdalje osebnim avtomobil nemške registracije, ki ga je vozil Josef Sehon. Udarec je bil tako močan, da je Endliherjev avtomobil odbilo v avtomobil Rena Resnika iz Kranja, ki je stal na Cesti Cirila Tavčarja. Škode je za 15.000 din.

PREHITEVANJE

V torek, 26. decembra, popoldne se je na cesti med Kranjem in Brnikom pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti in nepravilnega prehitevanja. Voznik osebnega avtomobila Tomislav Stoilkovič iz Kranja je prehiteval dva osebnega avtomobila. Ko je oba prehitel, ga je zaneslo v desno s ceste v letališko zgradbo, od tam je avtomobil odbilo, da se je prevrnil na streho. Voznika so huje ranjenega prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Škode je za okoli 20.000 din. L. M.

Zahvala

Ob bridki izgubi našega očeta

Franca Bečana
s Trstenika št. 19

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam ob tem težkem trenutku izrazili sožalje in z nami sočustvovali, počastili njegov spomin in ga v tako velikem številu spremili na njegov zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo sosedom, predsedniku koroških borcev za poslovalne besede, gospodu župniku, pevcem s Trstenika in vsem darovalcem cvetja in vencev: Iskra M. N. in S. U., Sava, ZB, PGD Trstenik.

Zalujoči: žena Angela, otroci, vnuki in drugo sorodstvo

Trstenik, 25. decembra 1972

Zahvala

Ob smrti moje žene

Terezije Benedik

se zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, znanjem in prijateljem, ki so jo spremili na zadnjo pot ter ji darovali cvetje. Posebna zahvala duhovnu iz Siražišča za poslovalne besede in pevcem DU iz Kranja.

Miha Benedik

ZEVNIK JOZE

urar

Kranj, Tavčarjeva 37

želi cenjenim strankam
srečno novo leto 1973 in
se priporoča

BERČIČ-CETINSKI

krznarstvo

Kranj, Maistrov trg 2

želi cenjenim strankam
srečno in zdovoljno leto
1973

Gostilna Blažun

Grašč Franc, Kranj, C. talcev 7

želi vsem cenjenim gostom in delovnim ljudem
srečno novo leto 1973 ter veselo silvestrovanje.

Zahvaljuje se za dosedanj obisk in se priporoča
še v bodoče.

Kmetič Marija

gostilna, Kranj, Maistrov trg

želi cenjenim gostom in abonentom srečno 1973. leto.

Zahvaljuje se za obisk v preteklem letu in se še
nadalje priporoča.

s sodišča

Poskušal povoziti miličnika

Okrožno sodišče v Kranju je obsodilo 28-letnega Viljema Horvata iz Fokovcev pri Murški Soboti, stanuje v Gozd-Martuljku, ključavničarja, na tri leta strogega zapora, ker je 24. aprila letos zvečer v Kranjski gori s svojim osebnim avtomobilom trikrat skušal povoziti miličnika Matjaža Dolšino. Okoli 23.30 je Horvata pred počitniškim domom Alpe Adria v Kranjski gori ustavljal miličnik Matjaž Dolšina, ki je bil tedaj v redni službi. Miličnik je ugotovil, da voznik nima voznškega dovoljenja, zdelo pa se mu je tudi, da je vinjen. Zato ga je povabil s seboj na postajo milice, kjer bi voznika preizkusil z alkoskopom. Temu pa se je Horvat uprl. Po daljšem pregovarjanju se je miličnik usedel k vozniku, da bi se oba odpeljala na postajo milice. Voznik Horvat je nato miličnika nagovarjal, naj mu oprostí prekršek, kar pa je le-ta odklonil. Horvat mu je nato zagrozil, da živ ne bo prišel na milico. Ker se je miličniku zdelo nevarno še vztrajati v takem položaju, je iz avtomobila, ta je vozil takrat v prvi prestavi, izskočil. Voznik Horvat je odpeljal naprej, miličnik pa se je napotil po levi strani ceste proti postaji milice. Naenkrat je opazil, da vozi proti njemu neki avtomobil. Ta bi ga bil povozil, če miličnik ne bi odskočil s ceste. Horvat, ta je namreč zavozil proti miličniku, je nato odpeljal proti Gozd-Martuljku. Miličnik pa je nadaljeval pot do postaje milice. Pri hiši št. 101 je zaslišal za seboj brnenje avtomobila, vendar mu ni prišlo na misel, da bi se voznik Horvat utegnil vrniti in poskusiti še drugič. Tomaž Arih, ki je hodil po desni strani ceste nasproti miličniku, pa je opazil namene avtomobila, ki je zapeljal na levo in hotel povoziti miličnika. Arih je zavpil miličniku, naj se umakne in ta je še pravočasno odskočil. Voznik Horvat je peljal naprej in po okoli 150 m obrnil. Miličnik Matjaž Dolšina se je odločil, da ga bo ustavil z rdečo lučjo. Vendar pa Horvat ni ustavil, celo zapeljal je proti miličniku, tako da je moral odskočiti.

Obtoženec se je sicer zagovarjal, da se ničesar ne spominja, česar pa sodišče na podlagi izvedenčevega mnenja ni sprejelo. Sodišče je zaključilo, da se je obtoženec zavedal, da bi lahko s tem, da je trikrat vozil na miličnika, le-tega povozil in le priselnemu reagiranju miličnika se je zahvaliti, da do tega ni prišlo. Skratka, obtožencu je sodišče dokazalo, da je kriv kaznivga dejanja poskusa uboja storjenega iz eventualnega naklepa.

Pri odmeri kazni je sodišče upoštevalo kot olajšilno, da obtoženec skrbi za otroke, kot obtežilno pa njegovo predkaznovanost, asocialni način ponašanja in pa vinjenost. Glede na to, da je dejanje ostalo pri poskusu, je sodišče glede na vse druge okoliščine po zakonu zagroženo kazni omililo in ga obsodilo na tri leta strogega zapora. Sodišče je izreklo tudi varnostni ukrep obveznega zdravljenja alkoholizma, kar pa je bila tudi obtoženčeva želja.

Krajevna
organizacija SZDL
Šenčur želi vsem
prebivalcem
Šenčurja in
Srednje vasi
mnogo delovnih
uspehov in
osebnega
zadovoljstva
v letu 1973

KMETIJSKO ŽIVILSKI
KOMBINAT KRANJ

Obrat komercialni servis
prodaja
v svojem skladišču
Cesta JLA št. 1
(bivši Beksell):

krmila za kokoši
(briketi)

krmila za krave
molznice

koruzo

pšenico

Cene konkurenčne!
Se priporočamo vsem
kmetovalcem.

Kegljači Triglava pod drobnogledom

OB 20-LETNICI DRUGI V EVROPI

Največji in najbolj športni kolektiv v občini Kranj, sedemkratni državni in osemnajstkratni zaporedni ekipni republiški prvak, za svoje uspehe letos dobitnik nagrade občine Kranj

Ni naključje, da smo letos kljub zimskim in letnim olimpijskim igram za zadnjo praznično novoletno številko našega časnika izbrali prav največji športni kolektiv v občini Kranj kegljaški klub Triglav. Le-ta je v letu 1971 slavil 20-letnico svojega delovanja. Že leta 1951 so namreč v Kranju ustanovili prvi kegljaški klub z imenom Kegljiaški klub Kranj.

Ljubiteljem kegljanja je po nekaj letih uspelo od gostilniškega in hazarderskega načina podiranja kegljev navdušiti pristaše tega športa za pravo športno kegljanje. Da niso držali križem rok, nam pove že podatek, da so ob koncu leta po ustanovitvi obecnem zboru imeli v svojih vrstah že skoraj 200 registriranih članov.

ZACETEK JE BIL TEŽAK

Pot od rojstva pa do danes je bila za kegljače Triglava težavna. Enostavno kegljišče pri »Stari pošti« — od lastnika so ga sicer do-

bili brezplačno — je bilo za športno kegljanje neuporabno. Preuredili so ga in začeli vaditi, tekmovali in se udeleževati prvenstvenih srečanj. V letih od 1951 do 1954 je kegljaški klub Triglav že dosegel vrsto odličnih tekmovalnih uspehov v republiškem, zveznem in mednarodnem merilu.

LETA 1954 STIRISTEZNO KEGLJIŠČE

Članstvo je raslo iz leta v leto. Samo ena steza pa ni zadoščala za vse. Zato so začeli kegljači Triglava — v letu 1954 se je tudi kegljaški klub priključil novoustanovljenemu osrednjemu športnemu društvu Triglav Kranj — razmišljati o gradnji štiristeznega kegljišča. Vrgli so se na delo. Dolgoletna želja članov in privrženecv kegljaškega športa se je uresničila leta 1956. Na dan republike so na Sejmišču slovesno odprli novo moderno štiristezno kegljišče, štiri leta pozneje pa so ga avtomatizirali.

Člani kluba so ga s skromno družbeno pomočjo sami zgradili.

Obenem je bila to druga prelomnica kegljaškega športa v kranjski občini. Čeprav si je klub že prej prizadeval, da bi bilo kegljanje čim bolj množično, mu je z graditvijo tega modernega objekta uspelo pritegniti še ostale ljubitelje kegljanja. Tako je sedaj kegljaški klub Triglav ena najbolj množičnih telesnovzgojnih organizacij v občini in med vodilnimi kegljaškimi organizacijami v Jugoslaviji. V svojih vrstah ima nad 300 članov, poleg tega imajo po sindikalnih podružnicah organizirane krožke. Leti imajo mesečna tekmovanja, na katerih nastopa redno od 28 do 32 ekip. Klub je bil od ustanovitve tudi pobudnik kegljaškega športa na Gorenjskem in v Sloveniji. Vse od leta ukinitve okrajne kegljaške zveze za Gorenjsko leta 1964 pri klubu deluje tekmovalna skupnost Gorenjske za kegljanje.

OD USPEHA DO USPEHA

Veliki uspehi že v začetku delovanja kluba so dali vsem kegljačem in upravi neverjeten polet. Zmag in najvišjih uvrstitev so dosegli toliko, da jih bomo našli le nekaj.

Moška članska ekipa je dosegla svoj največji uspeh na lanskem tekmovanju za kegljaški pokal Evrope. Zasedli so odlično drugo mesto. V jugoslovanskem merilu so bili sedemkrat državni in osemnajstkratni zaporedni republiški prvaki. Ženska članska ekipa in ekipa starejših članov pa se ponašata po enkrat z najvišjim osvojenim državnim naslovom. Poleg tega pa sta obe ekipi bili najboljši tudi v republiškem merilu.

Ob blestečih moštvenih uspehih pa so razumljive tudi mnoge visoke uvrstitve posameznikov. Tako je Jože Turk trikrat osvojil državni naslov, enkrat pa je bil najboljši tudi med mladinci. Lado Martelanc je trikratni prvak SFRJ. Po enkrat pa se z najvišjim državnim naslovom ponašajo Zvonko Debeljak (član), Bosiljka Stružnik, Francka Zumer, Justina Rozman (članice) in Vlado Stružnik (mladinec). Poleg državnih naslovov so številni njihovi člani osvajali tudi republiška prvenstva.

Seveda niti republiška niti državna reprezentanca nista mogli pogrešati najboljših kranjskih kegljačev. Omembe vredni so zlasti naslednji mednarodni uspehi kranjskih reprezentatov: Lado Martelanc je leta 1959 na svetovnem prvenstvu zasedel tretje mesto. Cvetka Cadež je osvojila leta 1964 evropsko prvenstvo v parih, Jože Turk pa je bil na svetovnem prvenstvu leta 1968 v paru z Mirom Steržajem drugi. Na letošnjem svetovnem prvenstvu v Splitu je majico državnim grbom spet oblekel Jože Turk, ki je v ekipni

konkurenci osvojil bronasto kolajno, bil peti med posamezniki, z Miklavčičem pa je bil v parih osmi.

Poglejmo še nekaj vrhunskih dosežkov kegljačev gorenjske metropole. Tako je letos Ambrožič na tradicionalnem tekmovanju parov za Gromov memorial podrl 1055 kegljev, mladi Jenkole na državnem prvenstvu dvojic v Portorožu 1043, njegov partner Martelanc pa 1011. Na državnem prvenstvu v Portorožu je tisočo znamko presegel tudi Kordež, ki je podrl 1034 kegljev, Turk, ki pa to ni njegov najboljši rezultat na Gromovem memorialu 1009, z enakim rezultatom pa se ponaša tudi Jereb.

LETOS NAGRADA OBČINE KRANJ

Za tekmovalne dosežke in razvijanje množičnosti je klub dobil zlato plaketo kegljaške zveze Jugoslavije. V letu 1967 so bili dobitniki Bloudkove plakete, leto prej pa je to priznanje prejel še vedno aktivni tehnični sekretar Stane Rebolj st. Ni pretirano trditi, da je bil Rebolj vse od ustanovitve pa do danes srce kegljaškega športa v Kranju. V letošnjem letu so za dosežene uspehe kegljači Triglava prejeli ob občinskem prazniku tudi najvišje priznanje v občini — nagrado občine Kranj. Z organiziranostjo, prizadevnostjo, tekmovalnimi uspehi in z razvijanjem množičnosti so nedvomno lahko za zgled vsem ostalim organizacijam v kranjski občini.

Ekipa in posamezniki so tako ponesli ime Kranja v tekmovalne arene Jugoslavije in mnoge države zunaj naše domovine. Ob izteku letošnjega leta se čestitkam pridružuje tudi naše uredništvo z željo, da bi bili tudi v prihodnje med najboljšimi v državi. Srečno 1973!

D. Humer

Evropsko prvenstvo bo v Tržiču!

Sekretariat Sankaške zveze Slovenije in organizacijski odbor za izvedbo evropskega prvenstva v sankanju, ki bo po sklepu mednarodne sankaške zveze leta 1974 v Jugoslaviji, sta na skupnem sestanku v Kranju sklenila, da bo velika mednarodna sankaška prireditel, na kateri bodo sodelovali predstavniki sedmih evropskih držav, na novi sankaški progi na Ljubelju. Za organizacijo evropskega prvenstva se je potegoval tudi sankaški klub Sora Medvode, vendar imajo Tržičani in proga na Ljubelju neprimerno boljše pogoje.

Ljubeljska naprava je gradena po mednarodnih predpisih, ima potrebne vodne naprave, razen tega pa omogoča tekmovalcem motoriziran povratak s cilja na start.

Zaradi lepe naravne lege imajo gledalci pregled nad celotno progo.

Evropsko prvenstvo v sankanju bo januarja leta 1974! Pred tem bo na Ljubeljski progi obvezno testno mednarodno tekmovanje, po katerem bodo skušali organizatorji odpraviti še zadnje pomanjklivosti.

Pred sankaškimi delavci v Tržiču je torej odgovorna naloga. Le-ti zagotavljajo, da ji bodo kos, saj pomeni zaupanje organizacije tako velikega tekmovanja nagrado za dosedanje uspehe v jugoslovanskem in slovenskem sankaškem športu. Kar 8 članov sankaške sekcije pri TVD Partizan v Tržiču je članov državne sankaške reprezentance!

—jk

Sedemkratni državni in osemnajstkratni republiški prvaki, kegljači kranjskega Triglava, to je njihov ekipni uspeh v 21 letih. Moštvo je lani doseglo svoj največji uspeh v tekmovanju za kegljaški pokal Evrope, ko je zasedlo drugo mesto. Na sliki od leve proti desni: tehnični sekretar Stane Rebolj, Jože Turk, Milan Vehovec, inž. Riko Prion, Miro Ambrožič, tehnični vodja Ivan Kranjc; sedijo: Milan Jereb, Tone Cesen, Rajko Starc (manjkata še najmlajši član Miro Jenkole in najstarejši kegljač Vlado Martelanc).

Ljubljanska banka

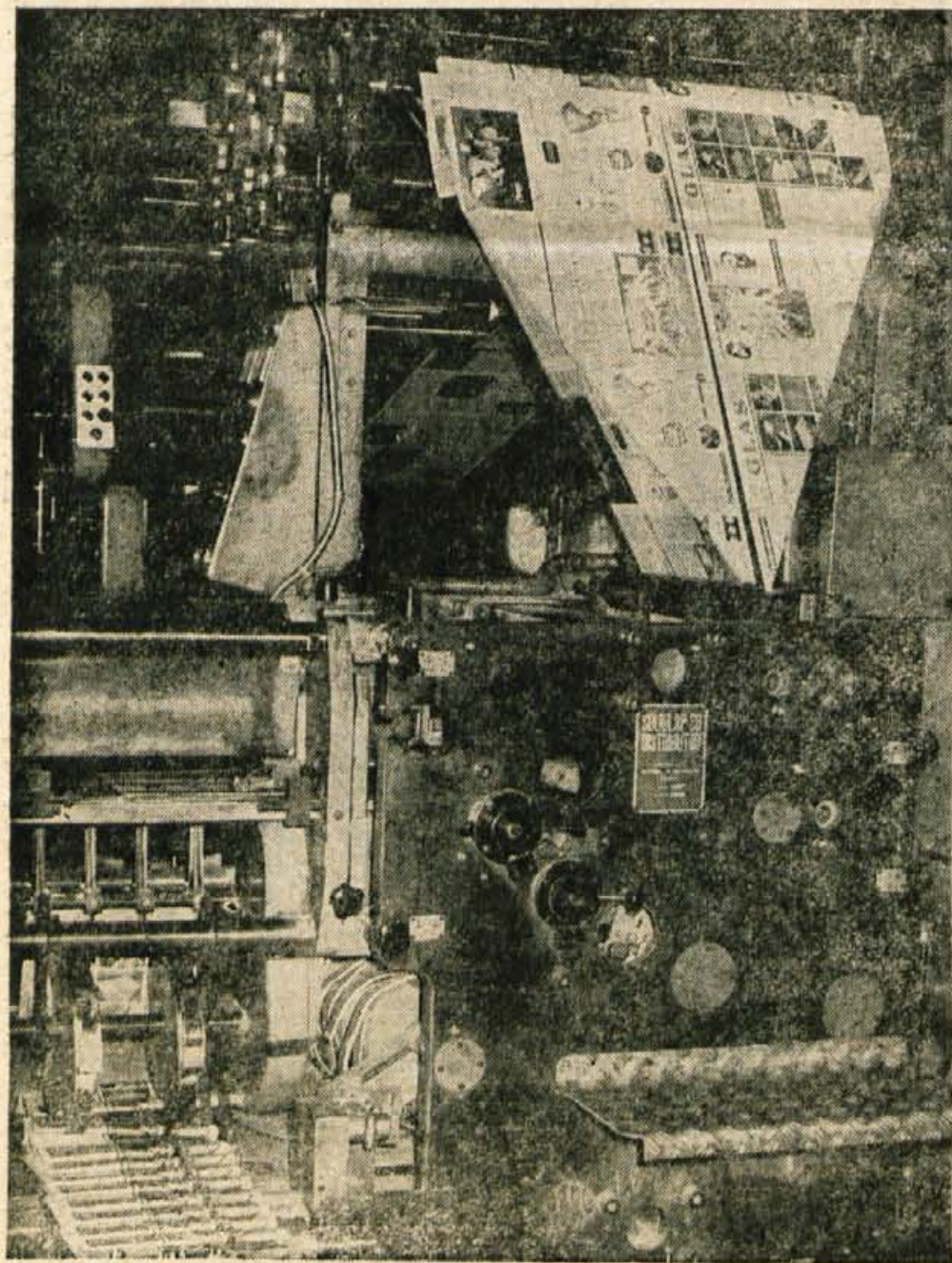
nadaljuje tradicijo GORENJSKE KREDITNE BANKE

Sredina izredna številka Glasa je izšla v drugačni obleki. Upamo, da vam je ugajala. Žal pa bomo v tej obleki začeli redno izhajati šele februarja ali v začetku marca. Stavljenje, montaža in fotografiranje smo opravili doma, to je v CP Gorenjski tisk, le tiskali smo v tiskarni Ljudske pravice v Ljubljani. Na sliki: tiskanje Glasa na velikem rotacijskem stroju solna v Ljudski pravici. — Foto: F. Perdan

• • •

Naslednja številka Glasa bo izšla v soboto, 6. januarja 1973

25 LET

EKSKLUZIVNA PRODAJA

MASKE ZA
AVTO 101 ZASTAVA
IN
AVTOKOZMETIKA ZA
ZIMO

Leto 1972

Nasilje, vojne, ugrabitve letal, naravne katastrofe — značilnost minulih dvanajst mesecev

Leto 1972 se izteka. Kaj nam je prineslo? Kakšne obete za prihodnje? Kaže, da se nam obeta še hitrejši napredek znanosti in tehnike. Današnji sprehodi po luni so komaj koraki popotovanj po vesolju in najbolj oddaljenih planetih našega osončja. V naslednjih dvajsetih letih naj bi bile premagane vse nalezljive bolezni, razen morda prehlada. Blaginja človeštva naj bo narasla do danes še neslutene možnosti.

Toda to je le ena, svetlejša stran razvoja. Kaj pa druga? Kaj še lahko pričakujemo? Človeštvo bo še naprej razdeljeno na bogate in revne, kajti prepad med tistimi, ki imajo preveč, in tistimi, ki komaj živijo, je iz dneva v dan večji. Napoveduje se še večja premoč sedanjih in prihodnjih velesil, ki grozijo podjarmiti manjše in vojaško šibkejša narode. Strašotna orožja, katerih rušilno moč že danes okušajo ljudstva Indokine, se bodo še razvila in dobila še večjo uničevalno silo. Težko je verjeti, da bi se bodoče generacije sporazumele o uničenju teh smrtonosnih naprav. Pesimisti napovedujejo naraščanje kriminala, razpadanje družine, vse večje število duševnih bolnikov in podobne žalostne stvari. Je prihodnost res tako brezupna? Ali pa naj raje verjame tistim zanesenjakom in zagovornikom lepše prihodnosti, ki obljubljajo bodočim generacijam svet brez vojn, nasilja in bomb, svet bratstva med narodi, blaginje in sreče. Lepo bi bilo verjeti slednjim. Toda ali lahko. Če se ozremo le po letošnjem letu in pogledamo, kaj nam je prineslo, je vizija bodočnosti kaj temačna in nejasna. Vseh dvanajst mesecev so nas spremljale vesti o širjenju vojne v Vietnamu, ugrabitvah letal, naraščanju terorja, kriminala in za nameček je v vse to gorje posegla še narava, ki je dovolila tajfunom in vodni ujmi zdijati prek pokrajin in žitnih polj, notranjim silam porušiti mesta in soncu požgati, kar je s trudom vsadila vanjo človeška roka.

Leto 1972. Leto nasilja, naravnih katastrof in tudi leto komaj sluteljnih športnih dosežkov in izboljšanja mednarodnih odnosov in misij miru. Njegovi dnevi se iztekajo. Sprehodimo se še enkrat skozenj in upajmo v lepšo prihodnost.

JANUAR

Komaj se je začelo leto 1972, že so športniki sredi vrveža velikih prireditev. Poglavito besedo so seveda imeli tekmovalci na snegu, ki so se pripravljali za nastop na olimpijskih igrah v Sapporu. Naneslo je, da je imela prav Jugoslavija velik delež pri korakih v olimpijsko leto, zlasti s tekmovalcem žensk za svetovni pokal v alpskem smučanju na Pohorju in z evropskim pokalom v Kranjski gori. Tudi tekači so novo športno leto odprli pri nas — s prireditvijo v Bohinju. In če k tem prireditvam dodamo še skakalno turnejo treh dežel in prireditev v

Dražgošah, je seznam prvega športnega tedna v novem letu popoln — ob nadaljevanju ligastiških tekmovalcev seveda.

Tudi OZN je novo leto začela z novimi silami. Za generalnega sekretarja je bil po odhodu U Tanta izvoljen Avstrijec Kurt Waldheim. »Ne spadam med tiste, ki bi pred težavami zarivali glavo v pesek. Seveda tudi za generalnega sekretarja veljajo omejitve, prek katerih ne more, toda v okviru pooblastil mora biti kar se da dejaven in odločen,« je izjavil ob prevzemu dolžnosti in nadaljeval, da bo vodil politiko OZN po načelu bolje preprečiti kot zdraviti.

Aziji tudi novo leto ni prineslo miru. Poročila o bomb-

nihih napadih na Severni Vietnam še kar naprej prihajajo in nič ne kaže, da bi bila mirovna pogajanja v Parizu uspešna. Več uspeha so imele miroлюбne sile na indijski podcelini. Indijsko-pakistanska vojna se je končala in Vzhodni Pakistan je postal neodvisna država Bangladeš.

Sredi januarja je v novo, četrto obdobje svoje zgodovine stopila tudi afriška država Gana. Radio Akra je sporočil, da je oblast prevzela skupina oficirjev. Ponovila se je slika februarjskega leta iz pred štirih let, ko je prav tako skupina oficirjev odstranila dr. Kwame Nkrumaha, ko je bil na obisku v Pekingu. Tudi tokrat je voditelj podel v odsotnosti: premier

dr. Kofi Busia je dva dni pred udarom odpotoval na zdravljenje v London.

Novice s svetovnih odrov je 26. januarja odrinila vest o katastrofi jugoslovanskega potniškega letala nad Češkoslovaško, ki se je zaradi podtaknjene ustaške bombe razletelo na Krušno goro. Nesrečo je preživel le stewardesa Vesna Vulović.

FEBRUAR

Ta mesec je minil v znamenju dveh pomembnih dogodkov: olimpijskih iger v Sapporu na Japonskem in Nixonovega obiska na Kitajskem. Oba sta pomenila eno redkih manifestacij miru in prijateljstva v preteklem obdobju. V olimpijsko vas, ki je bila od 3. do 13. februarja gotovo eno redkih naselij na svetu, kjer pripadnost temu ali onemu narodu, eni ali drugi politični struji ni igrala nobene vloge, je odpotovalo tudi 26 jugoslovanskih športnikov. Ob premoči športnikov SZ, Avstrije, Nemčije, Francije, skandinavskih dežel in ne nazadnje domačinov, niso dosegli pomembnejših uspehov.

17. februarja je na Kitajsko odpotoval predsednik ZDA Richard Nixon in s tem prekinil 23 let trajajočo ledeno dobo v meddržavnih odnosih, nepriznanja azijskega velelikana in kopico problemov, ki so se iz tega rodili. Vse to se je skrivalo tudi za zadržanostjo in dostojanstveno vljudnostjo, s katero je Peking pozdravil voditelja najmočnejše države na svetu, ki je sam potrkal na kitajska vrata. Obisk vsekakor ni ostal brez posledic za Kitajsko: odprl ji je nove možnosti odpiranja v svet, razbijanja gospodarske in psihološke blokade, vstopa v OZN kakor tudi prevzemanje odgovornosti za svetovne konflikte.

MAREC

Niso se še dobro polegli odmevi fanfar v Sapporu in komaj se je Nixon vrnil v Belo hišo, že je izraelsko letalstvo naredilo konec idili miru. Na padji na položaje palestinskih komandosov v Siriji so ponovno razpihali ogenj sovražstva v prednji Aziji.

Nič bolj razveseljive novice ne prihajajo iz Indokine. Boji v Vietnamu se nadaljujejo, le da so pobudo prevzele sile FLO. Vojna se je razširila tudi na Kambodžo.

Nemirna pa je tudi Evropa. Na Cipru sinoda pravoslavne cerkve še naprej zahteva od nadškofa Makariosa, da odstopi s položaja predsednika države in naj se posveti le cerkvenim zadevam. Ljudstvo pa mu z demonstracijami izraža podporo.

15. marca so časopisi prinesli vest o nesreči danskega letala, ki se je na poti iz Ceylona v Kopenhagen zaleto v goro ob Perzijskem zalivu. Življenje je izgubilo 112 ljudi.

Le nekaj dni kasneje pa je letalo Inex Adrije DC-9 trčilo v hrib južno od Adena. Življenje je izgubilo trideset potnikov in pet članov posadke.

Neprijetne novice je vsaj za nekaj dni odrinilo vstran zanimanje za smučarske polete v Planici. 24. marca se je namreč začelo svetovno prvenstvo. Zmagoslavje so spet poželi skakalci iz vzhodnih držav, pa tudi naši se niso slabo odrezali.

APRIL

Prvi topli pomladni dnevi so prinesli novo žalostno vest: pokrajino Fars v Južnem Iranu je prizadel potres jakosti 9,5 stopnje po Richtjevi lestvici. Zajel je območje okrog 60 kilometrov v dolžini in 20 kilometrov v širini vzdolž Perzijskega zaliva. Umrla je okrog 5000 ljudi, nekajkrat toliko pa je bilo ranjenih.

17. aprila so ameriški vojsoljci znova poleteli proti Luni. Apollo 16 se je odtrgal od zemlje ob 18.45 po lokalnem času. Tako se je začela peta in predzadnja človekova odprava Lune iz programa Apollo. Vojsoljci so pristali na zemeljskem satelitu 20. aprila ob 23. uri.

Dva dni kasneje pa se je na nebu odigral pravi črni letalski dan. Nad letališčem v Adisu Abebi je strmoglavil reaktivce s 107 potniki. Neznani ugrabitelj pa je poskušal ugrabiti ameriško letalo, ki je letelo iz Miamija v Chicago, vendar se je na izstopnem letališču predal policiji. Ugrabitve letal so se prenesle tudi na vzhodnoevropsko nebo. Dva Čehoslovaki sta prisilila letalo češke zračne plovbe, da je pristalo na nürnberškem letališču.

Zadnje dni aprila je zahodnonemški predsednik Willy Brandt prvič preizkušal svojo moč v Bundestagu. Zmagal je le s slabo večino.

Egiptovski predsednik Anvar El Sadat pa je prispele na tridnevne uradne pogovore v Moskvo. Največ so govorili o krizi na Bliznjem vzhodu in sovjetski pomoči Egiptu.

MAJ

Maj, mesec pomladi in ovetja, je bil v letu 1972 še najbolj miroljuben. Prve dni se je mudil na obisku v naši državi predsednik centralno afriške republike Bokassa. S predsednikom Titom sta si

(Nadalj. na 40. str.)

**Vsem varčevalcem in poslovnim
prijateljem želi JUGOBANKA
srečno in uspešno novo leto 1973**

**ŽIVILSKI
KOMBINAT
Ž I T O
LJUBLJANA**

DE Gorenjka Lesce
DE Pekarna Kranj
DE Tovarna čokolade
Gorenjka Lesce
DE Pekarna Tržič

vsem svojim potrošnikom želi srečno novo leto 1973
ter priporoča svoje izdelke: žitarice, mlevske izdelke,
kruh, pecivo, testenine, pekatete, čokolado Gorenjka,
rolade, kolače in izdelke obrata Šumi

Jeseniški danes in jutri v očeh »trmastega Notranjca«

● Hitra odzivnost in takojšnja reakcija na vse, kar neposredno ni v skladu z njegovimi poslovnimi načrti in kolektivnimi sklepi; izredna izrazna moč v besedah, dokazovanju in prepričevanju; nenehna in povsod prisotna poslovna odločnost in strokovnost; široka razgledanost in vsestranost — so značilne poteze generalnega direktorja jeseniške železarne dipl. inž. mag. Petra Kunca, ko se dan za dnem z vsakim delom svoje osebnosti in poslovne sposobnosti bori izključno le za boljši železarjev jutri...

● Nenehno gibanje in delovanje, aktivnost v domača vseh dejavnostih družbenega in političnega življenja v občini je verjetno tudi ena izmed glavnih potez njegove osebnosti. Poteza, ki vsekakor izvira iz njegovega značaja. Že kot mladi in obetajoči športnik kar ni mogel strpeti ob enostranskem športnem izživiljanju in tudi delo v enem samem šolskem krožku ali organizaciji ni moglo potešiti njegove stalne želje in nemirnega hotenja po znanju, odkrivanju, izpopolnjevanju...

● Posledica vsestranske delavnosti v utrujajočem delovnem dnevu, ki vedno znova terja vse posledice popolne izčrpanosti telesa in duha, je najbrž občasna vzklipljivost, ki jo odkritosrčno priznava. Tako kot priznava, da je večkrat njegova preuranjena ocena sogovornikove sposobnosti ena izmed njegovih napak...

● Svojo resnično srečo in življenjsko razvedrilo išče v tistih redkih trenutkih z družino nekje na smučiščih, na sprehodih, v melanholiji samotnih trenutkov, ob poslušanju skupnih plošč in najmilejših zvokov glasbe, ki jih iz klavirja izvablja njegova hčerka...

Tako vam tokrat predstavljamo generalnega direktorja jeseniške železarne. V odgovorih, ki niso v neposredni zvezi s samim gospodarjenjem v Železarni, pa vendar imajo v vsakem odgovoru tudi svoje mesto.

Inž. mag. Peter Kunc nas je sprejel z vso pripravljenostjo in pozornostjo, z njemu lastno nenarejeno ljubeznivostjo in pristno odkritosrčnostjo.

Trmasti Notranjec

»Kje ste se rodili in kaj je vplivalo na vašo odločitev, da se posvetite železarsstvu?«

»Rodil sem se 1. januarja 1936. leta v Sinji Gorici pri Vrhniki kot zadnji otrok v številni družini. Pravijo mi tudi trmasti Notranjec. Po osnovni šoli sem nadaljeval na klasični gimnaziji v Ljubljani, se po maturi vpisal na strojno fakulteto. Zadnja tri leta me je štipendirala železarna Jesenice in ko sem se vključil v to sredino na Jesenicah, sem se kmalu nave-

zal na kraj in ljudi. Delal sem kot projektant, vodja konstrukcijske grupe in pridno študiral energetiko. Leta 1968 so me izvolili za glavnega direktorja in letos sem bil ob prvi reelekciji ponovno izbran.

Medtem ko sem v mladih letih deloval v domačih športnih društvih, šolskih društvih in organizacijah, sem v letih na Jesenicah deloval na širokem področju družbenih dejavnosti: bil sem predsednik aero kluba, se udeleževal v šolstvu, prosveti, stanovanjskem podjetju itd.»

Napori za množičnost

»Kaj pravite na očitke, da Železarna Jesenice podpira le vrhunski šport?«

»Železarna Jesenice je pred leti prejela visoko priznanje za uveljavljanje rekreativne dejavnosti in tudi zdaj v Železarni na vse načine podpiramo in se zavzemamo za množičnost in železarjevo športno rekreacijo. V naših sindikalnih tekmovanjih sodeluje okoli 2000 železarjev, podpiramo pa vse vrste športnega delovanja od šaha do rekreativnega hokeja. Čeprav smo storili precej za rekreacijo, pa ne trdimo, da ne bi lahko tudi več. Premalo je še ljudi, ki redno obiskujejo tedenske rekreacijske ure.

Res pa je, da železarna podpira tudi vrhunski šport, saj smo pred leti sprejeli patronat nad hokejem in smučanjem, s tem, da izdatno podpiramo tudi vse druge dejavnosti: šah, godba itd. Prav zaradi strukture prebivalstva pa sta vrhunska športa, predvsem hokej, na Jesenicah izredno priljubljena. Mislim, da smo s tem, ko smo zgradili novo halo, dali možnost tudi drugim. Menim, da bi morali biti Jeseničani na halo bolj ponosni.

Stroški zaradi vrhunškega športa se kažejo predvsem v zelo veliki odsotnosti z dela: v letu 1972 kar 4200 delovnih dni! Za vrhunski šport smo torej letos namenili 543.500 dinarjev, za rekreacijo 200.000 dinarjev, za kulturo v okviru železarne 90.000 dinarjev, za rekreacijo v okviru tovarniške mladine 40.000 dinarjev za kulturo v občini na primer 110.000 dinarjev in za razne druge dejavnosti 121.000 dinarjev.»

Premalo zavzetosti

»Ko ste že omenili kulturo: kakšen je vaš osebni pogled na jeseniško kulturo?«

»Železarna Jesenice namenja nekaj sredstev za kulturno življenje v občini, vendar je tako naša pomoč kot stalni viri financiranja vse premalo za tako kulturno življenje, kot bi ga imeli radi. Tako za kulturo kot za vsako dejavnost velja, da denar ni vse, da je precej več tudi trdna volja, kar so nam pokazali tudi že v drugih občinah. Prav zadnje čase se zelo prizadevajo za izdelavo načrtov za nov kulturni dom na Jesenicah. Takih akcij je bilo v povojnem obdobju več in mislim, da bolj hromijo kot pa pospešujejo delo prosvete in kulture. Res pa je tudi, da večje priznanje vedno dobe le funkcionarji kot pa marljivi delavci, ki dan za dnem prebijejo v društvu, gledališču itd.»

Zaprto je jeseniškega železarja

»Še vedno povsod slikajo jeseniškega železarja kot delavca, ki izredno težko dela, po delu pa se vdaja pijači. Kaj menite vi o njem?«

»Kljub temu, da delo železarja ni več tako težko kot pred desetletji, pa še vedno dela v zelo težkih pogojih, ki bodo delno odpravljeni le s premišljenimi investicijami. Težko delo zahteva, da prihaja na delo spočit, da je pri delu previden. Še vedno pa obstaja slab sloves, da je

grob in da se zateka v gostilne. Danes pa je resnično tega vse manj.

Z razvojem samoupravljanja železar izgublja prizvok revolucionarnosti, saj svojo voljo izraža v ustreznih samoupravnih organih. Se vedno pa se je pripravljen boriti za svoje pravice, za boljši delovni jutri kolektiva. Delaven je, prizadeven, pri delu nekoliko sam vase zaprt. Prav tak se pojavlja tudi v družbi ali na cesti. Ob posebnih prilikah pa se razživi in je široko razumevajoč za vse okoli sebe. Predan je novim idejam, poln poleta, ko so njegove ideje tudi sprejete.»

Več neposrednosti

»Kakšen je odnos med vami in železarjem? Se srečujete z njim tudi zunaj železarne?«

»Zelo često. Večkrat prav iz teh pogovorov zunaj železarne spoznavam, kaj mislijo o podjetju, mojem in svojem delu. Skupaj z njimi sem preživel nekaj zelo težkih let. Kljub temu proti meni, ob ustavitvah dela, upravičenih in neupravičenih zahtevah, niso bili sovražni. V večini primerov so zelo skrbno tehtali razloge, zakaj so njihove želje v določenih trenutkih le prevolike. Želel bi, da bi bilo veliko več delavcev pripravljeno spregovoriti o vsem, čeprav bi bilo v nasprotju s tem, kar mislim sam.

Delavci včasih zelo težko razumejo naloge, ki jih mora opravljati direktor, in le malo katere stiske so jim znane. Zato je v pogovorih večkrat izražena marsikatera pikra na račun mojega dela. V tovarni pa so zelo korektni, celo nekoliko preveč. Kritika, ki je podprta z dejstvi, bi marsikdaj zmanjšala razdaljo, ki med direktorjem in neposrednim proizvajalcem v tako velikem podjetju vsekakor obstaja.»

D. Sedej

VELETRGOVSKO **STEKLO** EXPORT
PODJETJE J U B L J A N A IMPORT

Bližajo se prazniki. Treba bo kupiti darilo. Nič zadrege. Vstopite v trgovino podjetja Steklo v Kranju na Titovem trgu 17 in rešeni boste skrbi.

Skrbno izbran asortiment najlepših izdelkov iz stekla, porcelana in keramike vas bo navdušil.

Na svidenje pri Steklu v Kranju.

s poslovno enoto Koloniale Bled

**želi vsem,
posebno pa svojim potrošnikom**

srečno in uspešno novo leto 1973

Zahvaljujemo se vam za zaupanje v preteklem letu in se še vnaprej priporočamo

Delovna skupnost
Veletrgovina Živila Kranj

**Vsem
občanom
srečno
1973**

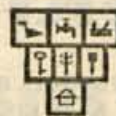

**KOLEKTIV CESTNEGA
PODJETJA V KRANJU**

**Prešernovo
gledališče Kranj**

želi vsem cenjenim abonentom in obiskovalcem srečno novo leto 1973

**Servisno podjetje
Kranj**

**Tavčarjeva 45,
telefon 21-282**

želi vsem svojim prijateljem in delovnim ljudem srečno novo leto 1973

Se naprej se priporoča za sodelovanje z vsemi svojimi dejavnostmi: zidarska, mizarska, vodovodno-inštalaterska, kleparska, krovska, ključavničarska, pleskarska, električarska in pečarska. Gospodinjski biro: šivanje oblačil po meri, pobiranje zank in izdelava gumbov.

**Kranjske
opekarne
Kranj**

z obrati: Bobovek, Češnjevsek in Stražišče

Nudi vse vrste zidne in stropne opeke po ugodnih cenah in želijo vsem občanom srečno in uspešno novo leto 1973

70 ljubljanska banka

podružnica Kamnik

želi vsem svojim cenjenim vlagateljem in občanom srečno novo leto 1973

Žitojmet Senta

**skladišče Kranj,
Tavčarjeva 31**

želi vsem cenjenim odjemalcem, poslovnim prijateljem in občanom srečno in zadovoljno novo leto 1973

FATAMORGANA

Fatamorgana je zračna optična prevara, slepilo oziroma privid. Pojavlja se kot posledica živčne in telesne izčrpanosti, ko človek kot v snu vidi tisto, česar si želi, a je vse skupaj le utvara.

Ta pošast se me je v življenju samo enkrat polastila. Bilo je to za božič 1943, leta na Jelovici.

Prve dni decembra 1943, leta sem se odločil za odhod v partizane. Tedaj sem bil star 17 let. Mati, ki je ležala bolna, mi je rekla: »Poglej, kako si slaboten. Ne odhajaj v tako hudi zimi, počakaj pomladi. Nemočem te ne bo treba ubiti, saj boš sam umrl, ko si pa vedno bolehen. Kaj misliš, da partizani spijo v posteljah.«

Tiho sem zaprl vrata in se izgubil v mrzlo decembrsko noč. Z menoj je v partizane odšel tudi Jože Vovk iz Smokuča (pred nekaj leti se je smrtno ponesrečil kot oficir vojnega letalstva), Fajdigov Janez iz Vrbe in še dva Jeseničana, ki sta prišla na dopust iz nemške vojske. Odpejval nas je vosovec Miloš Hrovat (sedaj uslužbenec občinske skupščine Kranj). Pod Vrbo nas je sprejel Tine Dolar-Ciro, sekretar rajonskega komiteja Zirovnica. Ze prvo noč smo spali s partizani na Jelovici.

Pri Debelaku v Rovtu v Selški dolini smo se priključili Prešernovi brigadi. Dodelili so me v 2. četo 2. bataljona, ki mu je poveljeval Franc Jernej-Milčič (sedaj ima gostišče na Pokljuki). Ze prvi večer smo šli v akcijo na

tekstilno tovarno v Stražišču. Zaplenili smo veliko blaga. Od tam smo se vrnili v Rovt, blago pa smo odnesli proti Potoku. Kje vse smo potem hodili, ne vem. Vem le dobro, da smo osem noči zapored hodili in da v osmih dneh ponoči nisem niti za trenutek zatislil oči. Podnevi sem sem ter tja ujel kakšno uro spanja. Posebno dobro mi je ostal v spominu pohod brigade iz Pozirna na Jamnik. Vso noč smo hodili po hribih, grapih in gozdovih; gor in dol. Zjutraj smo lačni in izmučeni prispeli na Jamnik. Ze deset dni nisem videl kruha. Tako lačen nisem bil nikdar ne prej in ne pozneje. Teslihi so nas, da bodo kuharji pripravili dobro večerjo. Ze od prejšnjega dne nisem ničesar zaužil. Bili smo v novi hiši. S skupino borcev sem ležal v zgornjih prostorih, kjer še ni bilo nobene opreme ali peči. V žolodcu je krulilo, po telesu pa me je mrcvaril mraz, da sem poskakač bo sobi.

»Večerja!« je zaklical dežurni. Urno sem stopil v vrsto. Bil sem šesti po vrsti, le nekaj metrov oddaljen od dišečega kotla. Tedaj so v bližini odjeknili strelji.

»Nemci!« je nekdo zakričal, »prevrnite kotle!«

Kuharji so v sneg prevrnili skuhano večerjo. Nihče od borcev je ni okusil. Povrh tega je začelo še močno snežiti. Od Jamnika do Vodiške planine je komaj tri kilometre zračne poti in nekaj čez tristo metrov višinske razlike. Po poti so vodniki zašli in mi smo do tja potrebovali več kot deset ur. Meni se še danes dozdeva, da smo venomer ležli v hrib. Pred menoj se je prevrnila mula, natovorjena z minometalcem, in se skotala sto metrov po strmim pobočju. Borci so kleli mulovodca, saj so morali po žival in opremo. Mula je ostala nepoškodovana. »Jutri bo božič!« mi je de borec, ki je hodil za menoj. Spomnil sem se materinih besed: Saj boš kar sam umrl v mrazu in snegu. Počakaj pomladi. Le mladostna trma in ponos sta me gnala naprej. Če drugi vzdržijo, bom tudi jaz.

Na Vodiški planini ni bilo za vse prostora. Dva bataljona sta šla naprej na Selško planino. Snega je bilo več kot meter. Prvi v koloni so se menjali na vsakih nekaj metrov. Gazili so do pasu. Le od kod jemljejo toliko moči? Nas novince niso šili naprej. Zdelo se mi je, da nas čuva kot dojenčke.

Popoldne ob dveh smo prišli na Selško planino, toda brez hrane. Ze dva dni nisem

ničesar zaužil. Razmestili smo se po planšarskih kočah in si zakurili ogenj. Od svežih smrekovih vej se je tako kadilo, da smo bili več pred kočami kot v njih.

»Potrebujemo petdeset prostovoljcev,« je dejal poveljnik, »da bi šli po hrano v Bohinje.«

Javil sem se. Tako sem bil lačen, da sem želel čimprej priti do hiš in kruha.

Spet smo gazili globok svež sneg. Po poti sploh nismo govorili, tako smo bili utrujeni in lačni. Pot se je neskočno vlekla. Pozabil sem na izčrpanost in lakoto, mislil sem le na to, kdaj bomo prišli do prvih hiš.

Kar nenačak se na ovinku izza debele smetke prikaže s snegom pokrita hiša, potem še ena in za njo naselje.

»Fantje, prišli smo v vas. Poglejte, koliko hiš je pred nami,« sem vznemirjeno vzkliknil in pospešil korak.

»Kaj se pa norčujete?« zaslišim glas.

»Ste slepi, pogledajte, še par korakov je do hiš.«

V mislih sem videl kmečko izbo s toplo pečjo, ki jo krasijo drevesce. Otroci za pečjo hlatajo suhe hruške in potice, na drevescu gorijo svečke, babica pa pripoveduje pravljice. Kako lepo je to! Hiše so se sčasoma razblinile. Tam so stale le košate smreke, težko obložene s snegom. Privid! Se mi morda meša? Dobro vem, da sem videl hiše.

Za naslednjim ovinkom sem spet zagledal vas, Fatamorgana! Preden smo prispeli do neznane vasi v Bohinju, sem videl najmanj še sto hiš. Opomogel sem se šele v neki hiši, kjer je politikomisar razdelil hleb kruha. Vsakdo je dobil kos kruha in slanice. Po treh dneh sem prvič spet jedel. Ko bi danes vedel, čigav je bil ta kruh. Katera je bila tista dobra bohinska vas, ki je nahranila prešernovce.

Dobili smo krompir, fižol, sol, potice, kruh, odpejvali pa smo tudi dve kravi. Nazaj grede smo zašli, ker je sneg pokril našo gaz. Na Selško planino smo se vrnili šele okrog poldneva.

Večerja je bila obilna. V kotlih je bilo več mesa kot fižola. Jezilo me je, ker sem imel majhno porcijo. Toda intendant je pozival, naj h kotlu pridejo repetaši. V vrsto nas je prišlo okrog sto. Tisti, ki so imeli večje porcije, so bili že siti. Toda hrane še vedno ni zmanjkalo. Mi verjamete ali ne, šestkrat sem šel h kotlu po hrano, preden sem bil sit.

J. Vidle

Sparovčkov ata so imeli dva sinova: Lojzeta in Janeza. V žoli sicer nista blestela, a doma na kmetiji sta bila pridna kot le kaj. Posebno starejši Lojze, ki se mu je obetalo nasledstvo trdne in velike Sparovčkove kmetije. Ko pa so ata umrli, se je poprej pridni Janez povsem spremenil. Začel je pohajkovati, zahajati v gostilne in javno oznanjati, da Lojzeta ne bo za hlapca. Čeprav ga je Lojze prepričeval, naj svoj del kmetije s pridnim delom poveča, je Janez vse zakvarjal in zapravil. Ostala mu je le tovarna, a pri strojih ni dolgo vzdržal. Nekega dne je izginil in nihče ni vedel kam. Vedeli smo le to, da je odšel čez mejo.

Šele čez tri leta se je spet prikazal in od tedaj naprej prihaja domov vsako leto, ob novem letu. Naša vas je zakotna, majhna, zato nam njegov prihod pomeni posebno doživetje. Tedaj pozabimo celo razmišljati o tem, kje za vrata dobi Sparovčkov Lojze toliko denarja, da si lahko v enem samem letu kupi kosilnico, mlatilnico pa traktor.

Cetudi ima Janez nabrušen jezik, imamo mi zato bistro oko. Ni nas, za primer samo, prvo leto mogel prepričati, da se v Nemčiji valja v denarju, ko pa se je Stefetova Zina jasno spominjala, da je pred odhodom nosil prav isto obleko kot jo je nosil ob vrnitvi; tudi drugo leto se je zamen bahal, da se je pripeljal z avionom, ker sta mu v oštariji pomotoma z nekaj devizami vred izpadli tudi železniški karti; tretje leto so naši dedci pili v oštariji kot za stavo nekaj dni in tedaj bi bili skoraj prepričani, da ima Janez zares dovolj denarja. A kaj, ko je prav na novega leta dan prinesel prav pred naša vrata nekega mestnega gospoda, ki je ves iz sebe spraševal po falotu, takem in takem po videzu, ki naj bi mu preprodal star kasetni magnetofon za hudimano visoko ceno.

Naš zdomec Janez

Letos pa nam je pripravil popolno presenečenje. Pripeljal se je z avionom, o katerem nam je pripovedoval že nekaj let. In da bi bila mera polna, je s seboj pripeljal neko pomazano in pošminkano, semasto žensčino, ki se je važno predstavljala za Hrabroslavo Plahič. Ta Hrabroslava je bila ogvartana brez vsakega okusa.

Ko se je bel mercedes ustavil pred Sparovčkovo domačijo, vso lepo in belo, z rožami v oknih, z velikim hlevi, polnimi živine, se je našminkano strašilo naprej namrgodilo ob pogledu na hleve in njihov značilni vonj, iz spačenih ust pa je prišlo nekaj takega kot »es štinki!« Janez pa je z odprtimi usta ogledoval prenovljeno domačijo in čisto nov volkswagen pred njo. Iz zanesljivih virov vemo vaščani že to, da mu je ob novih gospodinskih strojih in barvnim televizorjem njegovega brata zmanjkalo besed.

Znano nam je tudi, da je pozneje Lojze klobuk, ki mu ga je bil prinesel Janez iz Nemčije, nosil le v hlev in da je gospodinja iz podarjenega blaga, iz katerega naj bi si ukrojila obleko, sešla dva predpasnika.

Janez pa ni zija le doma, zija je tudi nad našo novo samopostrežno, bifejem, avtomatskim kegljiščem v sosednji vasi. Njegov obisk pa je trajal le dva dni, ker ga je tista Plahičeva Hrabroslava prepričala, naj se po neljubem dogodku v trgovini vrne v Nemčijo. Stacumarjeva Mara ve povedati, da je prišlo to čudo modnega oblačenja v trgovino, po kruh. Ko je nadvse visokostno rektor: »Dajte mi švare broi!« je Mara kar privzdignila. »Kakšen broi, spakedralo! Govori po naš!«

No, ko je onl dan Janez odhajal, tokrat s polnim avtom kolon in mesa, je bratu zaupal, da se bo najkasneje v nekaj mesecih vrnil. Takoj tedaj pač, ko bo odplačal zadnji obrok za avto, ki ga je bil kupil rabljenega na 90 obrokov odplačevanja. Ob odhodu je pomežiknil tudi Mlakarjevi Lizi, ki trdi, da je to zanesljivo znamenje, da se spet namerava vrteti okoli nje.

Mi pa smo kar malo razočarani, ker se naš edini zdomec v vasi vrača, saj nam bo po vsej ostalo le še vsakdanje gledanje v sosedov lonec. Ze veste, da Sparovčkova gospodinja le po eno žemljo kupuje in da...

D. Sedej

Jože Vidle

Gozdno gospodarstvo BLED

**Vsem delovnim ljudem in poslovnim
partnerjem želimo uspešno novo leto 1973**

Kolektiv zdravstvenega doma Kranj

z enotami v Kranju, Škofji Loki in
Trzinu

**želi občanom
srečno 1973 leto**

Tekstilni center Kranj

izobraževalna in proizvajalna delovna organizacija
čestita

vsem občanom in poslovnim prijateljem
srečno novo leto 1973

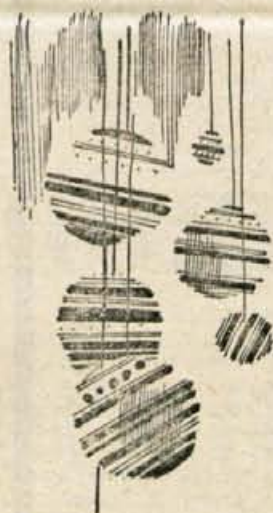
Nudi kvalitetne vrste lepljivih CENTELIN medvlog
za konfekcijo

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

z obrati:

Oljarica, Mlekarna, Klavnica, Kmetijstvo, KZ Radovljica in Komercialni servis želi svojim poslovnim prijateljem in potrošnikom srečno in zadovoljno novo leto 1973

**Kovinsko
podjetje
Kranj**

**želi vsem občanom in poslovnim
prijateljem srečno in uspeha polno
novo leto 1973**

TITAN
K A M N I K

tovarna kovinskih izdelkov in livarna Kamnik

proizvaja: fitinge črne in pocinkane, ključavnice navadne in cilindrične, obočanke navadne in cilindrične, motorne mesoreznice in drobilke za orehe, ulitke iz temperane litine za avtomobilsko, strojno in elektro industrijo.

Cenjenim potrošnikom priporočamo naše izdelke in jim želimo srečno in uspešno novo leto 1973

ŽITO Ljubljana
DE Vesna Kamnik
želi vsem občanom in poslovnim
prijateljem
srečno novo leto 1973

Priloga cenjenim potrošnikom obisk
v poslovalnicah:

Slaščičarna, Titov trg 11
Pekarna, Kidričeva 8
Slaščičarna, Kidričeva 34
Bife v prodajalni »Metalka« in
Slaščičarna-bife v isti stavbi
Bachus bar »Šumi«

Ko pridete v Kamnik, obiščite naše poslovalnice!

Odlikovanje

Naveličan razprav o proizvodnem planu za ta mesec je tovariš Odbornik komaj čakal, da pridejo prazniki in da si bo malo oddahnil. Niti opazil ni, da je žena nenavadno dobro razpoložena, čeprav je spet prišel kasneje domov, kot je rekel. »Dragi moj, oprost, ker sem vedno sitnarila, da si premalo doma. Zdaj vidim, da imaš prav. Čestitam za priznanje,« je žgolela. (2) Odbornik ji je vzel iz rok pismo in prebral z vabila, naj dan pred praznikom pride zvečer v dvorano krajevne skupnosti, kjer mu bodo na slovesnosti izročili odlikovanje za vztrajno in neumorno delo.

Spreletelo ga je in dobre volje ter zadovoljen je zvrnil kolarček na zdravje z veselo boljšo polovico.

Tovariš Turist se je s predstavnikom znane turistične agencije pravkar pogajal za ceno 14-dnevnega dopusta za 110 turistov iz Amerike, ki bi del januarja prebili v hotelu, v katerem je direktor. Poudarja je bila vabljenja, samo da bi predstavnik agencije popustil kakšen dinar pri pogojih. Tedaj je zazvonil telefon: »Ljubi, pridi danes domov na kosilo, prosim. Čaka te presenečenje,« je začebljala žena. »Kaj za vraga sem spet pozabil?« je zagodrnjal Turist. Sele ko je ugotovil, da ne boljše polovica, ne nadebudni sin nimata rojstnega dne, da ni obletnica poroke in da tudi tašča ne more imeti nič za bregom, je na hitro sklenil pogodbo s predstavnikom agencije in nestrpen odšel domov. Doma ga je res čakalo presenečenje. Vabilo ga na proslavo praznika, kjer mu bodo izročili odlikovanje za dosežene uspehe in napore pri razvoju družbene skupnosti.

Dan pred praznikom, ko je tovariš Odbornik že odhajal domov, da se pripravi na večerno podelitev odlikovanja, je zazvonil telefon. Takoj je po glasu spoznal sekretarja: »Ne vem, kako naj ti pojasnim. Neka nerodnost, težava, saj veš... No, za odlikovanje gre. Ker so pri tvojem odlikovanju mišljene zasluge v podjetju, ti ga bomo poslali tja in ti ga danes zvečer ni treba hoditi iskati v krajevno skupnost.«

Direktor Turist si je uro pred začetkom slovesnosti nadel slovesno obleko in točno ob napovedani uri prišel v dvorano krajevne skupnosti. Po govoru in programu je sledila podelitev odlikovanj. Precej jih je bilo iz raznih krajev in raznih podjetij. Cudni občutki so ga obhajali, ko so bila odlikovanja podeljena. Tedaj pa ga dregne predstavnik uprave: »Veš, sekretar te je najbrž pozabil obvestiti o spremembi. Tvoje odlikovanje bomo poslali v hotel, da ti ga tam izročijo. Nekaj se je zapletlo. Boš že izvedel. V glavnem gre za to, da si predvsem v podjetju delal, na terenu te pa ni bilo kaj dosti videti.«

Pri Turistovih in Odbornikovih doma so žene spet vihrale. Pravo nevihto pa sta oba tovariša doživela po praznikih, ko sta njuni ženi izvedeli za pravi vzrok, zakaj jima niso podelili odlikovanj.

Tovariš Odbornik menda ni bil povabljen na podelitev, ker se mu ne zdi prav, da njegov sosed, ki sploh nima obrtnega dovoljenja, na debelo popravlja avtomobile. Ker se je pritožil čezenj na občinski upravi, mu je to zameril neki pomemben mož, ki mu sosed vedno popravlja avto. Ta je zahteval na pristojnem mestu, naj se Odbornikovo odlikovanje zadrži, ker ga za delo na terenu tako ni zaslužil. »Saj sem ti vedno govorila, da se preveč ženeš, zraven pa še vtičaš nos v stvari, ki te nič ne brigajo,« je jezikalil boljši del Odbornikovih.

Turistova žena pa je možu še enkrat očitala: »Nič kolikokrat sem ti že rekla, da bodi več doma in ne vzemi svakinje v službo v hotel. Zdaj pa imaš. Kaj pomaga, če je hotel pred tvojim prihodom vedno imel izgubo, zdaj pa je že več leto nima. Več bi bil doma, da bi te sosedje videli, pa svakinje ne bi vzel v službo, pa bi dobil odlikovanje. In še življenje bi nam bilo doma bolj znošno.«

Vsa srenja pa se zdaj tišči glave skupaj in razglablja: »Kako, da inna tisti pomemben mož pri nas tolikšno moč, da lahko prepove podelitev odlikovanja? Saj je odlikovanje več kot navadno darilo, aže

Polke in valčki radovljiškega ansambla Gorenjci

Vsi člani ansambla so doma iz radovljiške občine — Oboževalcem (in oboževalkam) bo kmalu na voljo nova plošča vse bolj priljubljenega narodno zabavnega ansambla

Više radovljiških Gorenjcev že lep čas niso več neznane ljubiteljem narodno zabavne glasbe. Po pravici povedano pa sem fante поблиže spoznal šele v letošnjem maju na Bledu, takrat, ko jim je bila zapupana še posebno odgovorna naloga: poskrbeti za dobro razpoloženje na slovesu od nevest ob priliki letošnje folklorno turistične prireditve »Kmečka ohcet 72«. In člani instrumentalnega kvinteta Gorenjci res niso zatajili! Ko

za stavo so »rezali« valčke in polke, ko so se na lojtrskem vozu peljali okrog jezera.

Takrat seveda za klepet ni bilo časa. Pač pa smo se za pogovor zmenili nekaj mesecev kasneje, ko so se muzikantje vračali z enega od številnih gostovanj po Sloveniji. Harmonikar Franc Habjan, klarinetist Dane Starič, trobentar Ivan Markovič, basist Marjan Legat, kitarist Tine Jerele ter pevec Gorči Solar

in Franc Ankerst (možak na koncertih poskrbi tudi za kak »hec«) so bili pri priči pripravljeni žrtvovati nekaj minut časa, ki so bile potrebne, da je nastal pričujoči zapis.

»Zares veliko nastopamo,« so mi povedali najprej. Se posebno pogosto gostujemo po primorskih, notranjskih in — jasno — gorenjskih krajih. Ja, tudi po manjših, odročnejših vaseh! Veseli smo že, če so poslušalci zadovoljni. Denar je drugotnega pomena! Le tako si lahko razlagamo nastop v znanem partizanskem središču Rut nad Baško grapo, v Godoviču, kjer nas gledalci nikakor niso hoteli spustiti z odra, pa brezplačne nastope v bolnišnici za duševno bolne v Begunjah, v domu onemoglih na Gomilskem, v bolnišnici na Golniku... Radi se odzovemo tudi vabilom za nastope na oni strani meje: na Koroškem in v Benečiji.«

Ce Gorenjce pobaraš, kaj jih je »potegnilo« skupaj, ne bodo dolgo razmišljali. Ljubezno do glasbe, pravijo.

»Ze prej smo vsi igrali v raznih drugih glasbenih sestavih. No, potem pa nas je pot pripeljala skupaj. Dva člana ansambla sta doma iz Radovljice, dva iz Lesc, po eden pa iz Begunj, Gorij in Kroke!«

O načrtih za prihodnost fantje iz ansambla ne govorijo radi.

»Večjih uspehov se ne nadejamo,« pravijo. »Neki cilj smo že dosegli. Seveda pa se cilji kar naprej sami zastavljajo! Pa naj povemo, da prav zdaj pripravljamo že našo drugo veliko ploščo. Upamo, da bodo tudi nove skladbe poslušalcem všeč!«

In še nekaj so Gorenjci zaupali! V zimskem času bodo pripravili po različnih krajih več koncertov in prepričan sem, da bodo marsikomu skrajšali kako urico dolgega nedeljskega popoldneva. Vsakemu povabilu se bodo radi odzvali!

J. Piškur

J. Govekar

Ansambel radia Tržič med najbolj priljubljenimi amaterskimi ansambli pri nas

Ko je stekel lokalni program Radia Tržič, se je ustanovil tudi radijski ansambel. Pobudnik in organizator ansambla je bil Nenad Antonič, takratni urednik športnih oddaj, ki je v ansamblu igral kitaro. Zasedba je bila povsem standardna, z njim pa so nastopili pevci amaterji, doma iz Tržiča. Po dobrih treh letih nastopanja sta se ansamblu priključila danes zelo popularna pevca Janko Ropret in Majda Jazbec.

V ansamblu se je zvrstilo več dobrih glasbenikov: saksofonist Andrej Arnold, študent jazz akademije v Gradcu in pogosto član zabavnega orkestra RTV Ljubljana, orglar Lado Jakša, bivši član Delia-lov in drugi. Trenutno so iz potreb, ker dajejo prednost vokalistom, zmanjšali zasedbo ansambla na kvartet: Drago Peteh — bobni, Anton Remškar — bas kitaro, Boris Eržen — orgle in Marjan Ogrin — trobenta. Marjan Ogrin je že štiri leta tudi vodja ansambla. Ansambel je v zadnjem času postal eden najbolj popularnih in iskanih amaterskih ansamblov v Sloveniji. Da bi se bolj seznanili z ansambelom in njegovimi uspehi, smo zastavili vodji ansambla nekaj vprašanj:

● »Kdaj se je uveljavil vaš ansambel?«

»V zasedbi, v kateri nastopamo sedaj, smo igrali že pred štirimi leti. Ker smo vsi člani ansambla redno zaposleni, smo nastopali le v bližnjih krajih, kot so Bled, Bohinj, Kranj in Škofja Loka. Povsod smo nastopali uspešno. Poseben ugled ansamblu pa so dali nedvomno tudi znani pevci, kot so Jožica Svete, Sonja Gaberšček, »«

M«, Ivo Robič, Marko Novosel, Radojka Šverko in drugi, katere smo spremljali.«

● »S čim ste trenutno najbolj zaposleni?«

»Zaradi mnogih želja iz raznih krajev Slovenije, da bi nastopili tudi pri njih, smo se člani ansambla Radia Tržič odločili, da priredimo več koncertov v raznih krajih Slovenije. Na tej turneji, če jo lahko tako imenujem, nastopajo še pevci Sonja Gaberšček, Janko Ropret in Braco Koren. Glasbene točke pa povezuje Mirko Bogataj. Do sedaj smo imeli že 17 koncertov, v programu pa jih imamo se približno 58.«

● »Se mogoče spominjate kakšnega posebnega dogodka iz dosedanjih koncertov, ki jih prirejate po Sloveniji?«

»Zelo dobro mi je ostal v spominu nastop v Kočevju, ko so oboževalke Ropreta in Korena vdrle v garderobo, da bi dobile njune fotografije in avtograme. Da se je direktor poleg, je pretekla cela ura. Pa tudi avtomobil so nam popisali z raznimi pozdravi in željami.«

Zaposlimo takoj:

raznašalca-(ko)

Jutranjika Delo naročnikom na dom za dostavni okoliš Kranj — Primskovo in

raznašalca-(ko)

Jutranjika Delo naročnikom na dom za dostavni okoliš Tržič — mesto.

Zaposlitev primerna za gospodinje, upokojenke in študente. Ponudbe sprejema podružnica ČGP Delo Kranj, Koroška 16, telefon 21-280.

Kolektiv splošnega
gradbenega podjetja

PROJEKT KRANJ

želi občanom in poslovnim
prijateljem srečno in uspeha polno
novo leto 1973

Vsem občanom
in poslovnim
prijateljem želimo
srečno in uspešno
novo leto 1973

Zavarovalnica SAVA

Zavarovancem
se zahvaljujemo
za zaupanje in se
priporočamo

OZP Elektro Kranj

Cesta JLA 6

s svojimi delovnimi enotami

Distributivna enota Kranj
Distributivna enota Žirovnica
Proizvodna enota Kranj
in uprava

želi srečno in uspešno novo leto
1973

Kinematografsko podjetje Jesenice

Vsem delovnim ljudem in obiskoval-
cem želimo srečno in uspeha polno
novo leto 1973 ter se priporočamo
za nadaljnji obisk

Zavod za gojitev divjadi

KOZOROG KAMNIK

želi vsem občanom srečno in uspeha
polno novo leto 1973

Vodovod KRANJ

Vsem odjemalcem vode na območju
občine Kranj in Medvode ter poslov-
nim partnerjem želimo srečno in
uspehov polno leto 1973

»HUDIČ JE TO — VSE SKUPAJ!«

Kmeta Gašperja izgubljene iluzije — O vasi, ki počasi umira, in o poljih, ki jih požira plevel

Ne bom vam izdal imen. Vsaj pravih ne. Toda niti hribovsko naselje Mokrica niti stari Gašper, glavni »junak« pričujoče štorije, nista izmišljena. Resnično obstajata. In še veliko Mokric in Gašperjev je v Sloveniji. Zato nazivi niso pomembni. Pomembna je le njihova usoda, njihova negotova sedanjost, ki nima bodočnosti. Vasice, raztresene po obronkih naših gora, so namreč obsojene na smrt, na počasno umiranje. Niti opazimo ne, kako hira in propadajo, kako izgubljajo nekdanjo klenost. Od daleč je videti kot da so polne neuklonljive energije, kot da jim nobena stvar ne more do živga. Kamniti zidovi poslopij kipijo kvišku, strme, bodisi opečnate, bodisi skriljave strehe prijetno popestrujejo v zelenje ovito panoramo, majhna, zamrežena okna krasi raznobarno cvetje, lojtnik stoji pred hlevom...

Ko pa prisopeš bliže, ko začuješ lajež besnih psov, ki ne marajo nepoklicanih obiskovalcev, si razočaran; lojtniku manjka eno kolo, razpročelij mogočnih hiš odpada omet, v strehah zevajo luknje, polovica okenskih stekel je počeni, pozabljen kup gnoja onkraj opustele ropotarnice prekriva plašč gnilega listja, podivjano sadno drevje, ki ga nihče več ne obrezuje, nevarno ogroža trhlji drog električne napeljave, nekdanj skrbno obdelana polja prerašča osat, nepokošene travničke so zaphali ničvredni grmički, pod razmajanim kozolcem svatujejo vrabci...

Med stebroma vhodnih vrat drema uvel možakar. Pipa v ustih je ugasnila, vendar ni nikogar, da bi mu jo prižgal. Zaman napenjam oči in iščem otroke, katerih prešerni vrišči in kriki so sicer nepogrešljiva sestavina vaških dvorišč. Ni jih. Najbrž bodo v šoli, ugotovim sam pri sebi in stopim bliže k počivajočemu očaku.

Gašper pripoveduje

»Primojdunaj, spet sem zakinkal,« se razhudi starec in stokaje vstane. »Ali koga iščete?«

Brž odvrnem, da pravzaprav ne vem točno, kaj bi rad in da me zanima predvsem življenje tu gori. Nato vprašam, kje tiči mladina, kje je drobiž, ki naj bi pozneje prevzel krmilo razsežnih posesti.

»Mladina? Kakšna mladina neki!« žalostno vzdihne sosednik. »Sedem let bo kmalu, odkar je v vasi poslednjič zavekal novorojenček. In še tega so čez tri tedne odnesli, kajti starša

sta dobila sporočilo, da ju doli, v bloku, čaka stanovanje! Eh, oprostite, ker vpijem. Dohtar je ukazal, da se ne smem preveč razburjati; srce menda ni posebno zdravo. Ampak če pogrevam razmere v Mokrici, mi zmeraj znova zavre kri. Ne prenesem spoznanja, da nas jemlje vrag. — Toda poljdiva raje noter. Hladno postaja. Vsak en frakelje ga bova rukuila in malo podebatirala. Velja?«

Prikimam in stopim za njim. V površno pospravljeni izbi (očitno že lep čas ni občutila skrbne ženske roke) je prijetno toplo. Od peči sem puhti božajoča vročina. Molče sedeva. Medtem ko naliva žganje, bleknem:

»Ste šami?«

»Da. Lani decembra smo jo zagrebli, moj Rezo. Pravil sem ji, naj ne rine ven, v miraz, pa ni nič zalego. Pljučnico je staknila, babnica trmasta. Nobena zdravila niso pomagala. O, če bi jih imela štirideset, bi se nedvomno izveklela. A pri sedemdesetih, pri sedemdesetih moči opešajo.«

In je pristavil, da z njim ni dosti boljše. V mladosti bi lahko drevesa ruval. Sredi novembra, v najhujšem dežju, je nekoč ves dan trebil laz. Sploh ga ni zeblo, samo ponoči so gležnji malce otekli. Kdo bi verjel, da je tistikrat nalezl revmo, ki je dolgo potuhnjeno prežala, kdaj bo telo obnemoglo. Potlej, devet ali deset pomladi nazaj, sta nogi iznenada ohromeli. Bolečine so bile neznosne. Dasi nerad, je nazadnje, ko je napad minil, le odklamal v dolino, na pregled. »Nič več garanja, očal« so dejali specialisti. »Srčna zaklopka je načeta, previdni bodite.«

Pozabljene usluge

Mrak je jel lesti iz kotov sobe. Tiho sva ždela in pila. Gašperjev obraz so razbrazdale gube razočaranja in utrujenosti. Brzkone je premleval dogodke minulih let. Niti ene svetle točke ni vmes. Druga za drugo so iz hleva izginjale krave, iz svinjaka prašiči. Le po dve živali sta obdržala. Reza, ki je prevzela nase levji delež opravil, pač ni utegnila biti kos številnim dolžnostim.

»Pa sosedje? Mar niso hoteli pomagati?« sem prekinil neprijetni premor.

»Sosedje so na istem kot jaz. Večina jih komaj hodi, kaj šele, da bi delali. Njive propadajo, štale preprega pajčevina. Mukanje živine je vedno bolj medlo. Enajst domačij šteje Mokrica — in vse bodo šle rakom zvižgat. Sinovi in hčere, ki naj bi zamenjali betežne očete, uha-jajo proč. Volajeva dva sta mehanika, Zagarjev France strugar, Višnikarjev Tine je pobegnil v Avstralijo, Podbrekarjevi trije so v Ljubljani odprli tapetništvo... Tudi naš Marko je izgubljen. Srednjetehtnično je zaključil, zdaj pa poleg službe študira za inženirja. Ob nedeljah se z ženo pripeljeta sem gor. Tolažita me, da ne gre drugače, da je povsod enako. Zadnjič sta privlekla s seboj premožnega gospoda, ki bi rad vzel v najem vrhne nadstropje hiše. Praznike in dopust bo preživljal tukaj, je rekel. Lasten vikend bojda preveč stane. Privolil sem. Saj če temeljito premislite, ideja niti ni slaba. Zame so spodnji prostori dovolj.«

Žalostno je bivši krajevni veljak strmel predse. Spomini so ga preplavili in odnesli dvajset, trideset let daleč v preteklost. Takrat ni nihče slutil, da se bo napredek obrnil proti odročnim zaselkom. Kljub vojni je kmetijstvo cvetelo. Partizani so bili v vasi reden gost. Na Gašperjevem skednju so si uredili skričališče, jedli pa enkrat pri tem, enkrat pri onem gruntarju.

»Ali kdaj pridejo pogledat, kako vam gre?«

»Ne, žal ne. Izjema je samo kurir, ki smo ga pozimi tritridsetdesetega našli v Vrtačnikovi gmajni. Golen si je

zlomil in zmrznil bi, če ne bi naletel nanj stari Višnikar. Danes je ugleden funkcionar in poslanec. Odkrito priznava, da oblast do poljedelstva ni zavzela pravičnega odnosa. Odgovorni so se prepozno zavledli napak. Novi zakonski predpisi bodo težko nadoknadili nastalo škodo.«

V pijačo namočeni obup

Prižgala sva luči. V bleščavi žarnice sem poleg črvice omare uzrl svezjen časopisov: Delo, Glas, Kmečki glas, Družina... Gorjani, kot kaže mnogo berejo.

»Hvalabogu, vsaj oči mi niso odpovedale pokorščine,« je, kakor bi slutil o čem tujtam, nadaljeval Gašper. »Kje sva še ostala? Aha, zakoni. Noben zakon ni sposoben zbrisati globoko zakoreninjenega, četrto stoletja podpihovanega mnenja, da smo kmetje nekakšna kasta zagovencev, nekakšen simbol preživetega v najslabšem smislu besede. To prepričanje izvira iz obdobja, ko so imeli agrarno dejavnost za postransko, nevažno zadevščino, za pomožni servis favorizirane industrije. Nikar ne protestirajte! Predobro vem, kako je. Marka so sošolci nešteto krat ozmerjali s kmetavtom kmetavzastim. Zasovražil je svoje poreklo in niti vreča cekinov ga ne bi obdržala v Mokrici. Ali pa Volajev Lojz in Klemnov Boštjan. Oba sta sklenila zapisati se zemlji. Čast sovrstnikov rešujeta, smo govorili. Klemen je Boštjanu celo kupil fička. Da bo lažje prenašal samoto, je modroval. A vsi visokoleteči načrti so padli v vodo. Lojz, krepak, zal, postaven fant, je v Kranju srečal zapeljivo plavalasko ter hipoma pozabil na posestvo, na dane obljube, na jokajočo mamo. Punca kajpak ni želela zamenjati mestnega udobja z vilami in motiko. Jaz ali kmetija, je izjavila — in iluzije Volajevih so se podrle.«

Jeznemu vihariku sta kotička ust živčno trzala. Prevrmil je kozarec ter, ne da bi pazil, kam bo položil kromčica, izbruhal zadnje poglavje zgodbe o Lojzu in Boštjanu. Slednjega, je zagrenjeno povedal, bi po potrebi našla v najbližnji gostilni. Brez prestopa pijančuje. Avtomobil je prodal in denar zapravil. Žalostni dogodki izpred treh let so ga popolnoma strli.

»Ker smo v sorodu, temeljito poznam razmere. Boštjan je v Celju zmešal glavo Dori, prijetnemu, skromnemu dekletu. Doma se niso najbolje razumeli, zato je v nasmejanem kavalirju odkrila dobrodošlega varuha, prijatelja in zaveznika. Štiri mesece pozneje sta bila poročena. Verjeli smo, da bo zakon držal in da je prihod-

nost Klemenovine zagotovljena. A Dorini svoji so vse pokvarili. Pisarili so ji nesramna pisma, jo zmerjali z rovtarko in hlevarico ter vpli-li, kako je izbrala najslabšo možnost, zametujoč neštete odlične, študirane in izobražene 'partije'. Cmerikavega večera je skrivaj napolnila kovček in nismo je več videli. Slišal sem, da je rodila sina, toda nikomur, niti obupanemu možu, ga nočejo pokazati. Ni čudno, da pije kot spužva.«

Prekleta cesta!

»Hudič je to, hudič!« je Gašper udaril ob mizo. Očesi sta mu vročično sijali in ugibal sem, ali nista nemara zasla predaleč. Jutri bo najbrž bolan, me je prešinilo.

»Hvala za žganje, ata! Pozno je in...«

»No, pa adijo. In ne zamerite. Ne znam se obvladati, kajne? Toda včasih je koristno, če si človek olajša dušo.«

Dodal je še, naj namesto strmih bližnjic raje izberem cesto. Debeli dve uri bom korakal, ampak vsaj zaiti ne morem.

Pozabljam sem zabeležiti, da je stari Mokričan poprej, v pomenu, parkrat mimogrede omenil tudi cesto. »Prekleta cesta!« je zarobantil. Litre in litre znoja so vaščani pretočili na njej. Plod udarniškega dela je, plod povojne zanesenosti, ki ni priznavala ovir. Sedanji zagrenjeni gospodarji, takrat močni, grčavi dedci, so upali, da jim bo olajšala boj za obstanek, za letino, za spodoben zaslužek. Pa se je postavila zoper graditelje in celo pospešila agonijo naselja. Mlade je posesala v dolino, od koder ni povratka. Kot bi ob rob namestili znake, ki dovoljujejo zgolj enosmeren promet.

- Mokrica in Gašper in
- Lojz in Boštjan niso ni-
- kakršna redkost. Plod sti-
- hijskega procesa so, pre-
- cesa, katerega posledice
- utegnemo drago plačati.
- Koncept splošnega ljud-
- skega odpora — v prime-
- ru, da bi sovražniki Jugo-
- slavije skušali uresničiti
- agresorske apetite — od-
- krito računa s pomočjo
- prebivalcev divjih, težko
- dostopnih kotičkov naše
- domovine. Učinkovitost
- gverilskega načina borbe
- je v marsičem odvisna od
- gostoljubnosti hribovcev.
- Ampak partizani so svoje
- čase naleteli na polne ka-
- šče in bogato založene
- shrambe. Danes bi jih
- pričakala peščica ukrovlje-
- nih ženic in šepajočih
- dedkov — in prazne, mr-
- zle, zakletim gradovom
- podobne stavbe.

Igor Gurelj

Vsem članom in lastnikom motornih vozil želi

Avto - moto društvo Kranj

srečno in varno vožnjo v letu 1973

Komunalni zavod za socialno zavarovanje

Vsem zavarovancem in poslovnim prijateljem želi srečno in uspešno leto 1973

Komunalni zavod za socialno zavarovanje Kranj z izpostavami na Jesenicah, v Radovljici, Šk. Loki in Trzinu

Veleželeznina Merkur Kranj PE Železnina Radovljica

želi vsem kupcem in poslovnim prijateljem srečno novo leto 1973 in se priporoča za obisk v vseh poslovalnicah v Radovljici, Lescah, na Bledu in na Jesenicah

**umetno
kovinska
obrt Kropa**

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem želi srečno in uspeha polno novo leto 1973

Kupujte v trgovinah Trgovskega podjetja

DELIKATESA

na Jesenicah, Mojstrani, Dovjem, Breznici in Žirovnici

Vsem delovnim ljudem želi kolektiv podjetja srečno novo leto 1973

ZDRUŽENO
PODJETJE
SLOVENSKE
ŽELEZARNE

ŽELEZARNA JESENICE

Vsem delovnim ljudem, poslovnim prijateljem in odjemalcem želi srečno in uspeha polno novo leto 1973

Tovarna elektrotehničnih in finomehaničnih izdelkov Kranj v združenem podjetju

ISKRA KRANJ

proizvaja telefonske centrale, telefone, števec, stikala, merilne naprave, električno ročno orodje

Vsem delovnim ljudem želi srečno novo leto 1973 in veliko uspehov

Med junaki višav

Pogovor s posadko letala Inex Adria Aviopromet DC 9 — Poklic stewardese naporen, a lep — Hladnokrvnost je pomembna odlika mož v pilotski uniformi

Dragi bralci, ste morda že kdaj občudovali junake sinjega neba? Pilote, ki iz dneva v dan vodijo orjaške je-klene ptice od letališča do letališča, od ene dežele do druge, od kontinenta do kontinenta in prevažajo zemljane, ki jim je vsak delček časa bolj dragocen. Kaj vse doživijo, kaj mislijo o svojem poklicu, o vsem tem in še o marsičem so mi v hladnem zimskem večeru pred nekaj dnevi na letališču Brnik pripovedovali člani posadke enega od letal ljubljanskega Inex Adrije Avioprometa.

Ja, želja je eno, njena uredništev pa drugo! Po nekaj telefonskih pogovorih z Ljubljano in obisku na letalskem podjetju smo se končno le domenili za kratek sestanek. »Teško je, veste!« je dejal šef prometne službe Franc Peternel. »Prav pred novim letom je in letala so stalno v zraku. Na letališčih pa... Takrat ima posadka dovolj dela s samim avionom. Pa vendar poskusite v petek. Ob pol sedmih zvečer. Petnajst minut časa bo na voljo in nič več!«

Bolje kot nič sem menil, ko sva s Franceljom že nekaj minut prej čakala na Brniku. Kazalci na uri so se že pomikali čez pol sedmo, posadke pa še od nikoder. Minuta, dve, pet... Pogovor je torej splaval po vodi. Končno pa — na vratih se je pokazal kapetan posadke Franc Mordej. »Haj, mor ne prideš! Gneča je na cestah, je bentil in se jezil nad prometno zmešnjavo na poti. Dovolj časa bo še tudi za pogovor, le pogledati moram, kako je z vremenom nad stuttgartskim letališčem,« naju je hladnokrvno pomiril.

Zaradi pomanjkanja časa mi je pri priliki predstavil prvo stewardeso na njegovi zračni ladji Mariborčanko Lidijo Ofentavšek. Simpatično dekle se je prvič vkrcalo službeno na avion že pred šestimi leti.

OD STUDENTKE DO STEWARDESE

»Angleščino in francoščino sem študirala,« pravi. »Prvi letnik sem obiskovala, ko sem se na razpis v časopisu prijavila za stewardeso. Sicer pa me je poklic, čeprav si ga sploh nisem mogla predstavljati, privlačil že v osnovni šoli. No, in kot vidite se mi je želja uresničila. Zadovoljna sem! Kljub temu, da mi je prav zaradi tega uspelo zaključiti le prvo stopnjo na angleškem jeziku,

Lidija Ofentavšek

francoščine pa še nisem končala. Letenje me preveč zapolni. Pa vendar bi vam jaz ali vsaka kolegica zatrčila, da te po dveh ali treh letih ne bi mogel nihče več odtrgati od tega poklica. Jasno pa je tudi, da stewardesa ne more ostati za večno. Petintrideset ali štirideset let je zgornja meja. Potem pa... Jaz imam še en poklic!«

Lidija je že dve leti poročena. Z možem, ki je zaposlen na prometnem inštitutu, sta trenutno še brez naraščanja. To pride na vrsto pozneje! Družina in poklic stewardese ne gresta preveč skupaj!

»O, se zgodi, da kdo od potnikov kdaj pa kdaj kateri od deklet mimogrede malo 'piha' na srce,« se je nasmejala. »Tega smo že kar vajene. Poznati moraš to, ne smeš biti oster, najti moraš le pravo besedo. Stewardese slovijo po prijaznosti. Komur je delo z ljudmi odveč, na avionu nima kaj iskati! Ne, nasilnežev pa med potniki prav zares ni!«

Lidija je na krovu modernih reaktivcev v šestih letih prepotovala domala ves svet. »ZDA, Kanada, evropske dežele, Afrika, Azija, Nepal, Katmandu, Hongkong...« je naštevala. »Na tujih tleh sem pričakala novo leto le enkrat. Kje mi je najbolj všeč. Doma, v Ljubljani! Od tujih dežel obožujem Španijo, od tujih mest Barcelono!«

In kje bo dekle letos dočakalo in nazdravilo novemu letu?

»V Bohinju,« je odgovorila in že sem jo prepustil Francetu za obvezno fotografiranje.

NAPOREN DELOVNI DAN

Ormožan Jože Rudolf, pilot z 12-letnim stažem, srečni oče dveh hčerk, je prvič poletel pri vojaki. Po odhodu iz vojske ga je pritegnila šola za pilote civilnega letalstva v Vrhu. Najprej je pet let krmaril Jatove ptice, zadnja leta pa pilotira pri IAA.

»Kakšen je naš delovni dan? Prav zares bi težko povedal. Danes smo recimo šli ob petih popoldne zdoma. Nekaj minut pred osmo zvečer bomo poleteli proti nemškemu mestu Stuttgartu. Od tam nas bo pot vodila proti Zagrebu in Beogradu, kamor bomo, če bo vse po sreči, prileteli malo pred polnočjo na počitek. Jutri se bomo ponovno dvignili in kljun letala znova usmerili proti Nemčiji — v Düsseldorf. Doma se bomo spet oglašili čez tri dni in po treh dneh počitka nas bo čakala nova 'ražja'...«

Se vam je pripetil že kak kritičen trenutek?

»Smole pa zares še nisem imel. Letališča so vedno bolj opremljena. Malo bolj kritično je morda le pristajanje v gostem prometu. Po tem pa slovi letališče v Frankfurtu!«

Zelje za novo leto?

»Zelje? Zelje? Hja, to so eno, njihova uredništev pa drugo. Novo leto pa že vem, da bom pričakal doma!«

PRIPRAVE ZA POLET

»Vreme se slabša! Na letališče v Stuttgartu se spuša megla! Najbolje bo, da vzletimo nekaj minut prej,« je zapovedal posadki kapetan Franc Mordej — Mariborčan po rodu.

Sivolasi možakar, umirjenih kretenj, star pilotski maček, za katerega bi trdil, da bi ohranil mirno kri v še tako kritični situaciji, pa me

Jože Rudolf

kljub temu ni pustil na cedilo.

»Že sedemindvajset let 'križarim' po sinjem nebu. Začel sem na jadralnih letalih, pet let kasneje sem se preselil na motorna in končno sem postal še inštruktor letenja na jadralnih in športnih letalih... Pred petimi leti sem prišel v ljubljansko podjetje IAA. Prva leta sem krmaril DC 6, zdaj pa DC 9.«

Spet je bilo treba pohite! »Mudi se! Čimprej moramo startati!« je sklenil po posvetu s kontrolnim stolpom.

Franc Mordej

»Prekrižaril sem že vse kontinente, le Avstralije še nisem videl,« je nadaljeval. Letos sem bil 'zunaj' malo manj. Novo leto bom gotovo pričakal doma. Pogosto pa se je že pripetilo, da sem ga kje v Sredozemlju. Sprehodi iz poletja v zimo, iz enega letnega časa v drugega, so v našem poklicu nekaj vsakdanjega. Iz tropske vročine se mimogrede preseliš v arktični mraz!«

Kritični trenutki?

»Kaj posebno senzacionalnega še nisem doživel. Da pa sem nekajkrat zaradi okvare pristal le s tremi motorji ali pa pristanki v megli, to pa res ni nič tako posebnega. Z enim pokvarjenim motorjem se pa res še prav lepo pristane. No, morda je malo težje tudi pristajanje v gostem prometu, denimo, v New Yorku, kjer je na dovoljenje za pristatek treba čakati tudi po celo uro!«

Čez nekaj trenutkov se je letalo že povzpelo pod nebo. V njem pa je delala uigrana ekipa: kapetan Franc Mordej, pilota Jože Rudolf in Albin Pibernik ter stewardese Lidija Ofentavšek, Nada Jančar, Nelka Dougan in Jožica Lipovšek, ki je skrbela za varno vožnjo in dobro počutje potnikov.

Srečno! smo si zaželeli na koncu.

Srečno! In veseli bomo, če vaju bo prav naša joklena ptica kdaj ponesla na pot — so dejali.

Besedilo: J. Govekar
Silke: F. Perdan

TRIGLAV KONFEKCIJA KRANJ

Nudimo vam zimske spalne srajce in pižame iz flanele in kosmatega polycrepa po ugodnih cenah v prodajalnah v Kranju, Kamniku in Trzinu

SKUPŠČINA OBČINE KRANJ
IN DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE:

OBCINSKA KONFERENCA ZKS
OBCINSKA KONFERENCA SZDL
OBCINSKI SINDIKALNI SVET
OBCINSKA KONFERENCA ZMS
OBCINSKA ZVEZA ZDRUŽENI BORCEV NOV
ZVEZA REZERVNIH VOJASKIH STARESIN

želi
vsem občanom
srečno in uspešno leto 1973

Zdržena lesna industrija Tržič

želi
vsem delovnim ljudem
srečno novo leto 1973

Kadar gradite dom, kadar ste v zadregi kje boste
dobili embalažo in kadar si opremljate stanovanje
se spomnite na

ZDRUŽENO LESNO INDUSTRIJO TRŽIČ

Zavarovalnica Maribor PE Ljubljana, Celovška 177

srečno in uspešno novo leto 1973

Želimo še boljše poslovanje in vam
in nam manj škod

Vsem cenjenim potrošnikom
Gorenjske
želi
Veletrgovina MERCATOR
PE Preskrba Tržič
srečno in uspeha polno
novo leto 1973

Za vso naklonjenost in zaupanje se vsem najlepše zahvaljujemo, obenem pa
se priporočamo za obisk in nakup v letu 1973.
Nasvidenje v prodajalnah Mercatorja v Tržiču!

Slaščičarna - kavarna Kranj

S POSLOVALNICAMI V KRANJU:

PRESERNOVA 18
CANKARJEVA 1
CESTA JLA 10
TRŽIČ, TRG SVOBODE 18

želi
vsem cenjenim potrošnikom in
poslovnim prijateljem
srečno in uspeha polno
novo leto 1973

slovenija

avto

Poslovalnica DT - VI 4 - Kranj, Titov trg 1
Poslovalnica DT/16 - Kranj, Cesta JLA 10

Vsem cenjenim strankam se zahvaljujemo za
dosedanje zaupanje in želimo srečno in uspe-
ha polno novo leto 1973

Delovnim ljudem, občanom, članom hišnih svetov in stanovalcem želimo uspešno novo leto 1973 ter sodelovanje pri upravljanju s stanovanjskimi hišami in gradnji stanovanj

Namesto individualnih novoletnih čestitk smo dodelili za opremo vzgojnovarstvenih ustanov v občini 3000 dinarjev

**Delovna skupnost
Podjetja za stanovanjsko in
komunalno gospodarstvo Kranj**

Iskra — tovarna industrijske opreme Lesce

V novo leto likvidni

Tovarna Industrijske opreme Lesce, ki je 1. januarja letos postala 18. tovarna Združenega podjetja Iskra, je bila še do nedavnega ena tistih, ki so ji sprejeti stabilizacijski ukrepi napovedovali v prihodnjem letu slabe čase. Domala vse leto je imela tovarna, v kateri je nekaj manj kot 130 zaposlenih, blokiran račun. Nekateri gospodarski in finančni strokovnjaki so napovedovali, da skoraj ni upanja, da bi še pred koncem leta spet postali likvidni.

Toda kar se je nekaterim zdelo nemogoče, se je zgodilo. Od 4. decembra letos je ta Iskrina tovarna spet likvidna. Od številnih dolžnikov so uspeli izterjati zaostale dolgove in tako bodo morali ob koncu leta zaradi nekaterih »najtrdozračnejših« dolžnikov odpisati okrog 80 do 120 tisoč dinarjev dohodka.

Prvim težavam se je torej kolektiv nekako izognil. Veliko bolj razveseljive pa so napovedi predstavnikov tovarne, da tudi prihodnje leto ne računajo s težavami. Ko smo se pred kratkim pogovarjali s predstavniki tovarne, zakaj so pravzaprav letos imeli tolikšne težave, so nam povedali:

»Za tovarno industrijske opreme so pomembna tri obdobja. Najbolj kritično, in zaradi katerega se zdaj plačujemo ceno, je bilo tisto pred šestimi leti, ko je bila končana prisilna uprava. Takrat se je kolektiv lotil novega proizvodnega programa, ki ga je kupil od Iskrinega Zavoda za avtomatizacijo. Slo je za proizvodnjo elementov industrijske pnevmatike, merno regulacijske tehnike,

delno hidravlike in za inženiring od navedenih elementov. Vračanje kreditov za ta program in pokritje vseh izgub iz prvega obdobja je pomenilo za sorazmerno majhen kolektiv veliko obremenitev. Odplačati smo morali namreč 4,36 milijona dinarjev. Dodatna težava pa je bila, ker nismo dobili takšnih sanacijskih kreditov kot bi jih potrebovali. Posledica teh obveznosti je bila ob sorazmerno skromnih osebnih dohodkih tudi letošnja blokacija računa. No, zdaj smo domala te poravnali. Naredili smo tudi že razvojni program za prihodnje obdobje.«

Ker se bodo na podlagi urbanističnega programa občine morali kmalu umakniti s sedanje lokacije v tako imenovano industrijsko cono v Lescah, smo se v kolektivu odločili, da bodo do 1974. leta izpopolnili v sedanjih sicer neustreznih prostorih opremo oziroma stroje in tako ustvarili kapital za uresničitev drugega dela programa, ko bodo zgradili nove proizvodne prostore in kupili še vrsto novih strojev.

Načrti sicer niso majhni, vendar so v tovarni prepi-

čani, da jih bodo uresničili. Povpraševanje po njihovih izdelkih je namreč vedno večje. Letošnja vrednost proizvodnje bo namreč znašala prek 11 milijonov novih dinarjev in se je od 1969. leta povečala za 6 milijonov, čeprav niso povečevali cen izdelkom in tudi število zapo-

slenih se ta čas ni povečalo. Za prihodnje obdobje pa predvidevajo, da bodo 1976. leta ustvarili že 50 milijonov novih dinarjev dohodka in tako s svojimi izdelki pokrili tretjino vseh potreb v državi. Razen tega bodo z uresničitvijo predvidenega programa prihranili slovenski industriji okrog 100 milijonov dinarjev. Toliko bi namreč takrat znašal uvoz tovrstne opreme, če je ne bi že izdelovala ta Iskrina tovarna.

Kolektiv tovarne industrijske opreme Lesce, ki se bo v prihodnjih letih povečal za nekaj nad 100 zaposlenih, stopa torej v novo leto s precej jasnejšo perspektivo kot je bila leta lani in preje.

Ž željo, da bi tudi drugi delovni kolektivi in delovni ljudje v prihodnje dosegli čimveč delovnih uspehov, želi kolektiv Iskre — tovarne industrijske opreme Lesce vsem srečno novo leto.

**MESO
Kamnik**

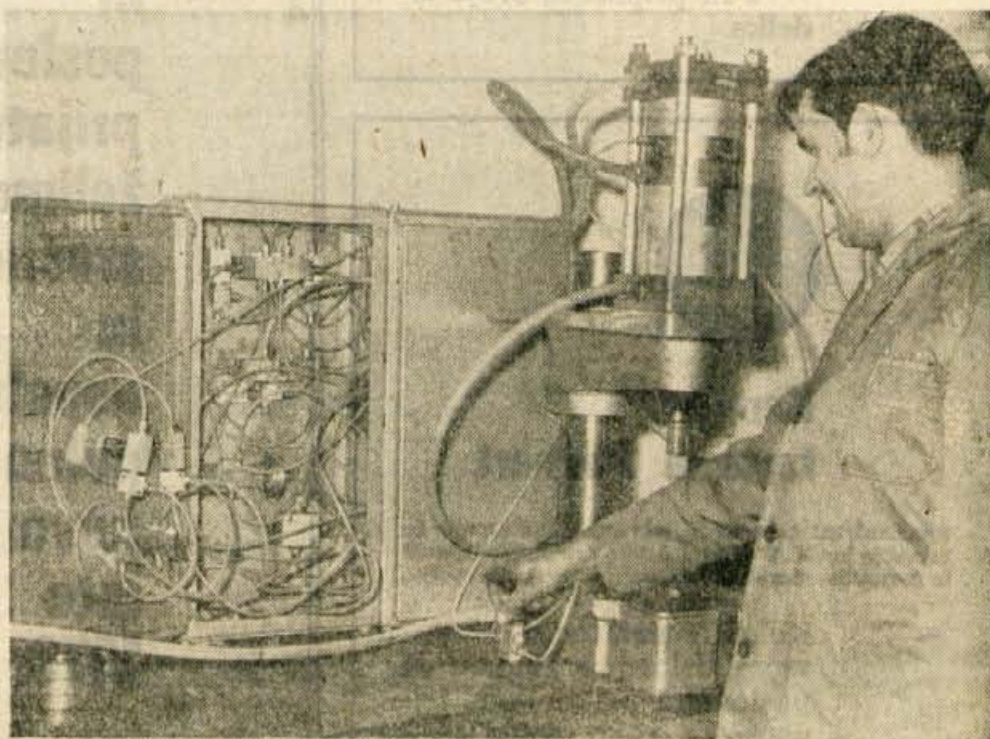
želimo vsem občanom in poslovnim prijateljem srečno in uspeha polno novo leto 1973

Nudimo sve vrste mesnih izdelkov in sveže meso po konkurenčnih cenah ter se priporočamo

Gostinsko podjetje

PLANINKA Kamnik

Cenjenim gostom in ostalim želimo srečno novo leto 1973. Ko pridete v Kamnik, obiščite našo Restavracijo, hotel in kavarno Veroniko — solidno vas bomo postregli.

Iskra — tovarna industrijske opreme Lesce: stiskalnica za montažo ležajev v avtomobilski industriji

Gorenjska oblačila Kranj

Vsem poslovnim partner-
jem in potrošnikom želimo
srečno in uspešno novo
leto 1973

Vsem delovnim ljudem in
poslovnim prijateljem želi
srečno in uspeha polno
novo leto 1973

 **TEKSTILINDUS
KRAJ**

Delovni kolektiv Konfekcije Mladi rod Kranj

želi vsem občanom in po-
slovnim prijateljem srečno
in uspeha polno novo leto
1973 in priporoča svoje iz-
delke

Vsem
kupcem
in
poslovnim
prijateljem
želimo
srečno
in
uspehov
polno
novo
leto
1973

Kemična tovarna Podnart

Specializirana tovarna za galvaniko, fosfatiranje in
barvanje kovin. V tovarni dobite brezplačne nasvete
in navodila. Servisna služba je vsem na voljo.

Kolektiv tovarne
vsem delovnim ljudem in
poslovnim prijateljem želi
uspešno novo leto 1973

2x1000

1000 m² prodajnega prostora - 1000 artiklov

nova prodajalna pohištva

lesnina

KRANJ, Primskovo - komunalna cona

DNEVNE SOBE, SPALNICE, KOMBINIRANE SOBE,
KUHINGE, JEDILNICE, SAMSKE SOBE, RUSTIKAL-
NO POHIŠTVO, OTROŠKE SOBE, REGALI, KLUBSKE
GARNITURE, KOMADNO POHIŠTVO, BLAZINE
AJAM, VZMETNICE JOGI, PREPROGE, TALNE OB-
LOGE, SVETILA, PREDSOBNE GARNITURE, GOSPO-
DINJSKI APARATI IN VELIKO DROBNIH ARTIKLOV
ZA OPREMO STANOVANJ

(Nadalj. s 25. strani)

izmenjala stališča o mednarodnem položaju, gospodarskem in političnem sodelovanju med državama.

Toplota je prinesla tudi veliko padavin. 9. maja je padlo v južno-ameriški državi Čile toliko dežja kot znaša celoletno poprečje. Vode so se razlile po deželi, uničile polja, namade in naselja. Brez strehe je ostalo 6000 ljudi.

16. maja sta predsednik Tito in predsednik Romunije Nicolae Ceausescu odprla največjo hidrocentralo v Evropi. Iz Djerdapa so ta dan stekli prvi kilovati električne energije v obe državi, ki sta s skupno gradnjo še enkrat dokazali, da sta pripravljene sodelovati na vseh področjih medsebojnih odnosov.

Bombna zavesa je prekrila Severni Vietnam, ko je 20. maja Nixon podajal roko podgorjemu na letališču v Moskvi. Čeprav je obisk nedvomno veliko prispeval k izboljšanju mednarodnih odnosov in odpravljanju razlik v stališčih obeh držav, sta se obe strani spretno ogibali najbolj perečih svetovnih problemov in nevarnosti za mir: Vietnamu in Bliznjega vzhoda.

Roke sta si začeli podajati tudi nemški državi. Kot uvod v pogovore o ureditvi odnosov med državama so 26. maja podpisali v Berlinu sporazum o ureditvi prometa med Vzhodno in Zahodno Nemčijo.

JUNIJ

Pol milijona Moskovčanov je 5. junija pozdravilo predsednika Jugoslavije, Tita, ko je prispel na uradni obisk v Sovjetsko zvezo. Takega sprejema, so zapisali časopisi, ni doživel še noben predsednik. Obisk je sodil v okvir prizadevanj za izboljšanje odnosov med državama.

Onesnaženost okolja že precej časa vznemirja prebivalstvo našega planeta. Da je stanje resno, so potrdile tudi razprave uglednih znanstvenikov, ki so se zbrali v Stockholmu na konferenci o človekovem okolju.

13. junija se je v Rabatu začela konferenca šefov držav in vlad 41 držav, članic afriške enotnosti. Zasedanje je odprl maroški kralj Hasan II. Največjo govorilo o osvoboditvi Afrike izpod vpliva tuje kapitala.

Na povabilo prvega sekretarja Poljske združene delavske partije je odpotoval sredi meseca na petdnevni obisk na Poljsko predsednik republike Tito. Z najvišjimi poljskimi voditelji se je pogovarjal o krepitvi meddržavnih odnosov. Varšavska univerza pa mu je ob tej priložnosti podelila naslov častnega doktorja.

Zadnje dni junija sta so na Brionih srečala najstarejša suverena držav na svetu: etiopski cesar Haile Selassie in predsednik Jugoslavije Josip Broz Tito. Državnika, ki sta letos praznovala osemdesetletni rojstni dan, sta govorila o krepitvi politike neuvrščenosti.

Za prijeten zaključek meseca in na veliko zadovoljstvo neželjenega spola so se mudili pri nas junaki kilometrske serije Mestec Peyton. Marsikateri mladoletnici so pritekli solze razočaranja ob pogledu na zajeten trebuh, nekaj tako zapeljivega dr. Rossija.

JULIJ

Po maratonskih razpravah o mestu dvoboja za svetovnega šahovskega prvaka, se je spopad začel prve dni julija v Reykjavíku in Islandiji. Vendar zapletov tudi tu še ni bilo konec. Razvajeni ameriški genij šaha Fischer je s svojimi nemogočimi in često že kar smešnimi zahtevami zavlačeval začetek partij s svetovnim prvkom Spasskim iz Sovjetske zveze. Stave so se sklepale, se nagibale zdaj v prid enega, zdaj drugega, vendar naskoka Američana ni bilo moč ustaviti. Novi svetovni prvak je postal Bobby Fischer in s tem pretrgal petdesetletno prevlado Rusov za črno-belimi polji.

Julij je navadno najbolj vroč mesec. A namesto martinčkanja na plažah, smo se letos stiskali pod dežnik. Obilne padavine so napolnile rečne struge in Mura in Drava sta že kmalu prestopili bregove. Toda ne le Pomurju, tudi številnim drugim pokrajinam ni bilo prizaneseno.

S političnega prizorišča pa je ta mesec najbolj presenetila vest o Sadatovi zahtevi, da se iz Egipta umaknejo ruski vojaški strokovnjaki. Ozračje med državama se je na hitro ohladilo.

Divljanje ustašev med našimi izseljenci in v drugih državah se je zadnje julijske dni preselilo tudi na naša tla. Skupina diverzantov je vpadla v Bosansko krajino z namenom, da tam zaneti upor. Vendar jim ljudstvo ni nasledilo. V hitri akciji in s sodelovanjem vsega prebivalstva so skupino teroristov že v nekaj dneh uničili.

AVGUST

Zaradi splošne stavke pristaniških delavcev v Veliki Britaniji, ki so zahtevali višje plače in izboljšanje delovnih pogojev, je bila britanska vlada prisiljena uvesti izredno stanje v državi. Začelo je primanjkovati živila.

5. avgusta so visoki plameni in dim naznanili sabotažo v velikih zbiralnikih nafte v Dolini pri Trstu. Ko so iskali krivce, so osumili palestinske komande oziroma pripadnike ekstremistične fašistične organizacije v Italiji.

Nekaj dni kasneje se je v Georgetownu začela konferenca neuvrščenih držav, ki se je udeležilo 70 državnih delegacij. Na konferenci so sprejeli resolucijo o vlogi neznanega sveta in o položaju dežel v razvoju.

19. avgusta je odjeknila novica, da sta iz zapore na Švedskem pobegnita morilca našega veleposlanika v tej državi Vladimira Roloviča. Jugoslovanska javnost je z ogorčenjem sprejela malomarnost švedske policije in zahtevala, da ju čimprej ujamejo. Res so jih že nekaj dni kasneje prišli v bližini Algarosa.

Zadnje dni avgusta so se vse oči uprle v München, na prizorišče doslej največjih olimpijskih iger moderne dobe. Jugoslovani smo veliko pričakovali od košarkarjev, a malo dobili. Zato pa so naše upe potrdili rokometarji in boksar Parlov, ki so se iz Münchna vrnili z zlatom.

SEPTEMBER

Niti olimpijske igre, ta velika manifestacija miru in sodelovanja med narodi in rasami, pa niso ostale brez krvavega madeža. 6. septembra je skupina palestinskih komandosov vdrla v olimpijsko vas in tam zajela izraelske športnike. V dramatičnih dogodkih na letališču v bližini Münchna je izgubilo življenje 18 oseb.

16. septembra je bila v Cerknem veličastna proslava ob 25-letnici priključitve Primorske k Jugoslaviji. Ob tej priložnosti so odprli tudi novo osnovno šolo — partizanski spomenik, ki so s prostovoljnimi prispevki zgradili prebivalci Slovenije.

Zaradi dogodkov v olimpijski vasi je Izrael začel s povračilnimi napadi. Z letalskim ognjem je zasul številne palestinske vasi v Libanonu.

Vendar s tem terorističnim akcijam še ni konec. Ustaški teroristi so ugrabili letalo skandinavske družbe Douglas DC-9 in potnike pridržali za talce, če švedske oblasti ne bi ugodile njihovim zahtevam. Od njih so zahtevali, naj spustijo skupino ustaških zločincev, med njimi tudi morilca Vladimira Roloviča. Letalo z ustaši se je spustilo v Madridu, kjer so se predali španskim oblastem in od njih zahtevali politični azil.

O terorističnih akcijah in obstoju teh skupin pa je letos razpravljala tudi generalna skupščina, ki je začela svoje 27. zasedanje 20. septembra. Prav to zasedanje pa je bilo za nekatere dogodkih: v OZN je bila sprejeta Kitajska in iz Varnostnega sveta izključena Formosa, sprejet je bil Bangladeš, sprejeta je bila resolucija o narodnoosvobodilnih gibanjih in še več važnih sklepov. Treba jih bo le izvajati.

OKTOBER

Mesec je minil v znamenju nasilja na Koroškem. Zaradi vse večjih zahtev demokratičnih sil je bila avstrijska vlada prisiljena izpolniti vsaj minimalne zahteve 7. člena državne pogodbe — postaviti dvojezične napise. To je vzbudilo jezo in srd najbolj reakcionarnih in fašističnih sil, ki so se začele znašati ne le nad napisi, temveč tudi nad Slovenci. Vsa jugoslovanska javnost je podprla rojake na Koroškem in z demonstracijami zahtevala od avstrijske vlade, da razmere uredi in izvede to, kar bi morala že pred dvajsetimi leti.

V ZDA je na višku volilni boj. Igralci te velike igre, ki vsake štiri leta požre milijone dolarjev, obljubljajo vse mogoče, le da bi zmagali. Le nekaj dni pred iztekom meseca je Nixon obvestil svet, da je dosežen sporazum o miru v Vietnamu in da so potrebne le še »neke formalnosti«, preden ga bodo podpisali. Kasneje se je izkazalo, da je bila to le spretna predvolilna poteza.

NOVEMBER

Predzadnji mesec leta so notranjepolitični dogodki potegnili tehtnico zanimanja na svojo stran. Po vsej državi tečejo živahne razprave o nalogah komunistov in vseh občanov po pismu predsednika Tita in izvršnega biroja ZKJ. Povsod so pregledali rezultate dela in kritično ocenili delo tako posameznikov kot organizacij in skupin.

9. novembra je bila vsa Amerika na nogah. Volivci so se odločili med demokratičnim kandidatom McGovernom in republikanskim kandidatom Nixonom. Z veliko večino je zmagal predsednik Nixon in s tem so mu bile izročene vaje ameriške politike še za štiri leta. Toda namesto obljubljenega miru so se boji v Vietnamu še poostрили.

Deset dni kasneje je svojo moč in priljubljenost med volivci dal na preizkušnjo tudi zahodnonemški kancler Willy Brandt. Njegova zmaga ni bila tako blesteča kot zmaga Nixona, vendar so privrženci njemu potrdili predvsem mladi glasovalci in pristajali napredne »vzhodne« politike.

DECEMBER

7. decembra se je v Beogradu začela 3. konferenca ZKJ. Na njej so razpravljali o položaju mladine pri nas in sprejeli so resolucijo o vlogi mlade generacije v socialistični samoupravni družbi.

Ta dan je odletela proti luni tudi zadnja vesoljska ladja iz programa Apollo.

9. decembra je prispel na obisk v Slovenijo predsednik republike Tito. Povsod so mu pripravili veličasten sprejem.

Namesto miru je december prinesel vietnamskemu ljudstvu še hujše gorje. Tisoči ton bomb, ki so že nekajkrat presegli rušilno moč atomske bombe nad Hirošimo, zasipajo vasi, bolnišnice, nasipe, ubijajo otroke, žene, starce. Vsa svetovna demokratična javnost je vznemirjena in ogorčena in zahteva, da ameriška vlada takoj preneha z zločini v tej nesrečni deželi.

In, kot da gorja še ni dovolj, je 24. decembra potres razdejal glavno mesto Nikaragve Managua, ki je šlo četrt milijona ljudi. V ruševinah je našlo smrt skoraj 20.000 ljudi, nekajkrat toliko pa je ranjenih. Mehiški piloti, ki so večkrat preleteli mesto, pravijo, da so od nekaj cvetočega naselja ostale le ruševine, prah in dim.

● Leto se izteka. Kup problemov, vojnih žarišč, nezaupanja in drugih težav ● je pustilo za reševanje v prihodnjem letu. Bo v novem letu boljše? Se bo kaj spremenilo? Upajmo!